Komputer Świat

16 STRON **EXTRA**

I ANONIMOWOŚĆ Zadbaj o nie!

WINDOWS 10 Najważniejsze kroki po instalacji

PROGRAMOWANIE Small Basic: jak zrobić grę Tetris

Twój Niezbędnik

ESET INTERNET SECURITY dla stałych Czytelników na rok

| Nr 2/2020 (109) | kwiecień – maj 2020 | www.komputerswiat.pl |

Najlepsze programy na:

20 NAJLEPSZYCH NARZĘDZI DO DYSKÓW

- Zdiagnozuj, napraw, zoptymalizuj i popraw kondycję dysków HDD i SSD
- Sklonuj dyski, przenieś system, odzyskaj dane

Nie masz napędu DVD? Cyfrowa płyta gratis na www.ksplus.pl

PEŁNE WERSJE O WARTOŚCI 938 ZŁOTYCH

Advanced SystemCare Ultimate 13
Potężne narzędzie do poprawy wydajności i ochrony systemu Windows

ESET Internet Security
Markowy pakiet bezpieczeństwa

BeeCut
Prosty edytor wideo do montażu filmów

Artweaver Plus 6
Znany program do cyfrowego malowania

Ashampoo Snap 10
Przechwytuje zrzuty ekranu i wideo z pulpitu

FileMenu Tools 7
Porządkuje i edytuje menu kontekstowe

RENOWACJA STARYCH ZDJĘĆ

- Najlepsze narzędzia do cyfrowej naprawy zniszczonych fotografii

NARZĘDZIA DO AKCJI #zostajewdomu

- Przegląd najlepszych programów do zdalnej pracy, nauki i kontaktów z bliskimi przez internet

W NUMERZE RÓWNIEŻ

Przydatne każdemu narzędzia do pracy **z plikami PDF**

Linux jak Windows oraz najlepsze komunikatory zespołowe na **macOS**

Piękny Windows! Upiększ system, dopasuj do siebie

NAJLEPSZE APLIKACJE NA i

- **Wybór redakcji:** Mobilne gry edukacyjne – zajmij dzieci wartościową rozrywką!

12 90 ZŁOTYCH (w tym 8% VAT)

ISSN 1895-8605 NR INDEKSU 357 669

Aktywuj bezpieczeństwo nowych przyjaciół

Technologia pozwala na tworzenie nowych relacji. My zabezpieczamy technologię, by każdy i wszędzie mógł korzystać z oferowanych przez nią możliwości. Aktywuj bezpieczeństwo cyfrowe dla lepszej przyszłości.

kaspersky.pl

kaspersky AKTYWUJ PRZYSZŁOŚĆ

Copyright © 2020 AO Kaspersky Lab. Wszelkie prawa zastrzeżone.

JAK OBSŁUGIWAĆ MENU PŁYTY

Płyta DVD w tym Niezbędniku zawiera 6 pełnych wersji komer cyjnych programów oraz aż 9 superpakietów przydatnych aplikacji

TEMATYCZNE DZIAŁY

kategorie programów ułatwiają poruszanie się wśród aplikacji i wyszukiwanie programów do interesujących nas zastosowań

INFORMACJE

wersja językowa programu, licencja, rozmiar, obsługiwane systemy i strona domowa

ZAINSTALUJ

z tego miejsca rozpoczynamy instalowanie lub kopiowanie programu z płyty

WYGLĄD PROGRAMU

zobacz wygląd danej aplikacji w czasie jej działania

JAK POBRAĆ E-WYDANIE ORAZ PLIK ISO Z OBRAZEM PŁYTY DVD

W serwisie KŚ+ znajdziemy e-wydanie magazynu, zarówno do pobrania na dysk w formacie PDF, jak i do czytania w oknie przeglądarki, oraz obraz płyty DVD dodanej do wydania, który można zamontować w wirtualnym napędzie i korzystać z niego jak ze zwykłej płyty.

1 Otwieramy w przeglądarce stronę o adresie **www.ksplus.pl**. Logujemy się, klikając na **Logowanie**. Jeżeli nie mamy konta, klikamy na **Załóż konto**, aby się zarejestrować.

2 Po zalogowaniu się rejestrujemy unikalny kod nadrukowany na płycie dołączonej do tego wydania magazynu. Wystarczy kliknąć na **Zarejestruj kod** i przepisać go.

3 Mamy już dostęp do e-wydania – aby je zobaczyć, wystarczy wejść na zakładkę **Moja półka** i kliknąć na okładkę cyfrowej wersji magazynu.

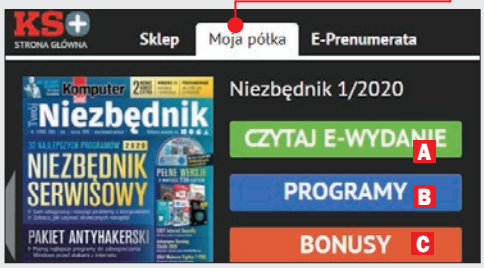

4 Aby przejrzeć e-wydanie lub pobrać PDF, klikamy na **Czytaj e-wydanie A**. PDF pobierzemy, klikając na . A jeśli chcemy pobrać obraz ISO płyty dodanej do wydania czy dodatkowe aplikacje, klikamy na **Programy B**. Kody do bonusów i opisy instalacji pełnych wersji znajdziemy, klikając na **Bonusy C**.

Zawartość płyty została sprawdzona za pomocą programów antywirusowych ESET NOD32 i Microsoft Security Essentials

KOLEJNY NUMER Komputer Świat Twój Niezbędnik **3/2020** W SPRZEDAŻY OD **10 CZERWCA 2020 ROKU**

OD REDAKCJI

Zachowajmy poczucie normalności

Drugi w tym roku numer Niezbędnika trafia na rynek w bardzo trudnym dla nas wszystkich momencie. Szkoły zamknięte, wiele firm działa zdalnie, zamiast cieszyć się wiosenną pogodą, siedzimy w domach w obawie przed zarażeniem się koronawirusem, starając się unikać kontaktu z innymi ludźmi. Mimo przeciwności losu wszyscy staramy się zachować poczucie normalności. Mam nadzieję, że w tym zadaniu pomogą Wam także programy, które przygotowaliśmy dla Was. Wśród nich są liczne pomysły na to, jak usprawnić sobie pracę z domu (komunikatory nie tylko na macOS, narzędzia do PDF-ów czy cyfrowe notatki), zająć czymś dzieci (mobilne gry edukacyjne). Zachęcam też do korzystania z kursów, które publikujemy jako 16 dodatkowych stron: tym razem ciąg dalszy kursu Windows 10, programowania oraz nowość: jak dbać o prywatność i anonimowość w sieci. Miłej lektury i szybkiego końca uziemienia dla nas wszystkich!

RAFAŁ KAMIŃSKI
REDAKTOR NACZELNY

Co to jest DVD-KOD?

Aby na płycie Niezbędnika szybko odnaleźć wybrany program, podaną za słowem DVD-KOD liczbę należy wpisać w wyszu kiwarkę w menu krążka i zatwierdzić, wciskając klawisz enter

Programy w KŚ+

Wszystkie programy z płyty i wiele dodatkowych dostępnych jest wraz z e-wydaniem tego Niezbędnika w KŚ+ – **www.ksplus.pl**

Tak oznaczamy wersje programów

PEŁNA WERSJA
Program komercyjny, przygotowany specjalnie dla Czytelników. Mogą go używać tylko posiadacze Twojego Niezbędnika

FREEWARE
Program darmo wy, bez ograniczeń funkcji, którego można legalnie używać bez opłat

TRIAL/DEMO
Funkcjonalne wersje programów z określonym czasem testowania, zwykle 30 dni. Po tym okresie należy program kupić lub odinstalować

SHAREWARE
Program rozpowszechniany z ograniczeniami lub wymagający niewielkiej opłaty, aby uzyskać jego pełną funkcjonalność

PEŁNE KOMERCYJNE WERSJE	LICENCJA	DVD-KOD	STRONA
Advanced SystemCare Ultimate 13.1	PEŁNA WERSJA	004	6
Artweaver Plus 6	PEŁNA WERSJA	013	7
Ashampoo Snap 10	PEŁNA WERSJA	015	8
BeeCut	PEŁNA WERSJA	017	7
ESET Internet Security	PEŁNA WERSJA	039	5
FileMenu Tools 7	PEŁNA WERSJA	042	8

NARZĘDZIA DO DYSKÓW	LICENCJA	DVD-KOD	STRONA
Acronis True Image 2016 WD Edition	FREEWARE	003	
AOMEI Backupper 5.5	FREEWARE	011	13
AOMEI Partition Assistant 8.6	FREEWARE	012	11
CrystalDiskInfo 8.4.2	FREEWARE	026	17
CrystalDiskInfo 8.4.2 Portable	FREEWARE	027	17
CrystalDiskMark 7	FREEWARE	028	17
CrystalDiskMark 7 Portable	FREEWARE	029	17
Defraggler 2.22.995	FREEWARE	030	16
Defraggler 2.22.995 Portable	FREEWARE	031	16
Disk Defrag 9.4	FREEWARE	032	
Disk Drill 1.0.0.188	FREEWARE	033	15
DiskGenius Free 5.2	FREEWARE	034	
EaseUS Partition Master 13.8	FREEWARE	036	10
EaseUS Todo Backup Free 12	FREEWARE	037	12
GParted Live 1.1.0-1 (32-bit)	FREEWARE	049	
GParted Live 1.1.0-1 (64-bit)	FREEWARE	050	
Hard Disk Sentinel 5.61	FREEWARE	051	17
HD Tune Pro 5.75	FREEWARE	052	
IObit Smart Defrag 6.4.5	FREEWARE	053	16
Kickass Undelete 1.5.5	FREEWARE	064	15
Lazesoft Recovery Suite 4.3.1 Home	FREEWARE	065	14
Macrium Reflect Free 7.2	FREEWARE	067	13
Partition Wizard 11	FREEWARE	083	11
Partition Wizard 11 Portable	FREEWARE	084	11
Recuva 1.53	FREEWARE	093	14
Recuva 1.53 Portable	FREEWARE	094	14
Seagate DiscWizard 23	FREEWARE	098	
TestDisk & PhotoRec 7.2	FREEWARE	104	
Veeam Agent 3	FREEWARE	107	

DEINSTALATORY PROGRAMÓW	LICENCJA	DVD-KOD	STRONA
Bulk Crap Uninstaller 4.16	FREEWARE	019	19
Bulk Crap Uninstaller 4.16 Portable	FREEWARE	020	19
GeekUninstaller 1.4.7	FREEWARE	047	
IObit Uninstaller 9.3	FREEWARE	054	18
Revo Uninstaller 2.1.1	FREEWARE	095	19
Revo Uninstaller 2.1.1 Portable	FREEWARE	096	19
Soft Organizer 7.52	FREEWARE	102	

UPIĘKSZANIE WINDOWS	LICENCJA	DVD-KOD	STRONA
Aerial Screen Saver 6.1	FREEWARE	006	
Another Matrix Screensaver	FREEWARE	009	
Dynamiczne kompozycje	FREEWARE	-	20
Electric Sheep 3.0.2	FREEWARE	038	
FalconX 1.4.5	FREEWARE	041	22
Fliqlo	FREEWARE	045	
JBS 5.2	FREEWARE	058	21
Open-Shell 4.4	FREEWARE	077	23
Winstep Nexus Dock 19.2	FREEWARE	114	22

NARZĘDZIA DO PDF	LICENCJA	DVD-KOD	STRONA
PDF24 Creator 9.0.4	FREEWARE	085	25
PDFsam Basic 4.1.1	FREEWARE	086	25
PDFTK Builder 3.10	FREEWARE	087	
PDF-XChange Editor 8	FREEWARE	088	24
PDF-XChange Viewer 2.5	FREEWARE	089	

RENOWACJA ZDJĘĆ	LICENCJA	DVD-KOD	STRONA
AKVIS Coloriage 12.5 (32-bit)	TRIAL	007	26
AKVIS Coloriage 12.5 (64-bit)	TRIAL	008	26
Fotor 3.4.1	FREEWARE	046	
GIMP 2.10.18	FREEWARE	048	27
Neat Image 8.5 (32-bit)	DEMO	074	
Neat Image 8.5 (64-bit)	DEMO	075	
Paint.NET 4.2.10	FREEWARE	082	
Photoscape 3.7	FREEWARE	090	
Photoscape X	FREEWARE	–	27
Polarr Photo Editor 4	FREEWARE	091	

PRACA ZDALNA	LICENCJA	DVD-KOD	STRONA
AnyDesk 5.2.2	FREEWARE	010	32
Dokumenty Google	FREEWARE	–	31
G Suite	FREEWARE	–	31
Microsoft Teams 1.2 (32-bit)	FREEWARE	072	31
Microsoft Teams 1.2 (64-bit)	FREEWARE	073	31
OpenVPN 2.4.7 (32-bit)	FREEWARE	078	33
OpenVPN 2.4.7 (64-bit)	FREEWARE	079	33
Pulpit zdalny Chrome	FREEWARE	092	32
Slack 4.3.4 (32-bit)	FREEWARE	100	30
Slack 4.3.4 (64-bit)	FREEWARE	101	30
TeamViewer 15.3	FREEWARE	103	32

CYFROWE NOTATNIKI	LICENCJA	DVD-KOD	STRONA
CintaNotes 3.13	FREEWARE	023	35
CintaNotes 3.13 Portable	FREEWARE	024	35
Evernote 6.23.2	FREEWARE	040	35
Google Keep	FREEWARE	–	34
Joplin	FREEWARE	059	35
Joplin Portable	FREEWARE	060	35
Microsoft OneNote 16	FREEWARE	070	34

MOBILNE GRY EDUKACYJNE	LICENCJA	DVD-KOD	STRONA
Duolingo	FREEWARE		36
Puzzlerama	FREEWARE		37
Think!Think!: Brain training games for kids	FREEWARE		37
Mekorama	FREEWARE		37

KOMUNIKATORY NA MACOS	LICENCJA	DVD-KOD	STRONA
Hangouts Meet	FREEWARE	KŚ+	39
Microsoft Teams	FREEWARE	KŚ+	38
Signal	FREEWARE	KŚ+	39
Slack	FREEWARE	KŚ+	38
Zoom	FREEWARE	KŚ+	39

LINUX	LICENCJA	DVD-KOD	STRONA
Linux Mint 19.3 Tricia Cinnamon	FREEWARE	066	40
Rufus 3.9	FREEWARE	097	40
VirtualBox 6.1.4	FREEWARE	110	

OCHRONA PRYWATNOŚCI	LICENCJA	DVD-KOD	STRONA
AdwCleaner 8.0.1	FREEWARE	005	
Ashampoo AntiSpy 1.1	FREEWARE	014	
Bitwarden 1.15.2	FREEWARE	018	
Cryptomator 1.4.15	FREEWARE	025	
KeePass 2.44	FREEWARE	061	
KeePass 2.44 PL	FREEWARE	062	
KeePass 2.44 Portable	FREEWARE	063	
Malwarebytes 4.1	FREEWARE	068	
O&O ShutUp10 1.7	FREEWARE	076	
Signal Desktop 1.32	FREEWARE	099	
VeraCrypt 1.24	FREEWARE	108	
VeraCrypt 1.24 Portable	FREEWARE	109	
Windscribe VPN 1.83	FREEWARE	113	

PROGRAMY DO KURSÓW	LICENCJA	DVD-KOD	STRONA
Driver Booster 7.3	FREEWARE	035	
Microsoft Small Basic 1.2	FREEWARE	071	
Windows 10 Media Creation Tool	FREEWARE	112	

NIEZBĘDNE	LICENCJA	DVD-KOD	STRONA
7-Zip 19 (32-bit)	FREEWARE	001	
7-Zip 19 (64-bit)	FREEWARE	002	
Avast Free Antivirus 2020	FREEWARE	016	
Chrome 80 (32-bit)	FREEWARE	021	
Chrome 80 (64-bit)	FREEWARE	022	
Firefox 74 (32-bit)	FREEWARE	043	
Firefox 74 (64-bit)	FREEWARE	044	
IrfanView 4.54 (32-bit)	FREEWARE	055	
IrfanView 4.54 (64-bit)	FREEWARE	056	
IrfanView 4.54 PL	FREEWARE	057	
Microsoft Edge 80	FREEWARE	069	
Opera 67 (32-bit)	FREEWARE	080	
Opera 67 (32-bit)	FREEWARE	081	
Thunderbird 68.6 (32-bit)	FREEWARE	105	
Thunderbird 68.6 (64-bit)	FREEWARE	106	
WinCDEmu 4.1	FREEWARE	111	

DODATKOWO W KŚ+
5 NAJLEPSZYCH EMULATORÓW NAPĘDÓW CD/DVD/BLU-RAY DO WINDOWS

DAEMON Tools Lite	FREEWARE	KŚ+	
DVDFab Virtual Drive	FREEWARE	KŚ+	
gBurner Virtual Drive	FREEWARE	KŚ+	
Virtual CloneDrive	FREEWARE	KŚ+	
WinCDEmu	FREEWARE	KŚ+	

OCHRONA ANTYWIRUSOWA

NA ROK DLA STAŁYCH CZYTELNIKÓW NIEZBĘDNIKA

Dzięki stałej akcji Niezbędnika i **ESET Internet Security** Czytelnicy mają zapewnioną roczną ochronę antywirusową na najwyższym poziomie dzięki przedłużanej z każdym kolejnym kupionym wydaniem subskrypcji na pakiet **ESET**

PEŁNA WERSJA NA ROK O WARTOŚCI **170 zł** DLA STAŁYCH CZYTELNIKÓW

ESET Internet Security to markowy pakiet bezpieczeństwa, zapewniający nowoczesną ochronę komputera podczas codziennego korzystania z internetu. ESET Internet Security **zawiera renomowany silnik antywirusowy NOD32**.

ESET Internet Security chroni przed wszystkimi rodzajami złośliwego oprogramowania: wirusami, zagrożeniami szyfrującymi (ransomware) oraz między innymi robakami i programami szpiegującymi. Zapewnia ochronę bankowości internetowej i płatności online. ESET Internet Security ma moduł kontroli rodzicielskiej chroniący dzieci przed nieodpowiednimi treściami w internecie. Zabezpiecza także urządzenia podłączone do Wi-Fi.

Ponieważ w ostatnim czasie dużo osób przebywa i pracuje w domu, przyjrzyjmy się funkcjom ESET-a szczególnie ważnym w tej sytuacji.

MONITOR SIECI DOMOWEJ

Ta funkcja pozwala sprawdzić, czy domowy router jest podatny na ataki, między innymi weryfikując, czy dostęp do routera jest zabezpieczony odpowiednio silnym hasłem oraz czy urządzenie ma aktualne oprogramowanie (firmware). ESET Internet Security udostępnia listę urządzeń podłączonych do domowej sieci Wi-Fi (komputery, smartfony i inne urządzenia). Dodatkowo pozwala przeskanować każde podłączone urządzenie w poszukiwaniu luk i podaje wskazówki, jak rozwiązać wykryte problemy.

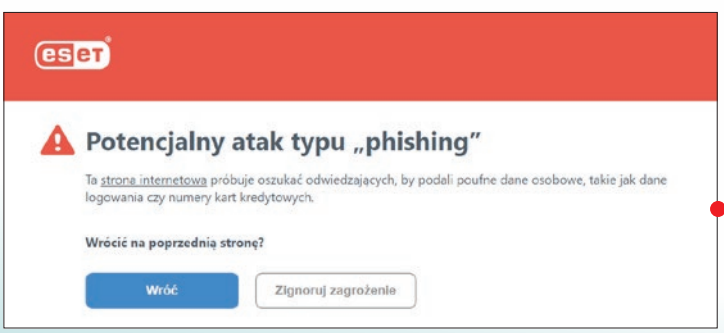

ANTYPHISHING

ESET Internet Security chroni nasze najważniejsze dane, w tym dane kart kredytowych oraz loginy i hasła do kont bankowych, przed próbami wyłudzenia realizowanymi za pośrednictwem pułapek phishingowych (stron WWW podszywających się pod serwisy internetowe banków).

OCHRONA KAMERY INTERNETOWEJ

Program monitoruje wszystkie procesy i aplikacje uruchomione na komputerze, sprawdzając, które z nich próbują uzyskać dostęp do kamery internetowej. Program ostrzeże nas, gdy ktoś niepowołany będzie próbował uzyskać dostęp do naszej kamery, i zablokuje każdą taką próbę.

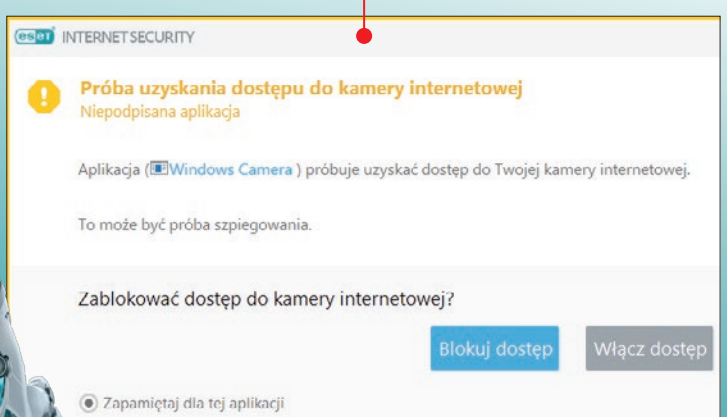

ZAAWANSOWANA OCHRONA PRZED ZAGROŻENIAMI
ESET Internet Security

WERSJA ZAMIESZCZONA NA PŁYCIE W TYM NUMERZE TO LICENCJA NA 2 MIESIĄCE

Licencja: **PEŁNA WERSJA** DVD-KOD: **039** Rejestracja: **TAK**
Język: **polski** Internet: **www.eset.pl**

- ochrona przed wirusami, ransomware'em, hakerami
- ochrona przed atakami z sieci
- ochrona kamery internetowej

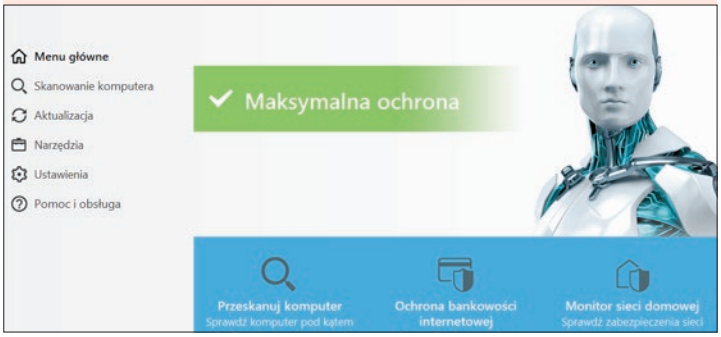

Kody dla Czytelników i zasady akcji

Akcja trwa przez sześć numerów Niezbędnika: od wydania 5/2019 do 4/2020. Klucze do ESET Internet Security pobieramy z KS+ z e-wydania Niezbędnika. Klucze zapewniają ochronę przez dwa miesiące, dając łącznie ochronę na rok.

Uwaga! Kolejny kod należy wpisać do programu w dniu wygaśnięcia poprzedniego.

1. Zaloguj się na **ksplus.pl** i zarejestruj klucz nadrukowany na płycie z wydania papierowego lub kup e-wydanie.
2. Kliknij na **Moja półka** i na okładkę tego numeru Niezbędnika.
3. Kliknij na **Programy**, znajdź pozycję **ESET Internet Security**.
4. Kliknij na **Opis instalacji** i na **Wyświetl kod**.

Pomoc techniczna dotycząca wyłącznie programu ESET Internet Security jest świadczona przez firmę DAGMA, dystrybutora rozwiązań ESET w Polsce, w dni robocze: **od poniedziałku do piątku w godzinach 8.00–18.00**, drogą e-mailową pod dedykowanym adresem **gazeta@dagma.pl**

POPRAWIA WYDAJNOŚĆ I BEZPIECZEŃSTWO

PEŁNA WERSJA NA PÓŁ ROKU O WARTOŚCI 114 zł

KLUCZ PROGRAMU TRZEBA AKTYWOWAĆ DO 30.06.2020

OPTYMALIZUJE I ZABEZPIECZA WINDOWS

Advanced SystemCare Ultimate 13.1

Licencja: **PEŁNA WERSJA** DVD-KOD: **004** Rejestracja: **TAK**
Język: **polski** Internet: **www.iobit.com**

- zabezpiecza, naprawia, czyści i usprawnia system
- przyspiesza działanie Windows
- chroni prywatność

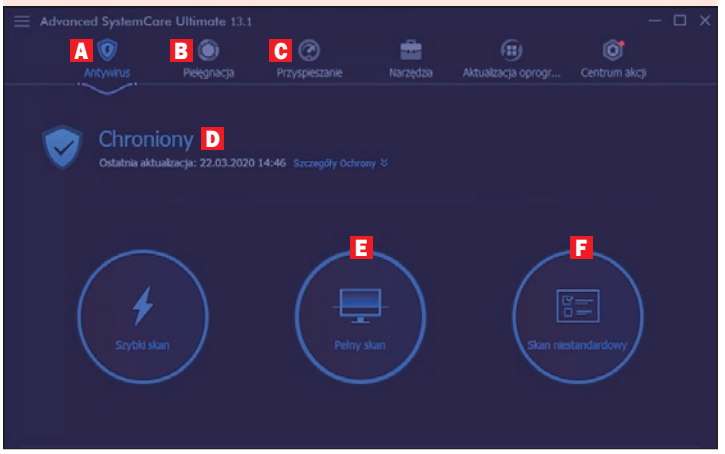

Advanced SystemCare Ultimate 13.1 to pełna wersja najbogatszej edycji najpopularniejszego pakietu oprogramowania do poprawy wydajności i bezpieczeństwa komputera. Edycja Ultimate łączy funkcje optymalizacji Windows z zabezpieczeniem antywirusowym – zawiera moduł antywirusowy z renomowanym silnikiem Bitdefender, który w czasie rzeczywistym chroni komputer przed wirusami, trojanami, ransomware'em i innym niebezpiecznym oprogramowaniem. Advanced SystemCare Ultimate zawiera też narzędzia do rozwiązywania problemów z komputerem, czyszczenia Windows z zaśmiecających go plików i ochrony poczty e-mail. Do najważniejszych funkcji programu trafimy, klikając na zakładki u góry okna: **Antywirus** A, **Pielęgnacja** B, **Przyspieszanie** C.

ANTYWIRUS

Pierwsze uruchomienie

1 Po zainstalowaniu i uruchomieniu programu pierwszym krokiem, jaki powinniśmy wykonać, jest aktualizacja bazy danych zagrożeń. W głównym oknie na zakładce **Antywirus** zobaczymy informację, że baza danych jest nieaktualna. Klikamy na **Napraw teraz**. Wymagany jest dostęp do internetu.

2 Po zakończeniu aktualizowania bazy w głównym oknie pojawi się informacja **Chroniony** D – możemy zacząć usuwanie zagrożeń z naszego systemu. Najlepiej na początek kliknąć na **Pełny skan** E.

3 Po zakończeniu skanowania pojawi się informacja o wykrytych zagrożeniach. Domyślnie wszystkie są zaznaczone. Klikamy na **Napraw** w celu ich usunięcia. Po zakończeniu naprawy pojawi się raport, ile zagrożeń zostało zneutralizowanych. Może być konieczne ponowne uruchomienie komputera.

Skanowanie na żądanie

Advanced SystemCare Ultimate działa w tle, uzupełniając naszą ochronę antywirusową. Jeśli jednak potrzebujemy, możemy uruchomić skanowanie na żądanie wybranych nośników, folderów czy plików.

1 Na zakładce **Antywirus** klikamy na **Skan niestandardowy** F.

2 Wskazujemy partycję lub przeciągamy na okno programu plik czy folder do sprawdzenia i klikamy na **Start**.

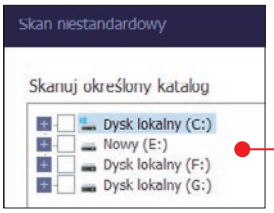

PIELĘGNACJA

1 Aby przeprowadzić kompleksową optymalizację i sprzątanie systemu, klikamy na zakładkę **Pielęgnacja** B.

2 Następnie zaznaczamy, jakie operacje program ma przeprowadzić w ramach porządków (możemy też kliknąć na **Zaznacz wszystko**).

3 Klikamy na **Start**. Po zakończeniu skanowania możemy przejrzeć wyniki i zdecydować, co ma zostać usunięte. Możemy też zaznaczyć wszystko i kliknąć na **Napraw**.

PRZYSPIESZANIE

Advanced SystemCare Ultimate zawiera także zestaw funkcji do przyspieszania działania komputera. Znajdziemy je na zakładce **Przyspieszanie** C. Na przykład jeśli na kafelku **Turbo Boost** rozwiniemy listę opcji, będziemy mogli wybrać odpowiadające nam ustawienia (domyślnie zaznaczony jest **Tryb pracy**, a do wyboru mamy też **Tryb gry** i **Tryb ekonomiczny**). Kiedy następnie klikniemy na **Włącz**, program automatycznie zatrzyma działające w tle programy i procesy, które nie są w tej chwili niezbędne, by zwolnić zasoby komputera i zwiększyć jego wydajność. Funkcja ta może być uruchamiana domyślnie przy starcie komputera. A jeśli na kafelku **Głęboka optymalizacja** klikniemy na **Optymalizuj**, będziemy mogli zastosować dodatkowe poprawki przyspieszające działanie systemu (program przeprowadza je automatycznie).

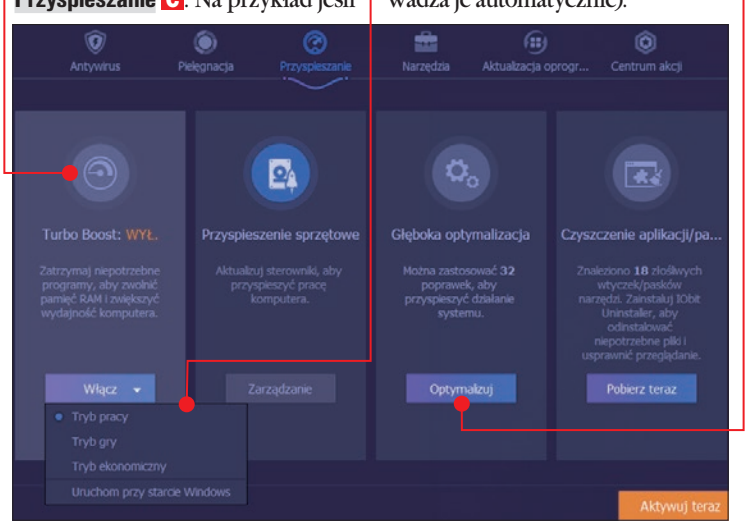

OBRAZ ZE ZDJĘCIA

PEŁNA WERSJA O WARTOŚCI 168 zł

KLUCZ PROGRAMU TRZEBA AKTYWOWAĆ DO 6.07.2020

PROGRAM DO CYFROWEGO MALOWANIA

Artweaver Plus 6

Licencja: **PEŁNA WERSJA** DVD-KOD: **013** Rejestracja: **TAK**
Język: **angielski** Internet: **www.artweaver.de**

- zawiera bogaty zestaw znakomitych narzędzi do malowania
- pozwala na pracę na warstwach
- umożliwia ręczne przetwarzanie zdjęć

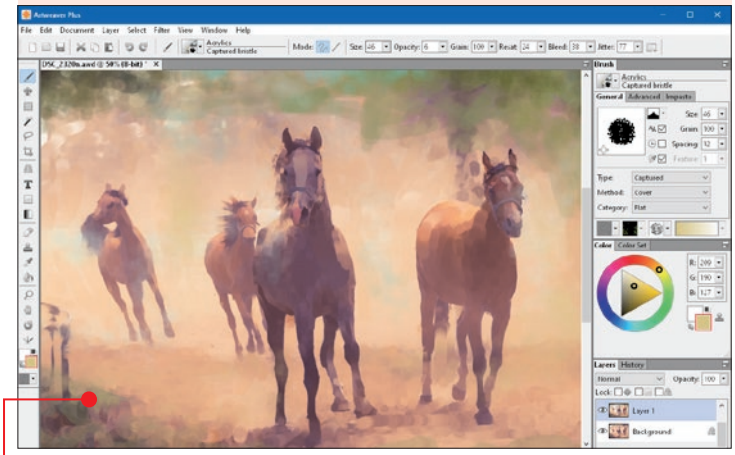

Artweaver Plus jest przeznaczony dla cyfrowych artystów, którzy do tworzenia swoich dzieł wykorzystują wirtualne farby i pędzle. W programie możemy namalować obrazy od podstaw. Jeśli jednak nie czujemy się mocni w malowaniu, możemy zacząć od przetwarzania zdjęć ● w piękne obrazy ●. Artweaver obsługuje warstwy i przezroczystości. Ma również narzędzia do edycji i retuszu zdjęć.

1 W menu **File** klikamy na **Open...** i wczytujemy zdjęcie, które chcemy przetworzyć na obraz.

2 Teraz z paska narzędzi po lewej wybieramy **Brush Tool**. Następnie na panelu **Brush** (po prawej) wybieramy z listy ● jeden z przyborów (na przykład **Arylics**). Dobieramy ustawienia jak na ilustracji ●.

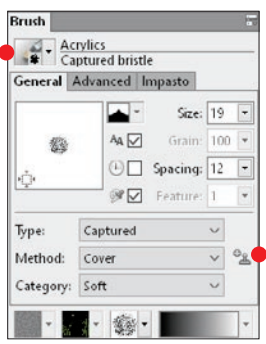

3 Na pasku opcji u góry określamy rozmiar i krycie narzędzia.

4 Na panelu **Color** kliknięciem na ● aktywujemy klonowanie koloru ze zdjęcia.

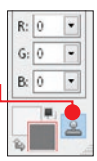

5 Z wciśniętym lewym przyciskiem myszy malujemy po zdjęciu ●, pobierając kolor wprost z obrazu (jest on pobieramy w miejscu kliknięcia). Tworzymy pociągnięcia zgodne

z kształtami na zdjęciu. Jeśli popełnimy błąd, możemy cofnąć czynność na panelu **History**. Pracę zapisujemy, wybierając **File** i **Save as...**. By zachować plik do dalszej edycji, wybieramy format Artweaver (**.awd**). **aż**

EFEKTY W FILMIE

PEŁNA WERSJA NA ROK O WARTOŚCI 273 zł

KLUCZ PROGRAMU TRZEBA AKTYWOWAĆ DO 30.06.2020

PROGRAM DO EDYCJI WIDEO

BeeCut

Licencja: **PEŁNA WERSJA** DVD-KOD: **017** Rejestracja: **TAK**
Język: **polski** Internet: **https://beecut.com/pl**

- łatwy w obsłudze
- liczne filtry i nakładki
- wiele efektów przejść
- różne formaty eksportu

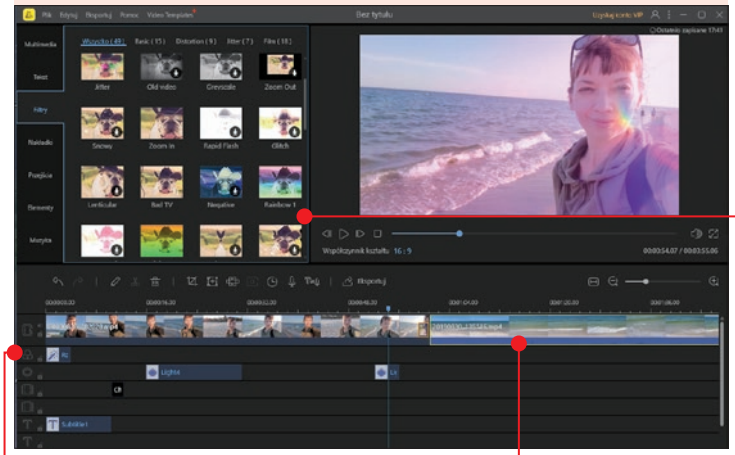

BeeCut to świetny i łatwy w obsłudze program do edycji wideo. Oferuje zaawansowane funkcje, umożliwia precyzyjną pracę na osi czasu i jest wyposażony w różne filtry, nakładki czy szablony. Pozwala na łatwe łączenie i dzielenie klipów, a także kadrowanie ujęć. Możemy dodawać do filmów teksty i efekty przejść, a także nagrać głos lektora.

1 Uruchamiamy program, a następnie w oknie powitalnym wybieramy proporcje obrazu wideo, na przykład ●.

2 Pojawia się okno programu, do którego importujemy ● pliki wideo, zdjęcia czy muzykę, które planujemy wykorzystać w projekcie. Możemy to zrobić metodą przeciągnij i upuść.

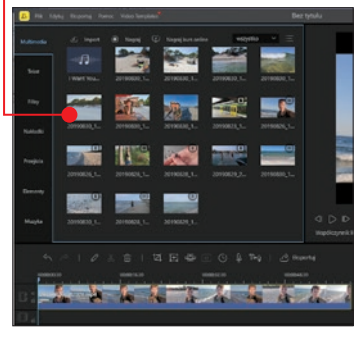

3 Teraz przeciągamy wybrane elementy (na przykład pliki wideo czy audio) na oś czasu poniżej ●.

4 Aby dodać do filmu efekty filtrów, przechodzimy po lewej stronie na zakładkę **Filtry**. Następnie klikamy na wybrany filtr ●, aby go pobrać, a potem przeciągamy go na oś czasu na warstwę filtrów ●, w miejsce, gdzie ma się pojawić na filmie. Filtr możemy rozszerzyć nawet na cały film. W podobny sposób dodajemy nakładki z efektami (przechodzimy na zakładkę **Nakładki**).

5 Aby wyeksportować gotowy film, klikamy na **Eksportuj**. Określamy format i inne parametry zapisu. Możemy też przejść na zakładkę **Platforma** i wybrać docelowe miejsce publikacji (na przykład YouTube ●), by program dostosował ustawienia do tej właśnie platformy. Klikamy na polecenie **Eksportuj**. **aż**

PRZECHWYĆ PULPIT

NARZĘDZIE DO ROBIENIA I EDYTOWANIA ZRZUTÓW EKRANU

Ashampoo Snap 10

PEŁNA WERSJA O WARTOŚCI 159 zł

Licencja: **PEŁNA WERSJA** DVD-KOD: **015** Rejestracja: **TAK**
Język: **polski** Internet: **www.ashampoo.com**

- pozwala przechwytywać i edytować dowolną treść z ekranu
- nagrywa wideo z pulpitu o jakości 4K
- może przechwytywać całe strony WWW

Pełna wersja markowego programu do przechwytywania obrazu i wideo z ekranu komputera. **Ashampoo Snap** pozwala tworzyć zrzuty z całego pulpitu, wybranych okien, zaznaczonego obszaru czy też długich stron internetowych. Przechwycone materiały możemy wzbogacać o strzałki, rysunki, adnotacje i komentarze.

Program pozwala również nagrywać wideo z pulpitu w rozdzielczości 4K, wizualizować kliknięcia myszą i wciśnięcia klawiszy (doskonałe w wypadku poradników), przycinać niepotrzebne sceny, dodawać komentarz z użyciem mikrofonu i kamery, a także eksportować wideo do formatu animowanego pliku GIF.

JAK KORZYSTAĆ Z PROGRAMU

Program działa w tle i jest aktywowany klawiszem print screen. Jeśli klikniemy prawym przyciskiem myszy na ikonę programu w zasobniku systemowym, a potem zaznaczymy opcję **Pokaż pasek przechwytywania**, uaktywni się pasek narzędzi z najważniejszymi poleceniami **A**, który będzie się pokazywał, gdy zbliżymy kursor do prawego górnego rogu ekranu. W trybie edycji (po zrobieniu zrzutu) pokazują się paski: z lewej strony **B** (pozwala dodawać oznaczenia i komentarze), u góry **C** (umożliwia cofanie i przywracanie zmian, dodawanie efektów i znaków wodnych) oraz z prawej **D** (zapisywanie i kasowanie).

USTAWIENIA

Program ma mnóstwo funkcji i możliwości. Warto zapoznać się z ustawieniami i odpowiednio je dopasować. Ustawienia otwieramy, klikając prawym przyciskiem myszy na ikonę w zasobniku systemowym lub na **E**. Na przykład w sekcji **Przechwytywanie / Wyjściowe** można wybrać format, lokalizację i schemat nazwy zapisywanych zrzutów.

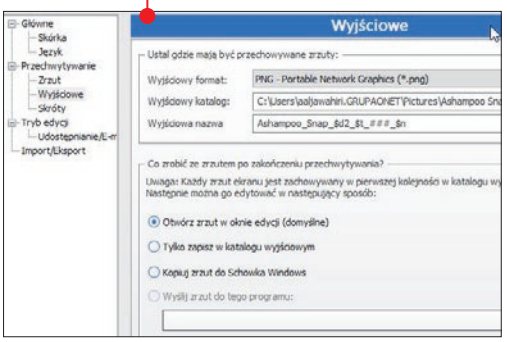

PORZĄDEK W MENU

NARZĘDZIE DO PORZĄDKOWANIA I EDYTOWANIA MENU KONTEKSTOWEGO

FileMenu Tools 7

Licencja: **PEŁNA WERSJA** DVD-KOD: **042** Rejestracja: **TAK**
Język: **polski** Internet: **www.lopesoft.com**

- pozwala na usuwanie niepotrzebnych poleceń z menu kontekstowego
- dodaje do menu nowe polecenia dotyczące operacji na plikach i folderach

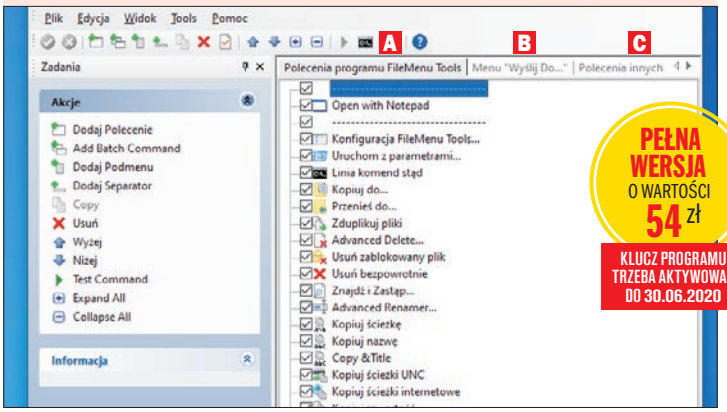

PEŁNA WERSJA O WARTOŚCI 54 zł

KLUCZ PROGRAMU TRZEBA AKTYWOWAĆ DO 30.06.2020

Pełna wersja programu do edytowania menu kontekstowego dostępnego po kliknięciu prawym przyciskiem myszy. **FileMenu Tools** pozwala wyłączyć polecenia dodane przez inne aplikacje do menu kontekstowego, dodawać niestandardowe opcje umożliwiające wykonywanie operacji na plikach oraz uruchamianie wybranych przez nas programów. Pozwala również skonfigurować podmenu „Wyślij do...".

JĘZYK POLSKI

Program uruchamia się domyślnie w języku angielskim. Aby zmienić język na polski, klikamy u góry okna na **Tools**, a potem na **Language** i zaznaczamy pozycję **Polish**. Spolszczenie nie jest, niestety, dokładne.

JAK DZIAŁA PROGRAM

Program jest bardzo łatwy w obsłudze. U góry okna są trzy kluczowe zakładki: **Polecenia programu FileMenu Tools** **A**, **Menu "Wyślij Do..."** **B** oraz **Polecenia innych aplikacji** **C**.

Na zakładce **A** widzimy polecenia, automatycznie dodane do menu kontekstowego przez program FileMenu Tools, wyświetlane po kliknięciu na plik prawym przyciskiem myszy i wybraniu **FileMenu Tools**. Wystarczy usunąć zaznaczenia w oknie programu przy tych pozycjach, których nie chcemy widzieć w menu kontekstowym, i zatwierdzić decyzję przyciskiem **Zastosuj** w lewym górnym rogu okna aplikacji. Więcej operacji jest dostępnych w panelu **Akcje** z lewej strony – możemy dodawać nowe polecenia, zmieniać ich kolejność czy dodać podmenu.

Na zakładce **B** są standardowe polecenia menu kontekstowego widoczne w nim po rozwinięciu pozycji **Wyślij Do...**. Aby na przykład usunąć rzadko potrzebną opcję **Odbiorca faksu**, wystarczy w oknie programu usunąć przy niej zaznaczenie i kliknąć na **Zastosuj**.

Na zakładce **C** mamy polecenia dodane do menu przez inne programy, podzielone na kategorie w zależności od obiektów, których dotyczą. Tu również wystarczy usunąć zaznaczenia przy tych poleceniach, które chcemy ukryć, i kliknąć na **Zastosuj**.

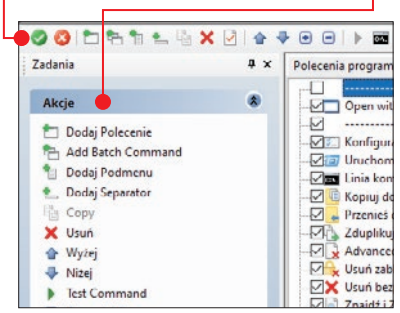

Bitdefender®

KOD PROMOCYJNY:

KS2020

-30%

WYBIERZ TO, CZEGO UŻYWAJĄ EKSPERCI

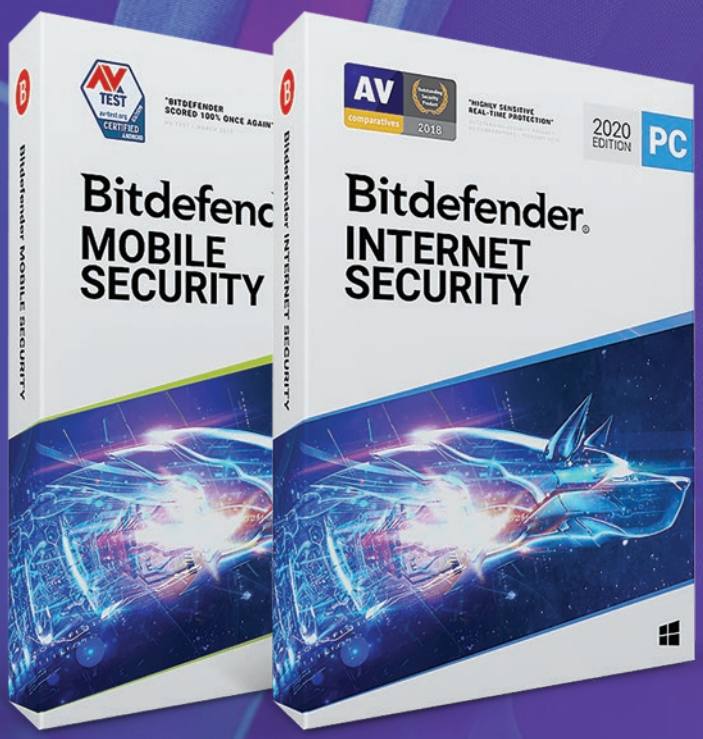

Wejdź na stronę **bitdefender.pl/ks**
i skorzystaj z **30% rabatu**
na zakup Internet Security
+ 1 rok Mobile Security GRATIS

Promocja trwa do 30 kwietnia 2020
Regulamin dostępny na stronie bitdefender.pl/regulaminy

Oficjalny dystrybutor produktów Bitdefender w Polsce
Marken Systemy Antywirusowe, ul. Jana Hieronima Derdowskiego 7, 81-369 Gdynia, tel. +48 58 667 49 49
www.marken.com.pl, kontakt@marken.com.pl

NAJLEPSZE NARZĘDZIA DO DYSKÓW

PROGRAMY DO PARTYCJONOWANIA

	AOMEI Partition Assistant DVD-KOD: 012	DiskGenius Free DVD-KOD: 034	EaseUS Partition Master DVD-KOD: 036	GParted Live DVD-KOD: 049/050 *	Partition Wizard DVD-KOD: 083/084 **
Dzielenie / scalanie partycji	✔** / ✔	✔ / ✔	✔ / ✔	✔ / ✔	✔ / ✔
Rozszerzanie partycji	✔	✔	✔	✔	✔
Zmiana typu systemu plików z FAT32 na NTFS	✔	✔	✔	✔	✔
Środowisko ratunkowe	✔	✘	✔	✔****	✔
Migracja systemu	✔	✔	✔	✘	✔

* 34-/64-bit; ** Wersja instalacyjna / wersja portable; *** Tylko w płatnej wersji; **** GParted jest środowiskiem ratunkowym

PROSTE PARTYCJONOWANIE

EaseUS Partition Master to popularny program do zarządzania partycjami dysków w systemie Windows. Umożliwia zmianę rozmiaru partycji bez utraty danych, tworzenie i usuwanie partycji, a także ich ukrywanie i formatowanie. Do dyspozycji mamy również opcję przenoszenia systemu operacyjnego z dysku HDD na SDD oraz podgląd planowanego podziału dysku przed wykonaniem ostatecznych zmian.

MODYFIKUJEMY PARTYCJE

Korzystając z programu do partycjonowania, możemy wygodnie dokonać modyfikacji partycji na naszym dysku.

1 Po uruchomieniu programu klikamy na partycję, którą chcemy zmodyfikować, prawym przyciskiem myszy. Potem z menu dialogowego wybieramy **Usunąć** – wszystkie dane z partycji zostaną usunięte po potwierdzeniu tej operacji. Po kliknięciu prawym przyciskiem myszy na nieprzydzielone miejsce na dysku możemy utworzyć nową partycję, klikając na **Utwórz**.

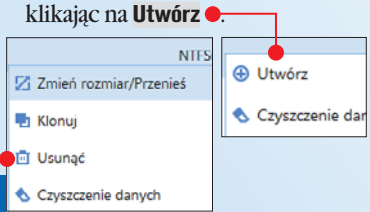

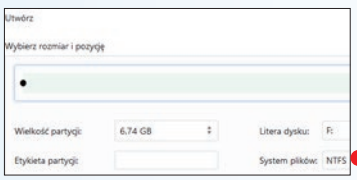

2 Wskazujemy rozmiar nowej partycji, jej literę, system plików, etykiety nie musimy podawać. Klikamy na **OK**.

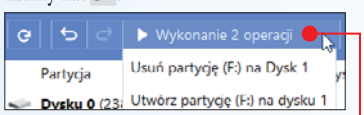

3 Wszystkie zadania, które chcemy wykonać, są zapisywane w kolejce operacji i widoczne na górnym pasku. W celu zastosowania zmian klikamy na górnym pasku na **Wykonanie**, a następnie na **Zastosować** w nowym oknie. Na koniec wystarczy kliknąć na **Zakończ**.

SPRAWDZAMY NOŚNIK

EaseUS Partition Master pozwala też na testowanie dysków i nośników USB pod kątem uszkodzeń.

1 Po uruchomieniu programu klikamy prawym przyciskiem myszy na dowolny dysk lub partycję, a następnie na **Test powierzchni**.

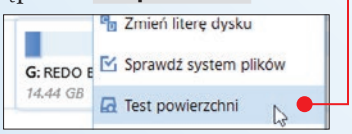

ŁATWY W OBSŁUDZE MENEDŻER PARTYCJI
EaseUS Partition Master 13.8

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **036** Rejestracja: **NIE**
Język: **polski** Internet: **www.easeus.com**

- zmiana rozmiaru partycji bez utraty danych
- możliwość zmiany systemu plików
- tworzenie i usuwanie partycji, a także ich ukrywanie

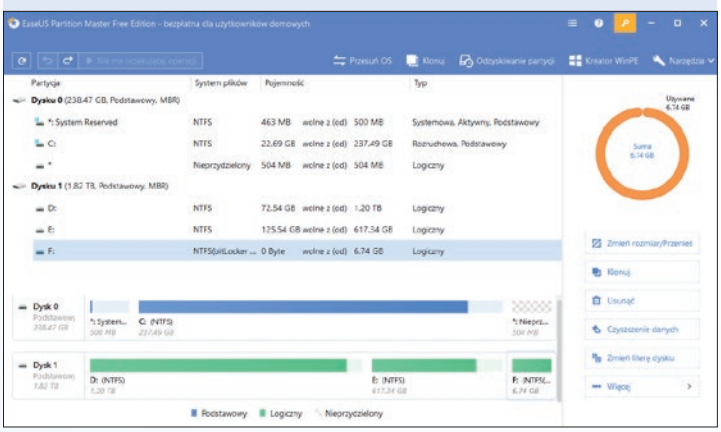

2 Czas trwania testu zależy głównie od pojemności i wydajności testowanego nośnika. Na bieżąco możemy odczytać informacje na temat stanu dysku.

3 Jeśli test zakończy się, a w pozycji **Wadliwy sektor** będzie wartość 0, dysk nie ma uszkodzeń powierzchni. W innym przypadku należy wykonać kopię zapasową plików z nośnika, gdyż istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że wkrótce dane mogą zostać uszkodzone trwale, bez możliwości ich odzyskania.

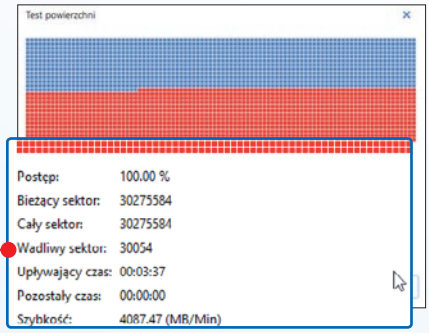

W tym pakiecie znajduje się ponad 20 narzędzi, które pomogą nam **ZADBAĆ O NASZE NOŚNIKI**: zdiagnozować je, zabezpieczyć i odzyskać dane, wykonać partycjonowanie oraz defragmentację, a nawet przenieść system na nowy dysk

Zdaniem autora

DYSKOWY NIEZBĘDNIK

Jeśli nawet nie z wszystkich narzędzi z tego pakietu będziemy korzystać każdego dnia, to na pewno każdego dnia warto je mieć pod ręką. Po co w nerwach szukać programu do diagnostyki czy odzyskiwania danych albo zastanawiać się, czym sklonować dysk, kiedy wszystko to mamy na płycie?

Krzysztof Dziedzic

EFEKTYWNE ZARZĄDZANIE PARTYCJAMI

BEZPŁATNA WERSJA ZNANEGO MENEDŻERA PARTYCJI

Partition Wizard 11

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **082 / 084** PORTABLE Rejestracja: **NIE**
Język: **angielski** Internet: **www.partitionwizard.com**

- opcja migrowania systemu
- możliwość dzielenia partycji
- zmiana formatu plików dysku
- wiele narzędzi w darmowej wersji programu

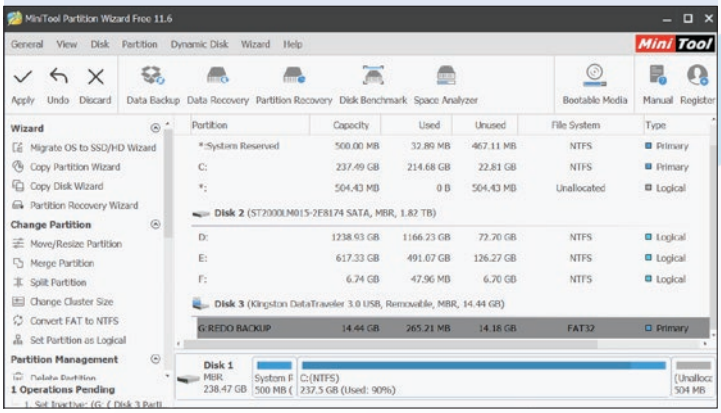

Partition Wizard to bezpłatna wersja programu do zarządzania partycjami dysków twardych. Pozwala tworzyć nowe partycje, usuwać je, dzielić, łączyć, zmniejszać lub zwiększać, a także ukrywać. Umożliwia kopiowanie zawartości dysku i zmianę systemu plików. Możemy skorzystać z narzędzi do sprawdzania powierzchni nośnika i testowania wydajności dysków. Po uruchomieniu programu musimy kliknąć na kafelek **Launch Application**. Jeśli nie chcemy, żeby było wyświetlane menu powitalne, wystarczy wyłączyć opcję w dolnym lewym rogu tego okna.

WYRÓWNYWANIE PARTYCJI

Dyski SSD i HDD różnią się sposobem umieszczania na nich pierwszej partycji – HDD robią to po 64 pustych blokach, podczas gdy SSD po 63 pustych blokach. Instalator systemu radzi sobie z tym problemem i przy nowej instalacji partycje zawsze są wyrównane. Jest to bardzo istotne dla wydajności dysków. Dlatego przy przenoszeniu systemu z HDD na SSD zawsze należy sprawdzić, czy partycje są wyrównane.

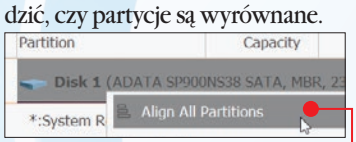

1 W oknie programu klikamy prawym przyciskiem myszy na dysk i wybieramy **Align All Partitions**. Jeśli zostaną wykryte partycje do wyrównania, klikamy na **OK**.

2 W górnym lewym rogu klikamy na **Apply** i na **Yes**. A na koniec wystarczy kliknąć na **OK**.

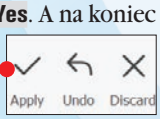

SZYBKI MENEDŻER PARTYCJI Z CIEKAWYMI OPCJAMI

AOMEI Partition Assistant 8.6

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **012** Rejestracja: **NIE**
Język: **polski** Internet: **www.aomeitech.com**

- ukrywanie partycji
- tworzenie nośnika Windows To Go
- migracja systemu na inny dysk
- klonowanie dysków

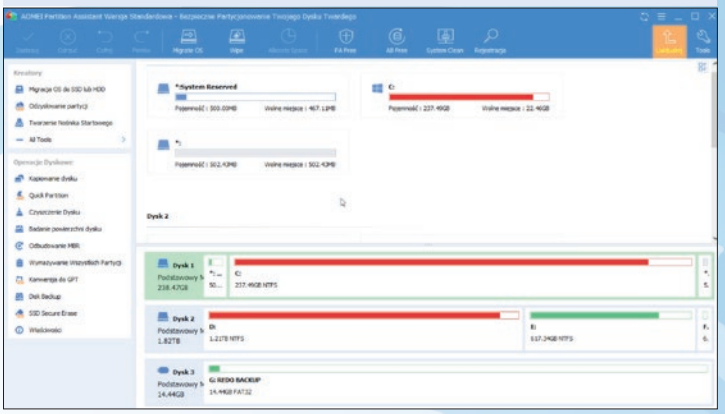

AOMEI Partition Assistant to program do zarządzania partycjami dysków twardych. Możemy w nim tworzyć nowe partycje, zmieniać ich rozmiar, usuwać je, łączyć, dzielić, a także kopiować partycje i całe dyski (włącznie z opcją klonowania większego HDD na mniejszy SSD). Pozwala przenosić zainstalowany system z dysku HDD na SSD. Obsługuje również dyski zewnętrzne i nośniki USB. Dzięki niemu jest możliwe odzyskanie całej przestrzeni z nośnika USB po instalacji Linuxa.

ZMIANA SYSTEMU PLIKÓW

Przeważnie nośniki USB mają przypisany system plików FAT32, a jego poważnym ograniczeniem jest brak możliwości zapisania plików większych niż 4 GB. Za pomocą AOMEI Partition Assistant możemy zmienić system plików nośnika. **Uwaga! W trakcie tego procesu wszystkie dane mogą zostać usunięte.**

1 Umieszczamy nośnik USB w komputerze i uruchamiamy program AOMEI. Klikamy na nośnik prawym przyciskiem myszy i wybieramy **Zaawansowane**, **Konwersja na NTFS**.

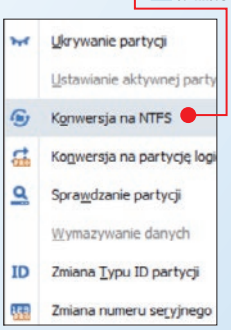

2 W oknie kreatora klikamy na **OK**, a następnie w głównym oknie programu na **Zastosuj**.

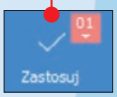

3 Teraz wystarczy kliknąć na **Kontynuuj** i **Tak**, a po chwili na nasz nośnik będziemy mogli przenosić pliki większe niż 4 GB.

PROGRAMY DO KOPII ZAPASOWYCH

	Acronis True Image DVD-KOD: 003	AOMEI Backupper DVD-KOD: 011	EaseUS Todo Backup Free DVD-KOD: 037	Macrium Reflect Free DVD-KOD: 067	Seagate DiscWizard DVD-KOD: 098	Veeam Agent DVD-KOD: 107
Kopia zapasowa i odzyskiwanie całego dysku	✔	✔	✔	✔	✔	✔
Kopia systemu	✘	✔	✔	✔	✘	✘
Kopia pliku	✔	✔	✔	✔*	✔*	✔
Klonowanie dysku / systemu	✔ / ✘	✔ / ✔*	✔ / ✔*	✔ / ✘	✔ / ✘	✘ / ✘
Kopia poczty	✘	✘	✔*	✘	✘	✘

* Tylko w płatnej wersji

OBRAZ DYSKU NA ŻĄDANIE

EaseUS Todo Backup to program do tworzenia i przywracania kopii zapasowych plików. Daje możliwość tworzenia kopii zapasowych pojedynczych plików, folderów, partycji (również systemowej) i całych dysków. W programie znajdziemy również funkcję klonowania dysku i przenoszenia systemu na nowy dysk SSD/HDD, umożliwiającą przeniesienie wszystkich danych wraz z zainstalowanym systemem. Backup możemy zapisać na dysku (także typu NAS), płycie DVD lub na przykład na serwerze FTP. EaseUS Todo Backup ma wbudowany harmonogram zadań umożliwiający zaplanowanie automatycznego tworzenia kopii zapasowej danych, ma również opcję tworzenia bootowalnego dysku WinPE.

OBRAZ DYSKU

Obraz całego dysku może zajmować bardzo dużo miejsca. Jeśli nie dysponujemy odpowiednią przestrzenią, możemy zdecydować się na wykonanie kopii pojedynczej partycji lub nawet tylko wybranych plików. Pamiętajmy jednak, że finalna wersja kopii zapasowej zajmuje mniej miejsca na dysku niż dane, które się na nią składają, gdyż jest odpowiednio skompresowana.

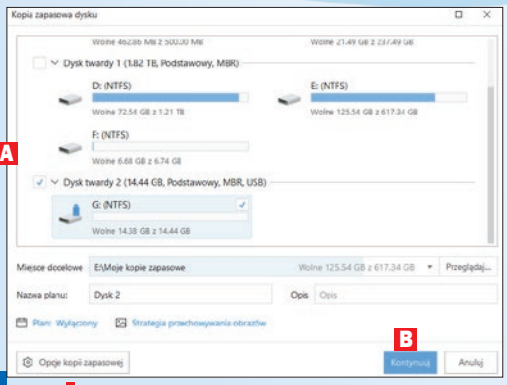

1 W oknie EaseUS Todo Backup Free klikamy w lewym górnym rogu na trzy kreski. Następnie z rozwiniętej listy opcji wybieramy **Kopia zapasowa dysku/partycji**.

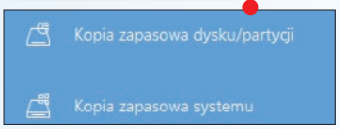

2 Zaznaczamy wybrane partycje bądź cały nośnik **A**, wskazujemy lokalizację docelową i klikamy na **Kontynuuj** **B**.

3 Po chwili rozpocznie się tworzenie kopii – musimy poczekać, aż proces zostanie ukończony.

4 Po utworzeniu kopii w każdej chwili możemy przywrócić zapisane w niej pliki lub uzyskać do nich dostęp, klikając na **Odzyskiwanie** **C** w głównym oknie programu przy wybranej kopii. Później wystarczy zaznaczyć, jakie partycje chcemy odzyskać, wskazać lokalizację i kliknąć na **Kontynuuj**. Przez kolejne kroki poprowadzi nas kreator.

NOŚNIK AWARYJNY

Nośnik awaryjny jest pomocny w sytuacji, gdy system nie uruchamia się poprawnie lub w ogóle się nie uruchamia. Pozwala naprawić wiele często występujących problemów.

1 Najlepiej utworzyć nośnik awaryjny na pendrivie – podłączamy go do komputera i w głównym oknie programu klikamy w dolnym lewym rogu na symbol klucza, a następnie na **Utwórz dysk awaryjny**.

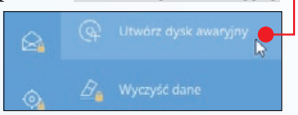

2 Teraz klikamy na środkową ikonę nośnika USB, wybieramy nasz pendrive i klikamy na **Utwórz**.

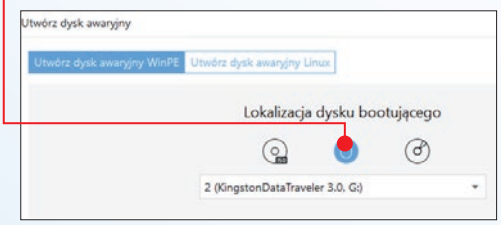

Uwaga! W trakcie tworzenia nośnika awaryjnego pendrive zostanie sformatowany. Klikamy na **OK**.

3 Po zakończeniu pracy kreatora będziemy mogli uruchomić komputer, korzystając z nośnika awaryjnego, i zdiagnozować problemy z systemem Windows.

UNIWERSALNE NARZĘDZIE DO ZARZĄDZANIA KOPIAMI ZAPASOWYMI
EaseUS Todo Backup Free 12

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **037** Rejestracja: **NIE**
Język: **polski** Internet: **www.todo-backup.com**

- tworzenie obrazu dysków
- funkcja klonowania
- możliwość konfiguracji harmonogramu

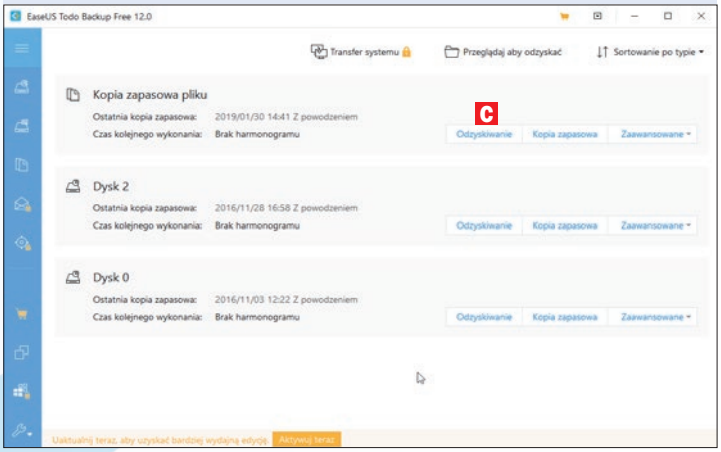

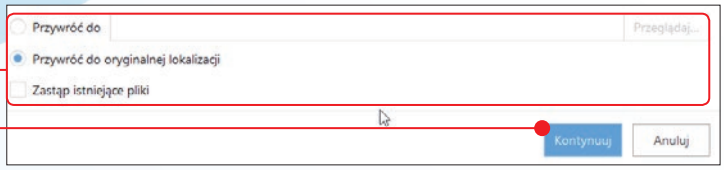

KLONOWANIE, KOPIE ZAPASOWE, PRZYWRACANIE

WYGODNE W UŻYCIU NARZĘDZIE DO ZABEZPIECZANIA DANYCH I KLONOWANIA

AOMEI Backupper 5.5

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **011** Rejestracja: **NIE**
Język: **angielski** Internet: **www.backup-utility.com**

- kopia zapasowa systemu
- kopie zapasowe plików
- szybkie odzyskiwanie danych z kopii
- możliwość klonowania dysków i partycji

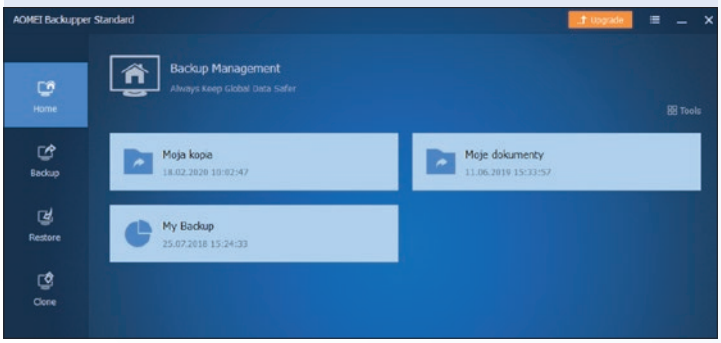

AOMEI Backupper to jeden z najlepszych darmowych programów do tworzenia i przywracania kopii zapasowych systemu, partycji oraz całego dysku. Ma funkcję klonowania dysku do szybkiego przenoszenia zawartości starego dysku na nowy, co skraca czas potrzebny na migrację danych. Możemy również wygodnie synchronizować pliki oraz foldery. Odzyskiwanie danych przebiega bezproblemowo – z każdej kopii zapasowej możemy wyciągnąć nawet pojedynczy plik.

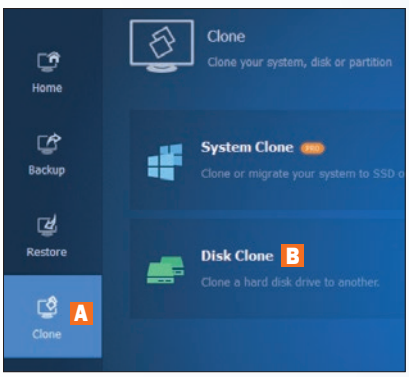

KLONUJEMY DYSK

Jeśli stary nośnik nie spełnia już naszych wymagań co do wydajności lub pojemności i chcemy go wymienić na nowy, najprościej jest przenieść dane na nowy dysk, klonując je ze starego.
Uwaga! Nowy nośnik musi mieć przynajmniej tyle przestrzeni, aby pomieścić wszystkie dane z nośnika źródłowego.

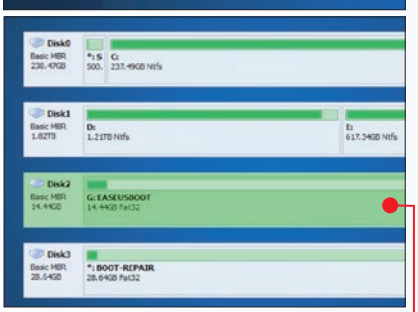

1 W oknie programu klikamy po lewej stronie na **Clone** A.

2 By przeprowadzić klonowanie dysku, klikamy na **Disk Clone** B.

3 Wskazujemy dysk źródłowy i klikamy na **Next**. W kolejnym oknie wskazujemy nośnik docelowy i ponownie klikamy na **Next**.

4 Potwierdzamy informację o **nadpisaniu danych znajdujących się na dysku docelowym**, klikając na **OK**. Klikamy na **Start Clone**.

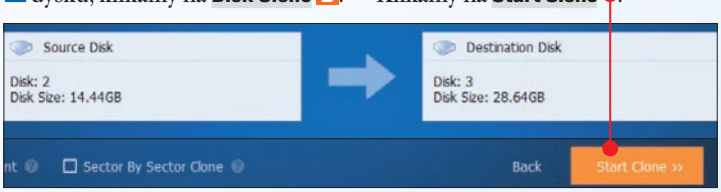

NARZĘDZIE DO BACKUPU Z FUNKCJAMI KLONOWANIA I ŁATWEGO ODTWARZANIA KOPII

Macrium Reflect Free 7.2

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **067** Rejestracja: **NIE**
Język: **angielski** Internet: **www.macrium.com**

- funkcja klonowania dysków
- tworzenie kopii zapasowych
- możliwość utworzenia specjalnego nośnika ratunkowego

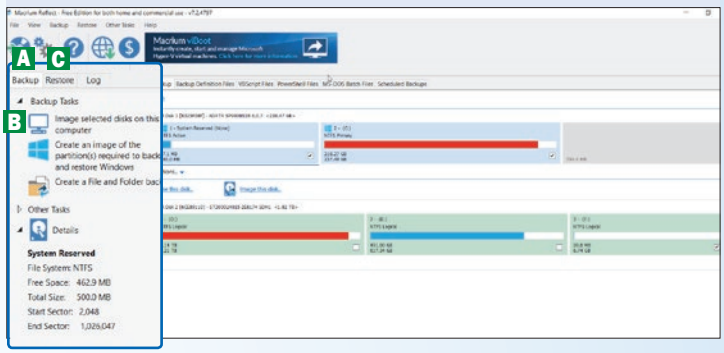

Macrium Reflect Free to znany bezpłatny program do tworzenia i przywracania kopii zapasowych dysków twardych. Umożliwia tworzenie obrazu dysku lub wybranych partycji, w tym kopii bezpieczeństwa działającego systemu i zainstalowanych programów. Pozwala sklonować zawartość dysku na nowy dysk, na przykład SSD, umożliwiając przeniesienie Windows. Może tworzyć nośniki ratunkowe do przywracania kopii zapasowej systemu w przypadku, gdy ulegnie on awarii i przestanie się uruchamiać. Zamieszczony na płycie instalator Macrium Reflect Free pobiera przez internet pliki niezbędne do działania programu.

Uwaga!
Podczas instalacji Macrium Reflect Free na pierwszym ekranie musimy wybrać z listy wersję **Free** w polu **Choose Edition** i dopiero wtedy kliknąć na **Download** na dole okna.

KOPIA ZAPASOWA

Jeśli chcemy utworzyć kopię całego dysku, musimy mieć dodatkowy nośnik, na przykład dysk zewnętrzny, o odpowiedniej pojemności, aby móc zapisać na nim kopię zapasową.

1 W oknie programu na zakładce **Backup** A klikamy na pozycję **Image selected disks on this computer** B.

2 Zaznaczamy dysk lub partycję, których kopię chcemy utworzyć, u dołu okna wskazujemy lokalizację docelową (może być to lokalizacja w sieci) i klikamy na **Next**.

3 Teraz możemy dodać harmonogram do tworzenia naszej kopii zapasowej. Opcja **Grandfather, Father, Son** to gotowy profil, który tworzy codzienne kopie przyrostowe, tygodniowe różnicowe i miesięczne całkowite. **Uwaga!** Nie musimy wybierać żadnej opcji, możemy od razu kliknąć na **Next**.

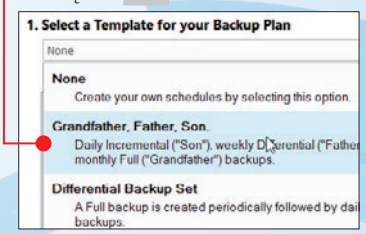

4 Na koniec sprawdzamy całą konfigurację i jeśli jest poprawna, klikamy na **Finish**.

PRZYWRACANIE KOPII

1 W głównym oknie programu klikamy na zakładkę **Restore** C, a następnie na **Restore Image** przy obrazie, który ma zostać przywrócony.

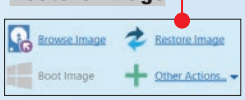

2 Dalej postępujemy zgodnie z instrukcjami kreatora, aż do zakończenia przywracania.

NAJLEPSZE NARZĘDZIA DO ODZYSKIWANIA

NAJPOPULARNIEJSZE I SKUTECZNE NARZĘDZIE DO ODZYSKIWANIA

Recuva 1.53

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **093 / 094** PORTABLE Rejestracja: **NIE**
Język: **polski** Internet: **www.piriform.com**

- opcja dokładnego skanowania
- szybkie odzyskiwanie
- możliwość podglądu plików przed odzyskaniem

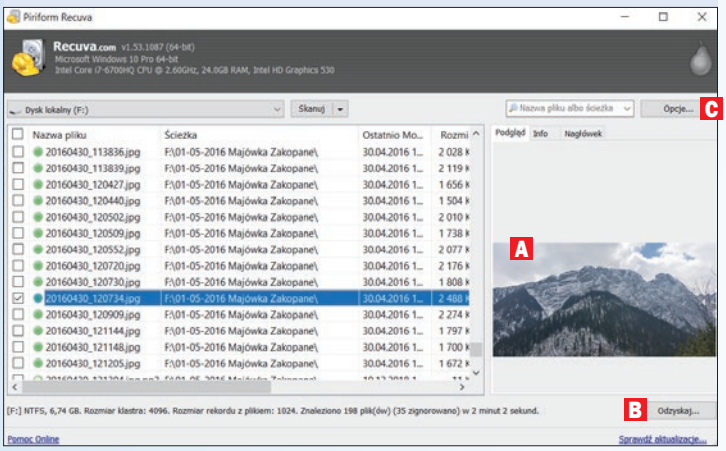

Odzyskiwanie plików z **Recuva** to szybki i bezproblemowy proces. Program pracuje bardzo wydajnie i przy domyślnych ustawieniach wyszukuje tylko i wyłącznie pliki, które mają szansę na odzyskanie. Bardziej zaawansowani użytkownicy mogą skorzystać z dość ciekawych opcji, które pozwolą na odzyskanie struktury katalogów, plików z systemowych katalogów, a nawet w części nadpisanych plików. Po zakończeniu skanowania stopień uszkodzenia plików pokazywany jest przy użyciu trzech kolorów: zielony – do odzyskania, żółty – jest szansa, czerwony – raczej nie do odzyskania.

ODZYSKUJEMY ZDJĘCIA

1 W oknie Recuvy wybieramy partycję, z której chcemy odzyskać dane (może być to nośnik zewnętrzny) i klikamy na **Skanuj**.

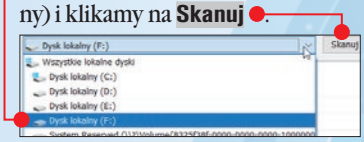

2 Po chwili nośnik zostanie przeskanowany i pojawi się lista plików możliwych do odzyskania. W polu po prawej stronie możemy szybko podejrzeć **A**, co zawiera dany plik. Zaznaczamy pliki i klikamy w prawym dolnym rogu na **Odzyskaj B**.

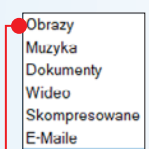

3 Korzystając z narzędzi filtrowania, możemy wyodrębnić określone typy plików. Aby odzyskać zdjęcia, wybieramy **Obrazy**.

ZAAWANSOWANE ODZYSKIWANIE

Jeśli nie uda nam się odzyskać plików, korzystając z domyślnych ustawień, warto wypróbować dodatkowe opcje, które pozwalają odzyskać pliki na przykład po sformatowaniu nośnika czy nadpisaniu dysku.

1 Klikamy w prawym górnym rogu na **Opcje C**.

2 Na zakładce **Akcje** zaznaczamy wybrane opcje i klikamy na **OK**. Teraz skanowanie będzie trwało dłużej, ale być może uda nam się odzyskać więcej plików.

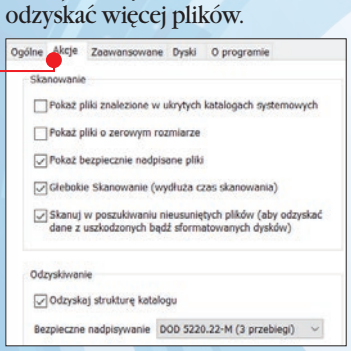

ZESTAW NARZĘDZI DO ODZYSKIWANIA ZE ŚRODOWISKIEM RATUNKOWYM

Lazesoft Recovery Suite 4.3.1 Home

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **065** Rejestracja: **NIE**
Język: **polski** Internet: **www.lazesoft.com**

- odzyskiwanie plików z dysku i nośników USB
- opcja tworzenia nośnika ratunkowego
- odzyskiwanie systemu Windows
- możliwość klonowania dysku

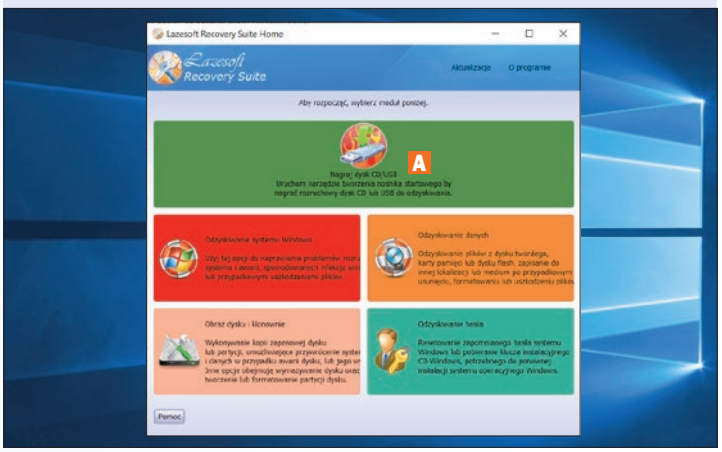

Lazesoft Recovery Suite to jeden z bardziej złożonych programów, służy nie tylko do odzyskiwania danych. Składa się z pięciu modułów: do tworzenia dysku ratunkowego, odzyskiwania systemu, odzyskiwania danych, tworzenia obrazu i klonowania dysków, odzyskiwania hasła do Windows. Najciekawszą opcją jest możliwość utworzenia nośnika ratunkowego na płycie lub pendrivie. Z takiego nośnika można wystartować komputer bez uruchamiania Windows, by uzyskać dostęp do narzędzi diagnostycznych i odzyskiwania plików. Jest to przydatne, zwłaszcza gdy utracimy ważne dane z dysku systemowego. By zminimalizować ryzyko nadpisania, powinniśmy próbować odzyskać dane, właśnie korzystając ze środowiska ratunkowego uruchamianego z innego dysku (lub przekładając dysk do innego komputera). Warto przygotować taki nośnik ratunkowy zawczasu, na wszelki wypadek.

NOŚNIK RATUNKOWY

1 Uruchamiamy program, podłączamy nośnik USB do komputera i klikamy na **Nagraj dysk CD/USB A**.

2 Wybieramy naszą wersję systemu **B** i klikamy na **Next**.

3 W kolejnym oknie wybieramy **USB Flash**, wskazujemy nośnik USB i klikamy na **Start**. **Uwaga!** Wszystkie dane znajdujące się na nośniku zostaną usunięte w trakcie tworzenia nośnika ratunkowego. Do tworzenia dysku ratunkowego wymagane jest połączenie z internetem.

4 Gdy nośnik jest gotowy, można za jego pomocą uruchomić komputer. Na ekranie startowym naciskamy enter. Po załadowaniu środowiska ratunkowego możemy zacząć korzystać z narzędzia do odzyskiwania plików – klikamy na **Data recovery**, a potem postępujemy według instrukcji w programie.

DANYCH: PROSTE I ZAAWANSOWANE

PROSTE PRZENOŚNE NARZĘDZIE DO ODZYSKIWANIA DANYCH

Kickass Undelete 1.5.5

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **064** Rejestracja: **NIE**
Język: **angielski** Internet: **kickassundelete.sourceforge.net**

- wersja portable
- zajmuje bardzo mało miejsca
- szybkie działanie
- przywraca dane z dysku i nośników USB

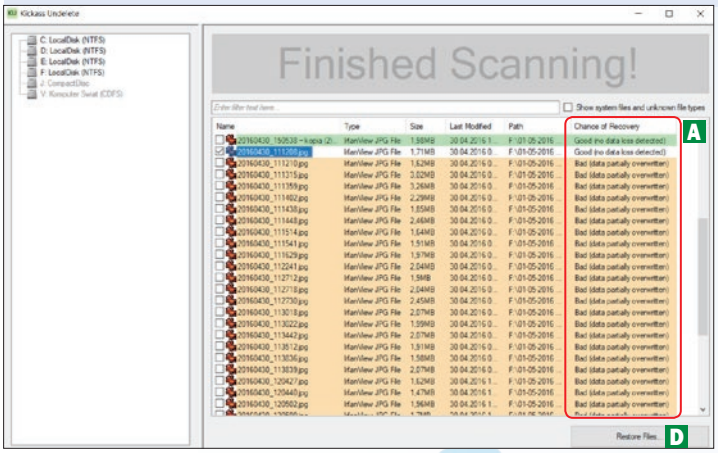

Kickass Undelete to jeden z najmniejszych programów do odzyskiwania. Dodatkowo można z niego korzystać bez instalacji, więc można umieścić go na nośniku USB i w razie awaryjnej sytuacji szybko uruchomić z pendrive'a i próbować odzyskać pliki.

W celu odzyskiwania danych z dysków zewnętrznych, kart SD oraz pendrive'ów musimy uruchomić Kickass jako administrator. Obsługa programu jest prosta, możemy

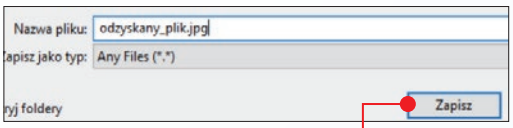

w dość łatwy sposób odróżnić pliki, które powinno udać się odzyskać, od tych, które są już raczej stracone. Wystarczy spojrzeć na kolumnę **Chance of Recovery** A – jeśli plik podświetlony jest na zielono i w tej kolumnie znajduje się wpis **Good**, będzie można go odzyskać nawet w 100 procentach poprawnie. Czasem może się zdarzyć, że nawet pliki oznaczone jako **Bad** da się w jakimś stopniu uratować. Warto więc próbować.

SZYBKIE ODZYSKIWANIE DANYCH

1 Po uruchomieniu programu po lewej stronie wybieramy partycję B, z której chcemy odzyskać pliki, a następnie na środku ekranu klikamy na duży przycisk **Scan** C.

2 Pojawi się lista znalezionych plików w oknie po prawej stronie. Wystarczy zaznaczyć te, które chcemy odzyskać, i w prawym dolnym rogu kliknąć na **Restore Files** D.

3 Wskazujemy odpowiednie miejsce na dysku (innym niż ten, z którego odzyskujemy dane) i klikamy na **Zapisz**.

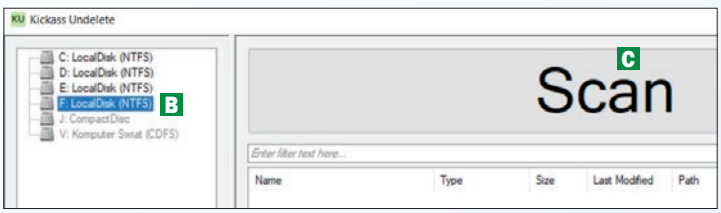

OSTATNIA BEZPŁATNA WERSJA ZNANEGO NARZĘDZIA DO ODZYSKIWANIA PLIKÓW

Disk Drill 1.0.0.188

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **033** Rejestracja: **NIE**
Język: **angielski** Internet: **www.cleverfiles.com**

- podgląd odzyskiwanych plików
- obsługa wielu systemów plików
- możliwość przerywania i wznawiania skanowania

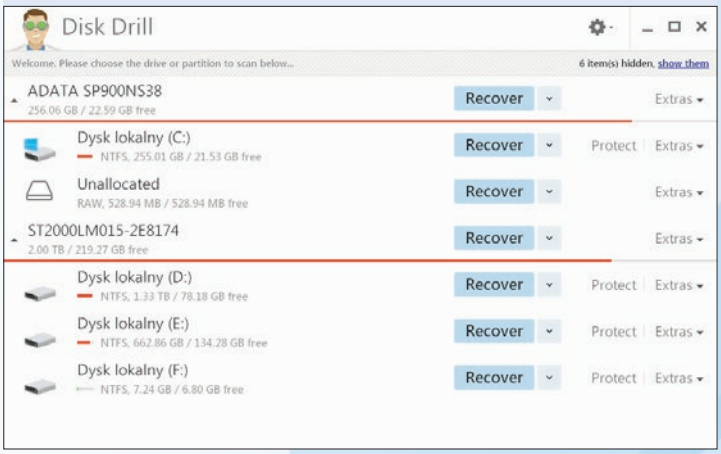

Ostatnia bezpłatna wersja programu do odzyskiwania plików utraconych w wyniku nieumyślnego skasowania, przypadkowego opróżnienia Kosza, awarii sprzętu lub zasilania. **Disk Drill** przywraca dane na dyskach laptopów i komputerów stacjonarnych, pendrive'ach, kartach pamięci i innych nośnikach. Program obsługuje ponad 300 typów plików i pozwala na odzyskanie danych z pamięci masowych z systemem plików FAT12, FAT16, FAT32, exFAT, NTFS, EXT2, EXT3, EXT4 i HFS+.

GŁĘBOKIE SKANOWANIE

Jest to specjalna opcja skanowania, która trwa znacznie dłużej niż zwykłe skanowanie i pozwala na odzyskanie nawet częściowo nadpisanych plików.

1 Po uruchomieniu programu w głównym oknie klikamy przy wybranej partycji na strzałkę przy opcji **Recover**, a następnie na **Deep Scan**.

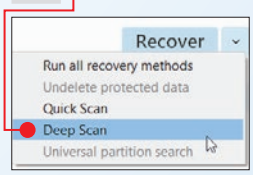

2 W każdej chwili możemy zatrzymać skanowanie i sprawdzić, jakie pliki już zostały wykryte, a następnie wznowić, korzystając z opcji na górnym pasku.

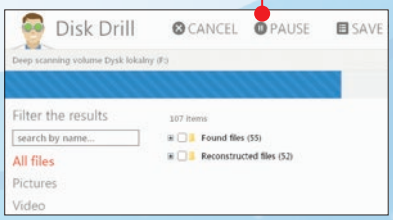

3 Możemy podejrzeć przed odzyskaniem dane różnego typu, w tym graficzne. Wystarczy kliknąć na symbol lupy przy wybranym pliku.

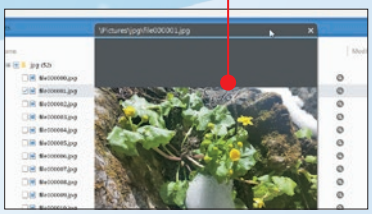

4 W celu odzyskania plików należy je wybrać, a następnie kliknąć w prawym górnym rogu na **Recover**. Pliki zostaną zapisane w lokalizacji docelowej, którą możemy ustalić na górnym pasku.

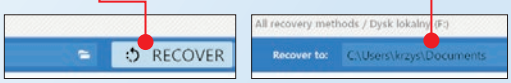

NAJLEPSZE NARZĘDZIA DO DEFRAGMENTACJI

NAJPOPULARNIEJSZY DARMOWY PROGRAM DO DEFRAGMENTACJI DYSKÓW

Defraggler 2.22.995

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **030 / 031** PORTABLE Rejestracja: **NIE**
Język: **polski** Internet: **www.piriform.com**

- defragmentacja dysków, partycji, katalogów, plików, wolnej przestrzeni
- defragmentacja przy rozruchu
- sprawdzanie błędów dysku

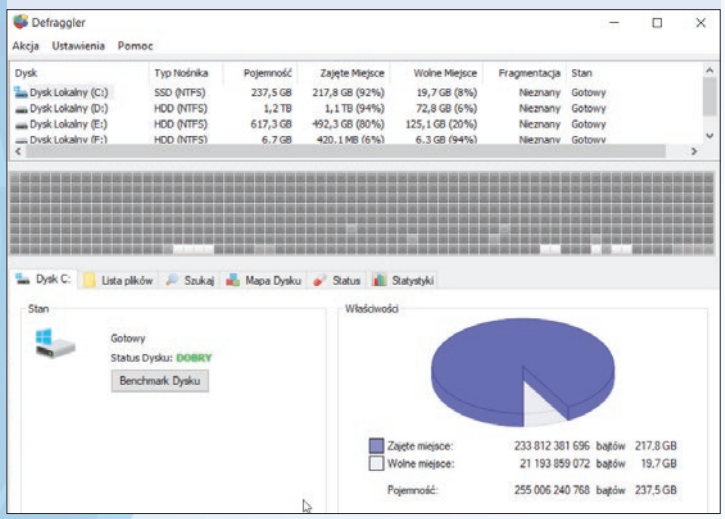

Defraggler to rozwijany przez twórców CCleanera jeden z najpopularniejszych darmowych programów do defragmentowania dysków twardych, czyli optymalizowania systemu plików w taki sposób, aby Windows miał do nich szybszy dostęp. Defraggler może defragmentować wybrane partycje, katalogi, pliki, a także wolną przestrzeń dysku. Możliwe jest także przeprowadzenie szybkiej lub pełnej defragmentacji.

ZMIANA JĘZYKA

Domyślnie Defraggler uruchamiany jest po angielsku. Żeby zmienić język na polski, musimy po uruchomieniu programu na górnym pasku kliknąć na **Settings**, **Options**. Następnie w polu **Language** wybieramy język polski.

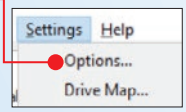

DEFRAGMENTUJEMY PARTYCJĘ

1 Po uruchomieniu programu Defraggler klikamy na jedną z partycji w górnej części okna.

2 Następnie klikamy na **Analizuj** w dolnym lewym rogu.

3 Po zakończeniu analizy będziemy mogli podjąć decyzję, czy defragmentacja jest konieczna. Przyjmuje się, że fragmentacja nie powinna przekraczać 10% w przypadku dysków HDD. Jeśli więc z analizy wynika, że nasz dysk jest bardziej pofragmentowany, należy kliknąć na **Defragmentuj**.

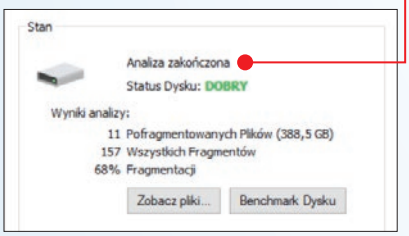

4 Po zakończeniu całego procesu pojawi się informacja o obecnym stanie dysku i jego fragmentacji – czasami defragmentacje trzeba wykonywać wielokrotnie, aby osiągnąć odpowiedni wynik.

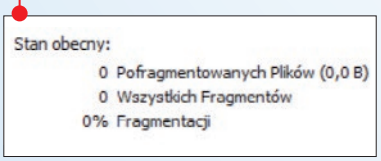

ROZBUDOWANE NARZĘDZIE DO DEFRAGMENTACJI

IObit Smart Defrag 6.4.5

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **053** Rejestracja: **TAK**
Język: **polski** Internet: **www.iobit.com**

- optymalizacja dysków HDD i SSD
- defragmentacja pojedynczych aplikacji
- defragmentacja plików systemowych
- informacje o stanie zdrowia dysków

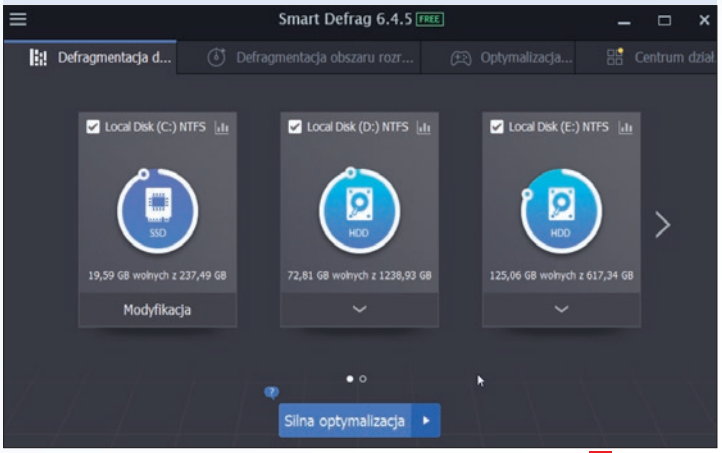

Darmowa, podstawowa wersja popularnego programu do defragmentacji dysków twardych. **Smart Defrag** oprócz standardowej optymalizacji dysków pozwala przeprowadzić defragmentację plików systemowych, aby przyspieszyć uruchamianie Windows, oraz wykonać defragmentację plików wskazanej przez nas gry w celu zoptymalizowania jej działania. Program wyświetla również informacje o stanie zdrowia naszych dysków.

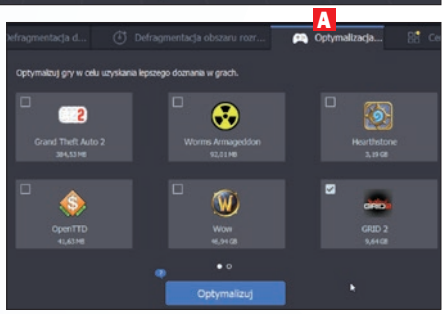

DEFRAGMENTUJEMY PLIKI GIER

Jeśli zależy nam, aby w grach jak najwięcej wycisnąć z naszego sprzętu, warto również pod ich względem zoptymalizować dysk.

1 Po uruchomieniu programu IObit Smart Defrag klikamy w głównym oknie na zakładkę **Optymalizacja gry** A.

2 Zaznaczamy gry, które mają zostać zoptymalizowane, i klikamy na **Optymalizuj**. Jeśli nie widzimy gry, którą chcemy usprawnić, dodajemy ją, klikając na kafelek ze znakiem plus i wskazując jej plik wykonywalny. Warto pamiętać, że to narzędzie sprawdza się w wypadku nie tylko gier, ale również aplikacji obciążających dysk.

3 Po chwili rozpocznie się proces defragmentacji plików gier czy programów. Na koniec przy każdej zaznaczonej pozycji powinniśmy zobaczyć wpis **Zoptymalizowany: 0**.

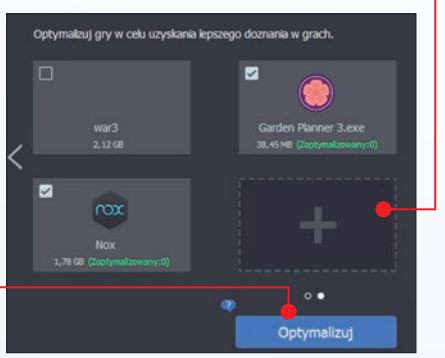

NAJLEPSZE NARZĘDZIA DO DIAGNOSTYKI

ROZBUDOWANY PROGRAM DIAGNOSTYCZNY DO DYSKÓW TWARDYCH

Hard Disk Sentinel 5.61

Licencja: **TRIAL** DVD-KOD: **051** Rejestracja: **NIE**
Język: **polski** Internet: **www.hdsentinel.com**

- bada kondycję, temperaturę i wydajność dysków HDD i SSD
- monitoring w czasie rzeczywistym
- alerty dla użytkownika

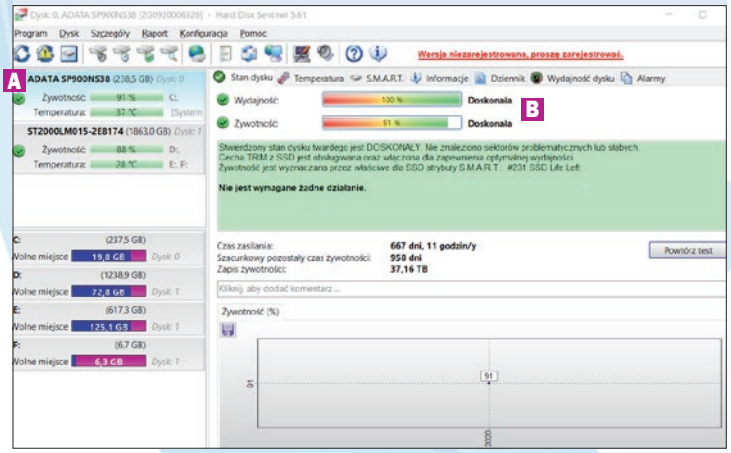

Rozbudowany program diagnostyczny do dysków twardych. **Hard Disk Sentinel** sprawdza stan, temperaturę i wydajność dysków HDD i SSD. Potrafi wykryć zbliżającą się awarię nośnika i ostrzec przed nią użytkownika (przez komunikat tekstowy, alarm dźwiękowy czy e-mail). Program monitoruje dyski w czasie rzeczywistym, diagnozuje i naprawia wykryte problemy z nośnikami, pozwala także przeprowadzać różnego typu testy dysków, tworzyć raporty i ustawiać alerty ostrzegające użytkownika o niepokojących objawach dysku.

KONTROLA ŻYWOTNOŚCI DYSKÓW SSD

Gdy wybierzemy w polu dysków po lewej stronie okna **A** nośnik typu SSD, po prawej zobaczymy informacje o jego ogólnym stanie **B**. Żywotność jest określana na podstawie odpowiedniego parametru S.M.A.R.T. W przypadku SSD jest ona ściśle powiązana z ilością zapisywanych na nim danych.

TESTUJEMY POWIERZCHNIĘ DYSKU

1 W celu wykonania testu powierzchni dysku i sprawdzenia, czy nie ma on fizycznych wad, należy na górnym pasku kliknąć na ikonę narzędzia testowania.

2 Następnie wskazujemy odpowiedni nośnik, wybieramy test odczytu i klikamy na polecenie **Uruchom test**.

Uwaga! Nie wybieramy Testu zapisu, gdyż spowoduje on usunięcie i nadpisanie danych na naszych nośnikach! Wykonujemy taki test tylko w ostateczności lub gdy na nośniku nie ma zapisanych żadnych danych.

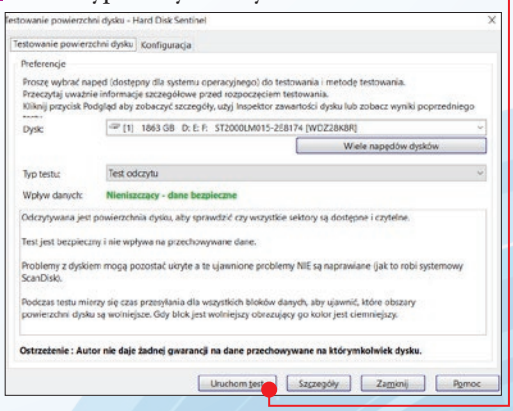

CRYSTALDISKMARK 7

Popularny program do testowania wydajności dysków twardych i nośników SSD. **CrystalDiskMark** (DVD-KOD: **028/029** PORTABLE) przeprowadza wiele testów sprawdzających szybkość zapisu i odczytu danych w trybie sekwencyjnym i losowym – obsługuje zarówno klasyczne, talerzowe dyski twarde, jak i najnowsze nośniki SSD.

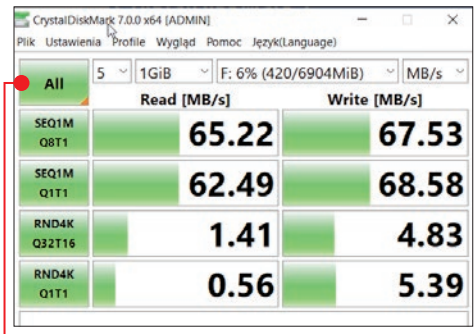

TESTUJEMY DYSK

1 Po uruchomieniu programu na górnym pasku wybieramy nośnik, a następnie klikamy na **All** w lewym górnym rogu.

2 Wyniki testu możemy porównać z danymi, jakie podaje producent danego nośnika.

Licencja: **FREEWARE**, Rejestracja: **NIE**, Język: **polski**, Internet: **crystalmark.info**

CRYSTALDISKINFO 8.4.2

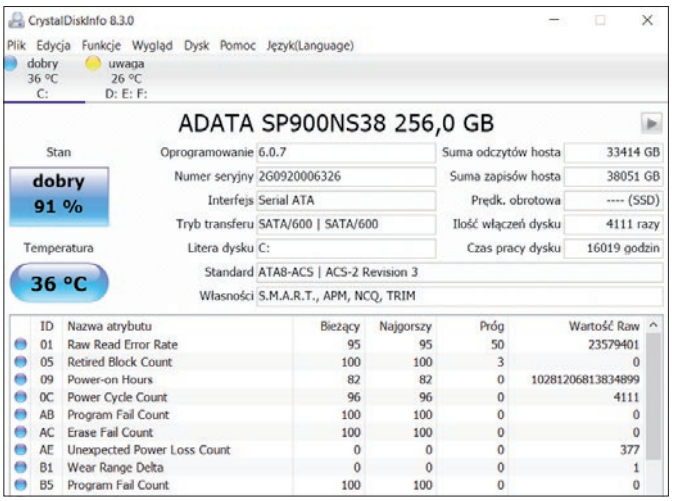

To idealne narzędzie, które pomoże nam sprawdzić stan zdrowia dysków – HDD, SSD, a nawet tych podpiętych przez USB. **CrystalDiskInfo** (DVD-KOD: **026/027** PORTABLE) w czasie rzeczywistym monitoruje stan nośników i ich temperaturę. Jako podstawę wykorzystuje dane z systemu S.M.A.R.T., czyli specjalnej technologii samodiagnostyki dysków. Pozwala ona na sprawdzenie na przykład liczby uruchomień dysku, czasu pracy, zużycia nośnika czy też stanu błędów.

WERYFIKUJEMY STAN ZDROWIA DYSKU

Po uruchomieniu programu na górnym pasku wybieramy dysk, a w polu **Stan** możemy zapoznać się ze zdrowiem nośnika. Jeśli jest oceniany jako **dobry**, nie musimy się martwić. Jeżeli stan zostanie oznaczony napisem **Uwaga!**, musimy zapoznać się z parametrami, które zostały przekroczone, i przygotować się w najbliższym czasie na wymianę dysku, gdyż może dojść do jego awarii.

Licencja **FREEWARE**, Rejestracja: **NIE**, Język **polski**, Internet **crystalmark.info**

Fot. Vera Fedorova/istockphoto.com

NAJLEPSZE PROGRAMY DO DEINSTALACJI

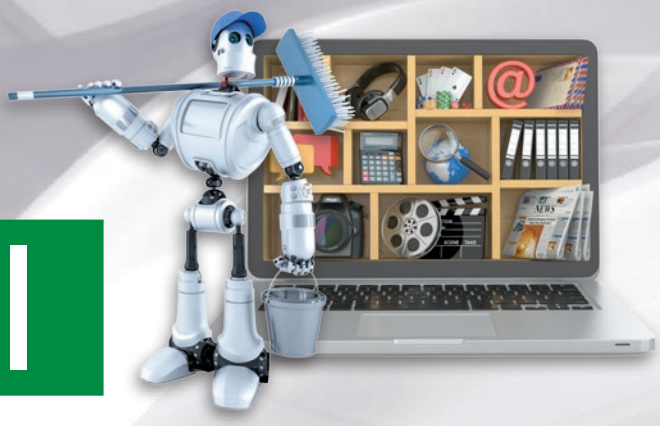

Zbędne aplikacje niepotrzebnie zajmują miejsce na dysku i zaśmiecają system. Oto wybór **NAJSKUTECZNIEJSZYCH NARZĘDZI DO ODINSTALOWYWANIA PROGRAMÓW** tak, by nie został po nich bałagan i pliki śmieci. Warto z nich korzystać

Zdaniem autora

BARDZO PRZYDATNE!

Każdy powinien mieć pod ręką narzędzia pomagające dbać o porządek na dysku i sprawność działania systemu. Do najważniejszych należą deinstalatory, które usuwają zbędne programy bez pozostałości i dokładniej niż funkcja wbudowana w Windows. To bardzo przydatne!

Krzysztof Dziedzic

	Bulk Crap Uninstaller 4.16 DVD-KOD: 019/020 *	GeekUninstaller 1.4.7 DVD-KOD: 047	IObit Uninstaller 9.3 DVD-KOD: 054	Revo Uninstaller 2.1.1 DVD-KOD: 095/096 *	Soft Organizer 7.52 DVD-KOD: 102
Skuteczne odinstalowywanie	✔	✔	✔	✔	✔
Usuwanie dodatków z przeglądarek	✘	✘	✔	✘	✘
Usuwanie aplikacji ze sklepu Windows	✔	✔	✔	✔	✔
Usuwanie bundleware	✘	✘	✔**	✘	✘
Filtrowanie (np. nieużywane, największe)	✔	✔	✔	✔	✔

* Wersja portable; ** Usuwanie jednym kliknięciem tylko w płatnej wersji, w darmowej pozwala na automatyczne wyszukanie bundleware

PEŁNA KONTROLA NAD USUWANIEM PROGRAMÓW

IObit Uninstaller to narzędzie, które pozwala na dokładną deinstalację wybranych programów wraz z wszelkimi plikami i wpisami do rejestru. Oprócz zwykłych aplikacji możemy usuwać za jego pomocą także paski z przeglądarek, wtyczki i inne niechciane programy. IObit Uninstaller umożliwia też odinstalowanie programów, których nie da się usunąć, korzystając ze standardowych narzędzi systemowych. Co ważne, podczas deinstalacji tworzony jest punkt przywracania systemu, dzięki czemu jeśli coś pójdzie nie po naszej myśli, możemy łatwo przywrócić stan sprzed zmian.

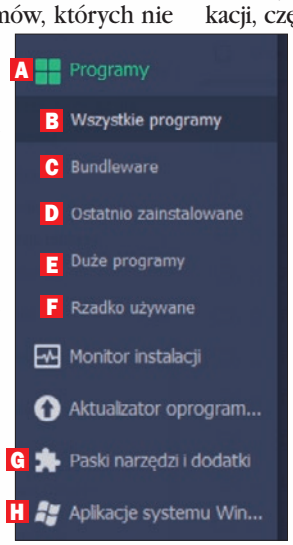

Fot. Kirillm/iStockphoto.com, Maksym Yemelyanov/123rf.com

ODINSTALOWUJEMY

1 Z lewej strony okna wybieramy jedną z kategorii: **Programy A**, a potem **Wszystkie programy B** lub jedną z bardziej szczegółowych kategorii: **Bundleware C** (to programy, które są instalowane przy okazji instalacji innych, potrzebnych aplikacji, często bez wiedzy użytkowników, zdarza się, że są niepotrzebne), **Ostatnio zainstalowane D**, **Duże programy E**, **Rzadko używane F**. Możemy też wybrać **Paski narzędzi i dodatki G** (by usunąć śmieci z przeglądarki) albo **Aplikacje systemu Windows H** (aby odinstalować niepotrzebne nam aplikacje systemowe).

2 Zaznaczamy programy do usunięcia i klikamy u góry na **Odinstaluj**.

SKUTECZNE I WYGODNE NARZĘDZIE DO ODINSTALOWYWANIA

IObit Uninstaller 9.3

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **054** Rejestracja: **NIE**
Język: **polski** Internet: **www.iobit.com**

- filtrowanie zainstalowanych programów pod względem zajętości miejsca
- usuwanie dodatków z przeglądarek
- możliwość usuwania aplikacji Windows

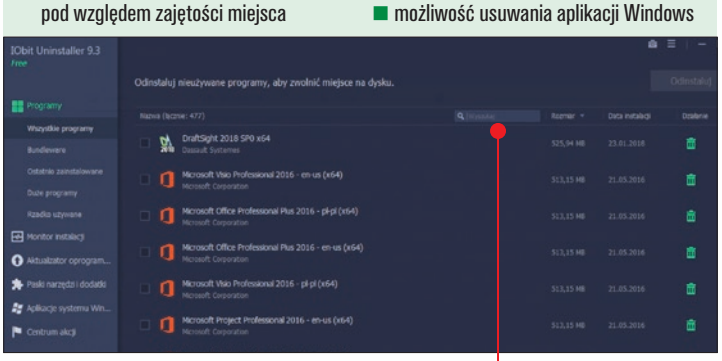

3 Zaznaczamy opcję tworzenia punktu przywracania i automatycznego usuwania pozostawionych plików. Klikamy na **Odinstaluj**. Rozpocznie się proces dokładnego usuwania aplikacji. **Uwaga!** W wersji darmowej po wybraniu **Bundleware** nie jest aktywny przycisk **Odinstaluj**. Możemy jednak wyszukane aplikacje znaleźć w oknie **Wszystkie programy** (można skorzystać z wyszukiwarki ●) i odinstalować.

Z TRYBEM ŁOWCY

ZNANY PROGRAM DO DEINSTALACJI

Revo Uninstaller 2.1.1

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **095/096** PORTABLE Rejestracja: **NIE**
Język: **polski** Internet: **www.revouninstaller.com**

- tryb łowcy
- usuwanie pozostałości po programach
- sortowanie listy programów
- usuwanie historii przeglądarek

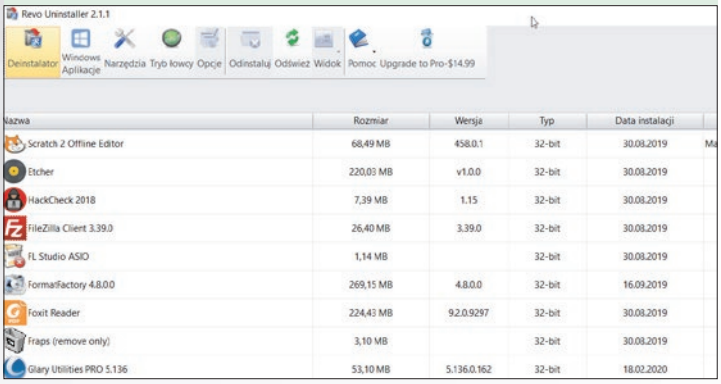

Revo Uninstaller to znany specjalista od kompletnego usuwania programów zainstalowanych w komputerze. Oprócz funkcjonalności systemowego narzędzia Dodaj/Usuń programy Revo Uninstaller ma kilka dodatkowych przydatnych możliwości. Potrafi usuwać niepotrzebne pliki, które zostały na dysku po instalacji programów, może bezpowrotnie kasować wybrane katalogi i pliki, a także usuwać historię z przeglądarek WWW. Aby posortować programy widoczne w oknie Revo Uninstallera, wystarczy kliknąć na wybraną kategorię (**Rozmiar**, **Data instalacji**).

TRYB ŁOWCY

Poza tradycyjnym sposobem usuwania aplikacji z poziomu okna programu Revo Uninstaller oferuje także specjalny **Tryb łowcy**, który pozwala na usunięcie aplikacji po kliknięciu na jej ikonę lub okno.

1 Po uruchomieniu programu na górnym pasku narzędziowym klikamy na **Tryb łowcy**.

2 Na pulpicie pojawi się ikona z symbolem celownika. Należy ją przeciągnąć na ikonę aplikacji na pulpicie czy w zasobniku systemowym albo na jej okno.

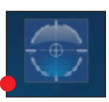

3 Pojawi się menu dialogowe – wybieramy polecenie **Odinstaluj**. Można także między innymi wygodnie wyłączyć daną aplikację z autostartu, czyli uruchamiania się wraz z systemem.

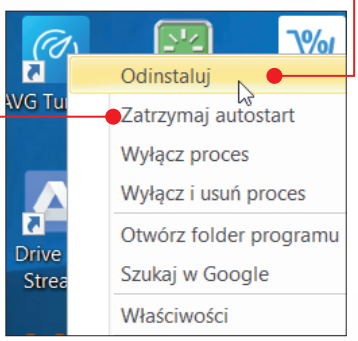

4 Jeśli chcemy zakończyć działanie Trybu łowcy, należy kliknąć prawym przyciskiem myszy na symbol celownika i wybrać z menu dialogowego **Otwórz główne okno** lub **Wyjście**, by zakończyć działanie programu.

SZYBKA ZMIANA WIDOKU

Klikając na górnym pasku na **Widok**, możemy zmienić domyślny tryb prezentowania programów w postaci listy na przykład na ikony.

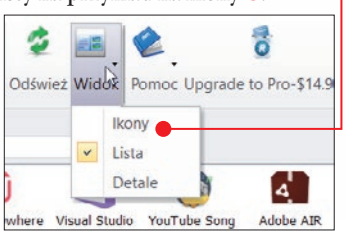

SZYBKA DEINSTALACJA

DEINSTALATOR Z OPCJĄ MASOWEGO USUWANIA PROGRAMÓW

Bulk Crap Uninstaller 4.16

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **019/020** PORTABLE Rejestracja: **NIE**
Język: **polski** Internet: **www.bcuninstaller.com**

- graficzna prezentacja rozmiaru programów
- szczegółowe informacje o programach
- opcja uruchomienia wersji przenośnej

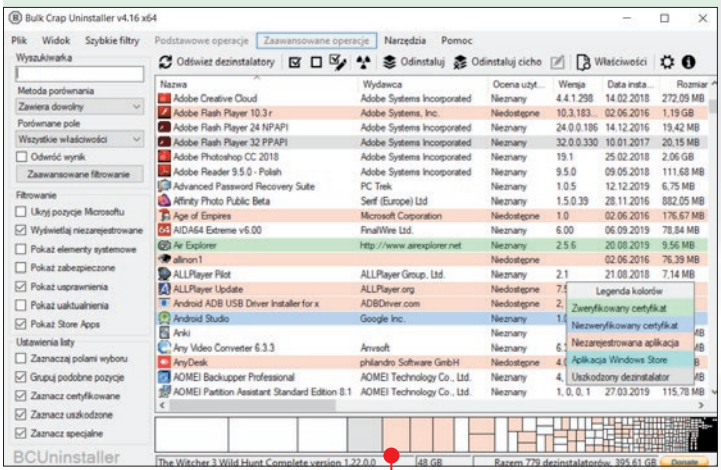

Ten deinstalator najbardziej wyróżnia się wśród innych graficzną prezentacją rozmiaru programów. Na dole głównego okna widać wszystkie zainstalowane w naszym systemie programy – symbolizują je prostokąty. Im większy prostokąt, tym więcej miejsca na dysku zajmuje dany program. Po kliknięciu na wybrany prostokąt w górnej części okna zobaczymy szczegółowe informacje o programie.

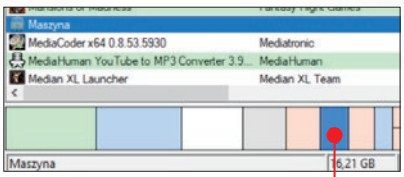

WYGODNA DEINSTALACJA

1 Po uruchomieniu programu czekamy, aż załaduje się lista wszystkich aplikacji, a potem w głównym oknie zaznaczamy aplikację, którą chcemy usunąć.

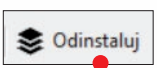

2 Na górnym pasku klikamy na **Odinstaluj**.

3 Teraz musimy potwierdzić chęć odinstalowania programu, klikając na **Dalej**.

4 **Uwaga!** Na kolejnym ekranie obowiązkowo klikamy na **Utwórz nowy punkt przywracania**. Dopiero po jego utworzeniu przechodzimy **Dalej**.

5 Ostatni krok to kliknięcie na **Rozpocznij dezinstalację**.

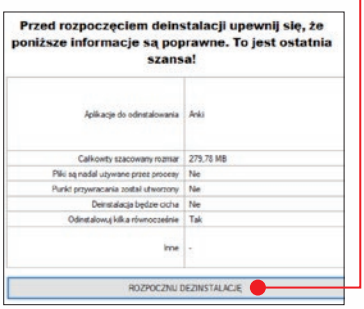

6 Na koniec klikamy na **Zamknij** w oknie informującym o zakończeniu odinstalowywania.

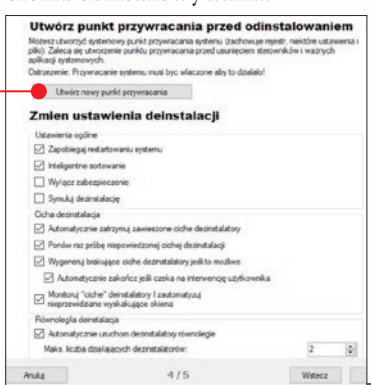

NAJLEPSZE PROGRAMY

DO UPIĘKSZANIA WINDOWS

Windows nie każdemu musi się podobać. Są jednak programy, które pozwolą nam **ZMIENIĆ DETALE ALBO CAŁY WYGLĄD NASZEGO SYSTEMU** operacyjnego i na przykład upodobnić go do innych systemów. Możemy też stworzyć własne kompozycje

Zdaniem autora

WYGLĄD MA ZNACZENIE

Standardowy wygląd Windows może się szybko znudzić. Lubię szukać sposobów na jego urozmaicenie. W tym dziale Niezbędnika znalazło się kilka ciekawych propozycji, które warto wypróbować. Zachęcam też do pobrania efektownych tapet z KŚ+ – są dołączone do e-wydania tego numeru Niezbędnika.

Bartłomiej Sieja

BEZOBSŁUGOWA ZMIANA TŁA PULPITU

Aplikacja **Dynamiczne kompozycje** to praktycznie bezobsługowy program, który pobierzemy za darmo bezpośrednio z Microsoft Store w Windows 10. Instalacja jest bardzo szybka i bezproblemowa. Interfejs Dynamicznych kompozycji jest identyczny z tym, jak wyglądają standardowe ustawienia personalizacji w Windows 10. Skonfigurowanie nowego wyglądu pulpitu w Dynamicznych kompozycjach jest więc tak samo łatwe. Dynamiczne kompozycje oferują bardzo podstawową funkcjonalność – umożliwiają zautomatyzowanie zmian wyglądu naszego pulpitu, a także ekranu logowania za pomocą zdjęć z serwisów Bing oraz Windows Spotlight.

ŁATWA OBSŁUGA

Wszystkie funkcje zostały podzielone na zakładki widoczne w menu po lewej stronie programu. Najważniejsze są dwie pierwsze – umożliwiają zmianę tła oddzielnie dla pulpitu i ekranu logowania (blokady ekranu).

Z rozwijanej listy możemy wybrać jedną z dostępnych opcji. Możemy zmienić tło na konkretne zdjęcie z naszego komputera **A**.

Możemy też ustawić zdjęcie dnia **Bing** **B** lub **Windows Spotlight** **C** – na pulpicie będzie automatycznie wyświetlany obraz dnia z jednego z tych serwisów.

Kolejne opcje to **Wybrany obraz Windows Spotlight** i **Wybrany obraz Bing** **D**. Możemy przejrzeć

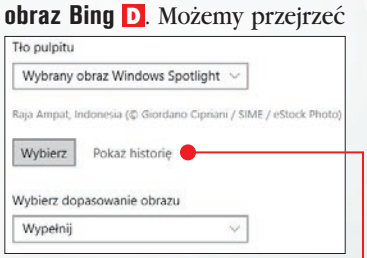

archiwalne obrazy z tych usług i wybrać jeden z nich na stałe.

WŁASNY POKAZ SLAJDÓW

Jeżeli nie chcemy zdawać się na nieznane nam losowe fotki, możemy zamienić nasz pulpit w pokaz slajdów z własnych ulubionych zdjęć. W tym celu należy wybrać opcję **Pokaz slajdów** **E**. Zdjęcia, które chcemy oglądać w pokazie, trzeba umieścić w jednym folderze i wskazać go w ustawieniach pokazu. Możemy też zdecydować, z jaką częstotliwością mają się zmieniać obrazy – od 15 minut do jednej doby.

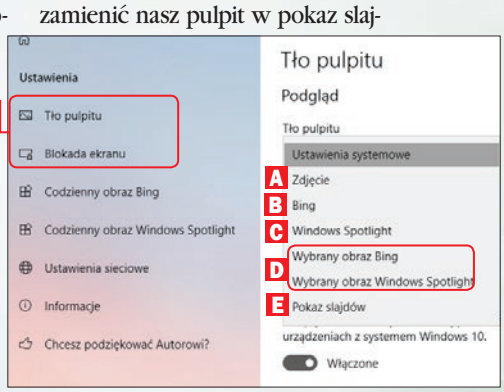

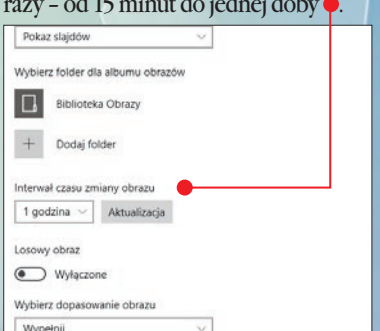

PROSTY I DARMOWY PROGRAM DLA WINDOWS 10 Z MICROSOFT STORE

Dynamiczne kompozycje

Licencja: **FREEWARE** Rejestracja: **NIE**
Język: **polski** Internet: **www.microsoft.com**

- zmieniające się codziennie obrazy na pulpicie i ekranie blokady
- korzysta ze zbiorów Bing, Windows Spotlight, zdjęć użytkownika

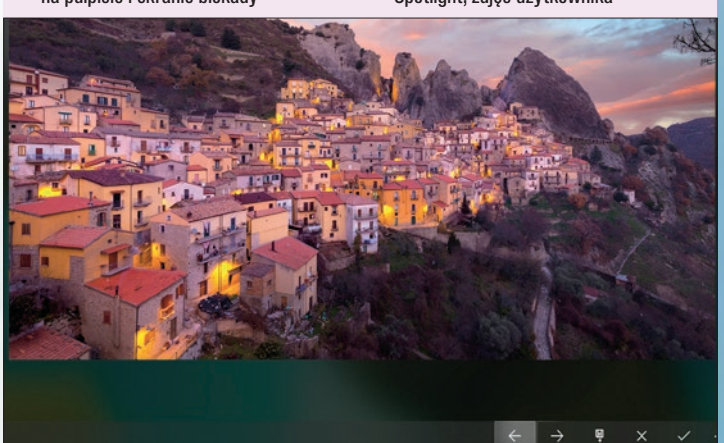

PULPIT Z MILIONÓW ZDJĘĆ

John's Background Switcher to niewielka aplikacja, której głównym zadaniem jest zmienianie tła pulpitu. Program ten dostępny jest zarówno w wersji na systemy Windows, jak i macOS.

Największą zaletą John's Background Switcher jest potężna baza źródeł, z których może korzystać: od folderów na naszym komputerze, przez prywatne zasoby na Dysku Google, Dropbox czy OneDrive aż po otwarte bazy zdjęć z takich serwisów, jak Pixabay, Flickr czy Unsplash, a nawet Instagram.

PROSTA OBSŁUGA

Instalacja programu jest prosta i przebiega bezproblemowo. W jej trakcie domyślnie instalowane są wszystkie dostępne wersje językowe. Dla zaoszczędzenia miejsca możemy wybrać jedynie wersję polską.

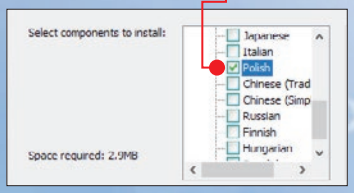

W głównym oknie aplikacji, w jego centralnej części, Switcher proponuje nam domyślne źródła zdjęć do załadowania. Możemy po prostu pozostawić zaznaczone te miejsca, z których zechcemy skorzystać. Dobrym wyborem mogą być na przykład najpopularniejsze zdjęcia z ostatniego tygodnia w serwisie Flickr.

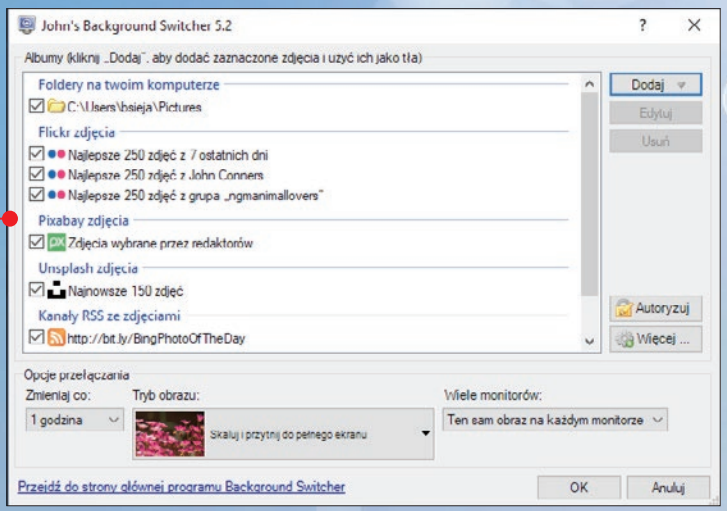

DODATKOWE FUNKCJE

Pod głównym oknem mamy jeszcze opcję wyboru częstotliwości zmian tła pulpitu. Wybór jest szeroki – od zmiany co 10 sekund po cały tydzień. Tuż obok znajduje się opcja wyboru sposobu wyświetlania zdjęć: od podstawowego (jeden obraz dopasowany do naszego monitora) po bardziej złożone. Switcher daje nam możliwość tworzenia kolaży czy tapety, na której wybrane przez nas zdjęcia będą stylizowane na popularne fotografie natychmiastowe – polaroidy lub pocztówki.

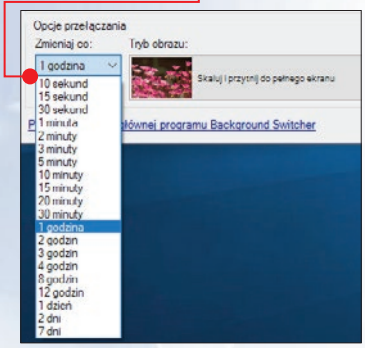

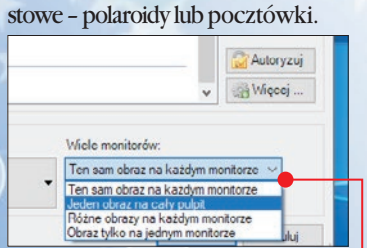

Trzecia z opcji w dolnej części ekranu, **Wiele monitorów**, posłuży osobom, które korzystają z więcej niż jednego wyświetlacza – pozwoli odpowiednio dopasować działanie Switcha. Mamy możliwość wyświetlania tego samego zdjęcia na wszystkich monitorach, ale też na przykład różnych zdjęć, możemy także wymusić ingerencję programu w tło tylko na jednym wyświetlaczu.

Jeżeli domyślne ustawienia źródeł nam nie odpowiadają, więcej możemy wybrać z menu **Dodaj** znajdującego się u góry po prawej stronie głównego okna aplikacji.

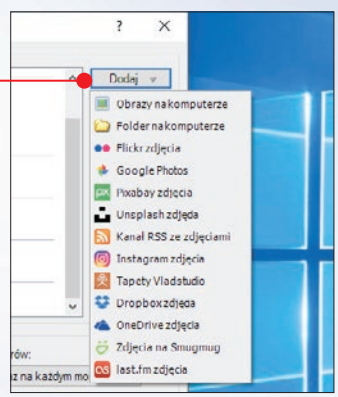

TAPETY NA PULPIT Z WIELU ZAKAMARKÓW INTERNETU

JBS John's Background Switcher 5.2

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **058** Rejestracja: **NIE**
Język: **polski** Internet: **www.johnsad.ventures**

- do automatycznego zmieniania tapety i serwisów: Flickr, SmugMug, Unsplash, Pixabay, Zdjęcia Google i wielu innych
- wyświetla obrazy z dysku komputera

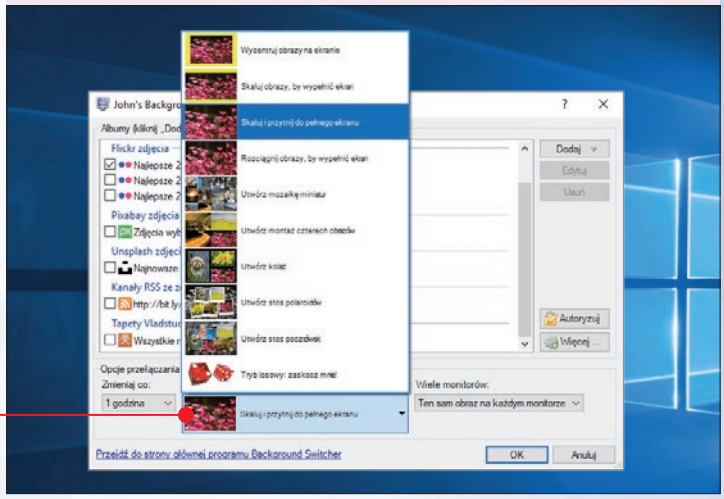

Najpiękniejsze malownicze krajobrazy – superpakiet tapet w KŚ+ (www.ksplus.pl)

Na Czytelników tego numeru Niezbędnika w KŚ+ czeka superpakiet pięknych tapet Full HD – najpiękniejsze malownicze krajobrazy. Zapraszamy!

Fot. Stillfx/123rf.com

METAMORFOZY PASKA ZADAŃ

KONTROLA NAD IKONAMI I PRZEZROCZYSTOŚCIĄ PASKA ZADAŃ
FalconX 1.4.5

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **041** Rejestracja: **NIE**
Język: **angielski** Internet: **chrisandriessen.nl/web/falconx**

- włącza tryb przezroczystości paska
- pomaga rozmieszczać ikony paska
- 42 rodzaje animacji ikon
- obsługuje do 3 monitorów

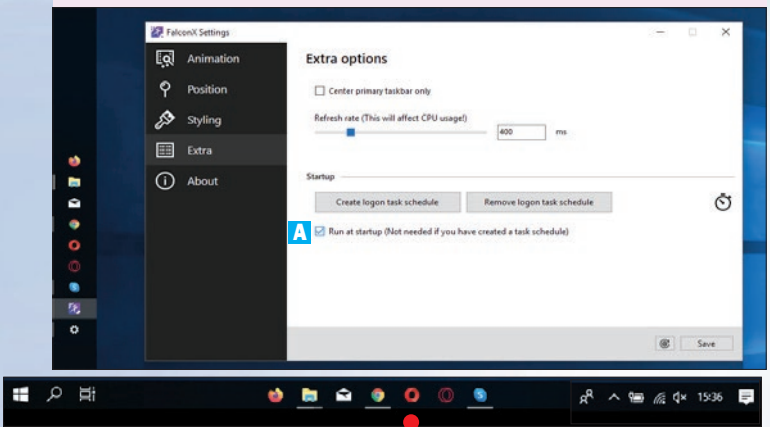

FalconX to niewielka aplikacja, która pozwala nam na modyfikację wyglądu i zachowania paska zadań. Jej główną funkcją jest kontrola nad umiejscowieniem ikon, jakie się na nim znajdują. Po uruchomieniu programu automatycznie wędrują one na sam środek paska.

Po otworzeniu okna z opcjami FalconX, gdy na zakładce **About** kliknięmy na **Stop**, przyciski na pasku zadań wrócą na swoje pierwotne

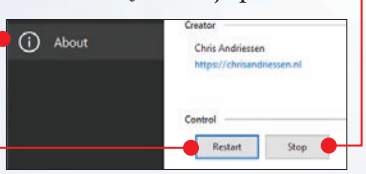

miejsca. Aby znów je wyśrodkować, wystarczy kliknąć na **Restart**.

DODAJEMY ANIMACJE

FalconX może też animować przesuwanie się ikon na pasku zadań. Za każdym razem, gdy otworzymy lub zamkniemy program, którego ikona pojawia się na pasku lub znika, odpowiednia animacja „wyrówna" pozostałe do środka.

Animacje wybieramy z zakładki **Animation**. Do wyboru z listy

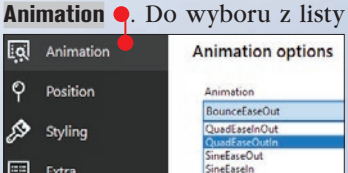

mamy 42 animacje, łącznie z funkcją **None**, która je wyłącza. Pod listą znajdziemy także pasek umożliwiający dostosowanie trwania animacji od 1 do 2000 milisekund.

STYLIZUJEMY PASEK

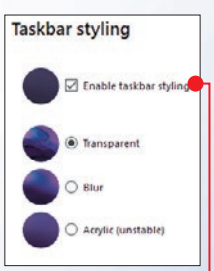

Kolejną ciekawą zakładką jest **Styling**. Umożliwia ona zmianę stylu, w jakim wyświetlany jest pasek zadań. I tak, wybierając opcję **Transparent**, sprawimy, że będzie on przezroczysty. Opcja **Blur** rozmyje go nieco, a **Acrylic** sprawi, że będzie półprzezroczysty. Wszystkie te zmiany będą widoczne także wtedy, gdy przeniesiemy pasek na boki czy na górę ekranu.

START Z SYSTEMEM

Jeżeli chcemy, aby wprowadzone przez FalconX zmiany w wyglądzie paska zadań były każdorazowo włączane automatycznie, w zakładce **Extra** możemy wybrać opcję **Run at startup** A. Sprawi to, że aplikacja będzie uruchamiała się wraz ze startem naszego systemu.

EFEKTOWNY DOCK
Winstep Nexus Dock 19.2

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **114** Rejestracja: **NIE**
Język: **polski** Internet: **www.winstep.net**

- dodaje pasek szybkiego dostępu do najważniejszych programów
- każdy element paska można modyfikować
- wiele ustawień graficznych

Winstep Nexus Dock to rozbudowany program, który dodaje do pulpitu dock – pasek szybkiego dostępu znany z komputerów mac. Po uruchomieniu programu zobaczymy charakterystyczny pasek u góry ekranu A. Bez dodatkowej konfiguracji znajdziemy na nim dostęp do: ustawień (ikona z logo Nexus), menu Start, zegara z kalendarzem, kosza, wskaźników monitorowanego na żywo użycia procesora i pamięci RAM B. Nowe ikony dokładamy, zwyczajnie przeciągając je na nowy pasek.

ZMIENIAMY WYGLĄD

Pod względem możliwości konfiguracji wyglądu Nexus jest jednym z najbardziej rozbudowanych darmowych programów tego typu. Podstawowe funkcje zmiany wyglądu pas ka znajdziemy w zakładce **Motywy** C. Z listy możemy wybrać jednym kliknięciem interesujący nas wygląd.

Bardziej szczegółowe ustawienia znajdziemy w zakładce **Wygląd** D. Tam określimy wielkość ikon, odstępy między nimi, poziom przezroczystości, wypełnienie kolorem.

Jeżeli nie chcemy, aby nowy dock znajdował się u góry, w zakładce **Położenie** rozwijamy listę i wybieramy inną krawędź ekranu.

CHOWAMY PASEK

Winstep Nexus Dock daje dostęp do ciekawej funkcji – całkowitego zablokowania paska zadań Windows. Nie będzie on wtedy widoczny nawet w momencie otwarcia menu Start czy to z poziomu docka, czy po naciśnięciu klawisza na klawiaturze.

1 W opcjach programu na zakładce **Główne** zaznaczamy **Ukryj pasek zadań Windows**. Klikamy na **Zastosuj** – windowsowy pasek zadań zniknie.

2 Jeżeli chcemy, aby menu Start rozwijało się z tej samej krawędzi, na której jest dock, najpierw przesuńmy pasek zadań Windows w to miejsce, następnie wykonajmy krok 1. Efekt powinien wyglądać tak.

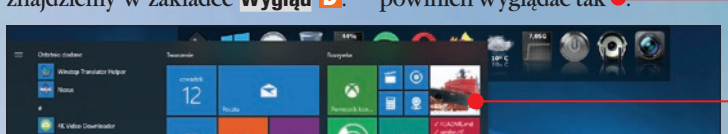

ZMIENIAMY MENU START

Open-Shell to otwarta wersja i następca programu, który znany był wcześniej jako Classic Shell. Jego podstawową funkcją jest zmiana wyglądu i windowsowego menu Start, jak również – pośrednio – paska zadań. Główna myśl, jaka przyświecała twórcom, to możliwość odtworzenia menu Start znanego z poprzednich wersji Windows – od 95, przez XP aż do Windows 7.

ZMIENIAMY WYGLĄD MENU START

1 W głównym oknie programu powitają nas trzy grafiki przedstawiające wygląd menu Start z czasów Windows 95/98, XP, a także Windows 7. Wystarczy zaznaczyć odpowiadający nam wygląd, a menu Start w naszym systemie automatycznie zmieni wygląd.

2 Przechodząc do zakładki **Skin**, mamy możliwość dalszego dopasowania wyglądu menu. Jeżeli z rozwijalnej listy na środku wybierzemy na przykład **Windows XP Luna**, nasze menu upodobni się do klasycznego wyglądu starszego systemu **A**.

POWRÓT DO WINDOWS XP

1 Jeżeli jesteśmy już krok bliżej do wyglądu Windows XP, możemy pójść dalej. Przejdźmy do przycisku Start. Odpowiedni plik graficzny trzeba pobrać z sieci. Wystarczy hasło **XP Start button** w Google i chwila przeszukiwania wyników na zakładce **Grafika**.

2 W głównym oknie klikamy na **Replace Start Button**, zaznaczamy **Custom** i klikamy na **Pick Image**. Wybieramy zapisany plik **B** i klikamy na **Otwórz**.

ZUPEŁNIE NOWE STARE MENU START

Open-Shell 4.4

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **077** Rejestracja: **NIE**
Język: **polski** Internet: **github.com/Open-Shell/Open-Shell-Menu**

- w Windows 10 i 8 przywraca klasyczny wygląd menu Start
- trzy style: klasyczny, Windows XP i Windows Vista/Windows 7

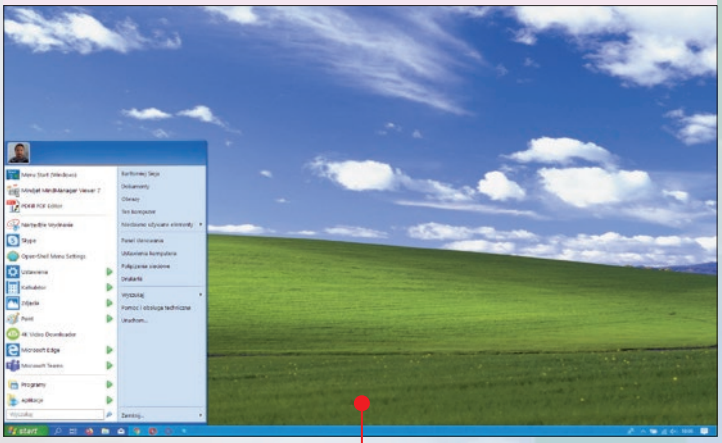

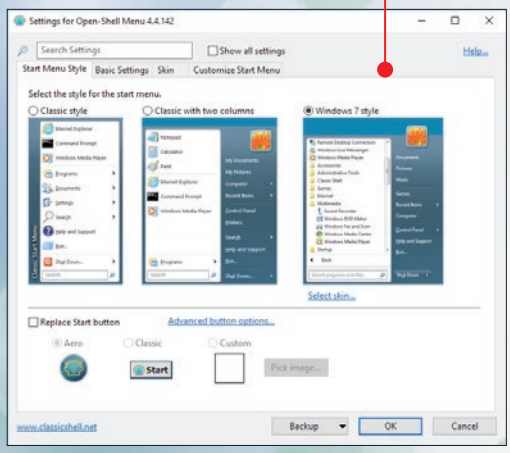

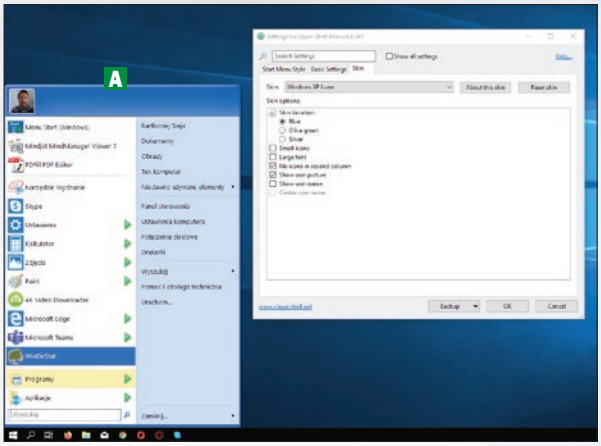

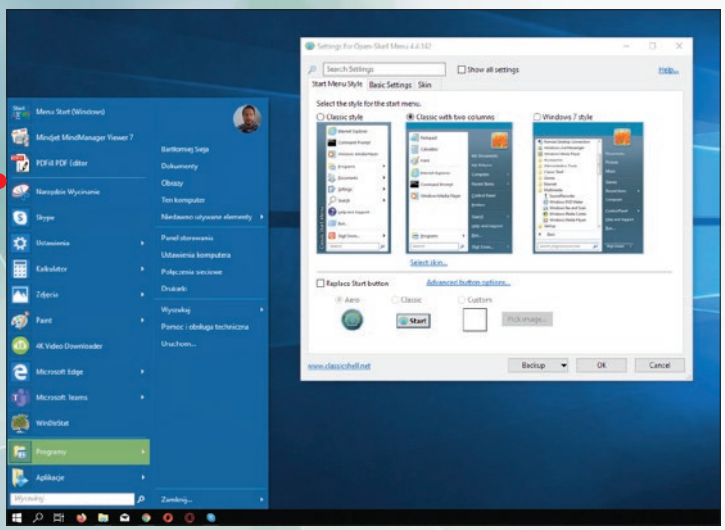

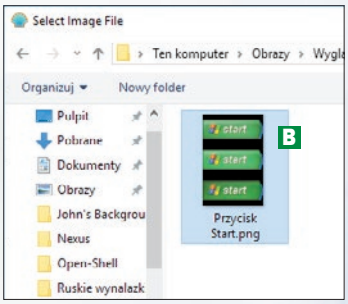

3 W rogu pojawia się już nowy przycisk, musimy tylko zadbać o odpowiedni rozmiar. Zaznaczamy **Show all settings** **C**, a następnie na zakładce **Start Button** **D** zmieniamy wartość przy **Button size** do wielkości, która nam odpowiada.

4 Open-Shell pozwala nam zastąpić obrazkiem nie tylko przycisk Start, ale i cały pasek zadań. Odpowiednią teksturę również możemy znaleźć w sieci, wpisując w Google **Windows XP taskbar texture**. W zakładce **Taskbar** wybieramy opcję **Customize Taskbar**, a w **Taskbar Texture** wskazujemy plik.

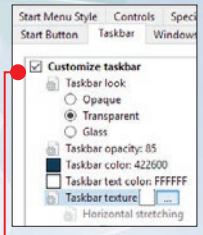

5 Zaznaczamy opcję **Strech**, a za pomocą zmiany wartości **Border size** dobieramy odpowiednie ustawienie. Warto też usunąć niepotrzebne ikony z paska zadań. Pozostaje nam już tylko zmienić tapetę i kolorystykę w Preferencjach, a efekt w przypadku naszego Windows 10 może wyglądać tak.

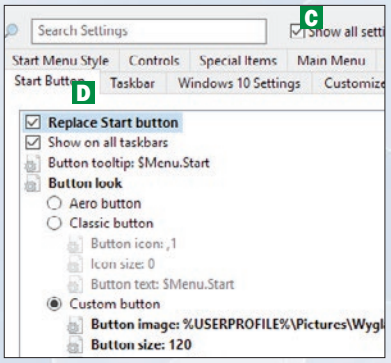

NAJLEPSZE NARZĘDZIA DO PRACY Z PDF-AMI

Programy z tego pakietu pozwolą na **WYGODNĄ PRACĘ Z PDF-ami.** Dzięki tym narzędziom będziemy mogli przeglądać, komentować i edytować dokumenty, konwertować je, łączyć, dzielić, a nawet za pomocą OCR wyodrębniać tekst

Zdaniem autora

SZWAJCARSKIE SCYZORYKI DO PDF-ÓW

Wyświetlanie dokumentów to już za mało jak na program do PDF-ów – potrafią to przeglądarki internetowe. Wybrane przez nas narzędzia pozwalają na znacznie więcej. Warto się z nimi zapoznać, bo każdy jest nieco inny, a potem najlepiej wybrać dwa – jeden do komentarzy, a drugi do dzielenia i łączenia.

Krzysztof Dziedzic

	PDF24 Creator DVD-KOD: 085	PDFsam Basic DVD-KOD: 086	PDFTK Builder DVD-KOD: 087	PDF-XChange Editor DVD-KOD: 088	PDF-XChange Viewer DVD-KOD: 089
OCR	✔	✘	✘	✔**	✔
Komentarze	✘	✘	✘	✔	✔
Konwertowanie do innych formatów	✔	✔*	✘	✔**	✘
Dzielenie i łączenie dokumentów	✔	✔	✔	✔**	✘
Wyodrębnianie stron	✔	✔	✔	✘	✘

* Tylko w płatnej wersji; ** Działa w ramach trybu demo, pozostawiając znak wodny na edytowanym dokumencie

ZAAWANSOWANY EDYTOR PDF

Program do edycji i modyfikowania dokumentów PDF. **PDF-XChange Editor** oferuje wiele narzędzi do edycji: dodawanie tekstu, tła, zdjęć, nagłówka, stopki, znaku wodnego. Można dodawać komentarze czy notatki i podkreślać treści. Program oferuje kilka różnych trybów wyświetlania dokumentów, na przykład na kartach. Zawiera sporo narzędzi pozwalających ustalić parametry tekstu (kolor, wielkość, krój) oraz takich jak linijka czy siatka pomocnicza.

KORZYSTAMY Z OCR

OCR to technika, która pozwala wydobyć edytowalny tekst z różnych plików, w tym PDF. Dzięki temu na przykład zamiast przepisywać tekst z PDF-a, możemy go skopiować.

1 Otwieramy w programie plik PDF, który chcemy odczytać. Przechodzimy do zakładki **Konwertowanie** **A** i klikamy na **OCR strony**.

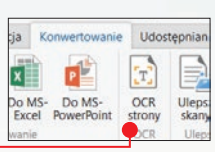

2 Wybieramy zakres stron i w polu **Opcje rozpoznawania tekstu** klikamy na **Dodaj/zaktualizuj języki**. Zaznaczamy **Polish** i klikamy na **Instaluj**.

3 Po zakończeniu instalacji języka wybieramy z listy polski i klikamy na **OK** u dołu okna, by rozpocząć odczytywanie strony. (W wersji darmowej możemy skorzystać z podstawowej funkcjonalności tego narzędzia).

DODAJEMY KOMENTARZE

Korzystając z komentarzy, możemy nanieść poprawki na dokument i przesłać go do współpracowników. By dodać komentarz, przechodzimy do zakładki **Komentarze** **B**, klikamy na **Notatka** i na wybrany fragment tekstu. Wystarczy wpisać treść notatki i nacisnąć esc. Możemy też wybrać inne narzędzia, na przykład przekreślenie (klikając prawym przyciskiem myszy na skreślony tekst, można wpisać notatkę).

DARMOWA WERSJA ROZBUDOWANEGO PROGRAMU DO OBSŁUGI DOKUMENTÓW PDF

PDF-XChange Editor 8

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **088** Rejestracja: **NIE**
Język: **polski** Internet: **www.tracker-software.com**

- szybkie przeglądanie dużych dokumentów
- nowoczesny i przejrzysty interfejs
- część funkcji pozostawia znak wodny

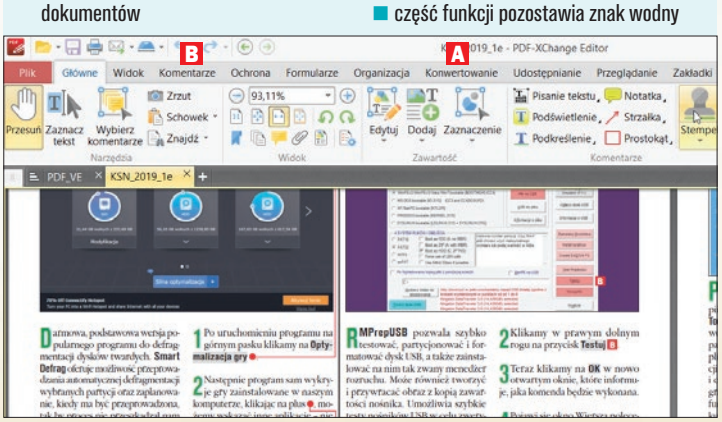

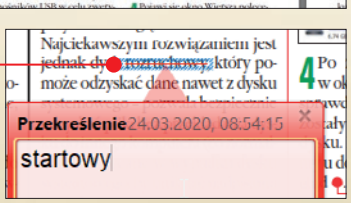

SZYBKA EDYCJA PDF-ÓW

NARZĘDZIE DO WYGODNEGO DZIELENIA I ŁĄCZENIA PLIKÓW PDF

PDFsam Basic 4.1.1

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **086** Rejestracja: **NIE**
Język: **polski** Internet: **www.pdfsam.org**

- szybkie rozdzielanie plików PDF według wybranych wzorców
- możliwość obracania dokumentów
- opcja łączenia części dokumentów PDF

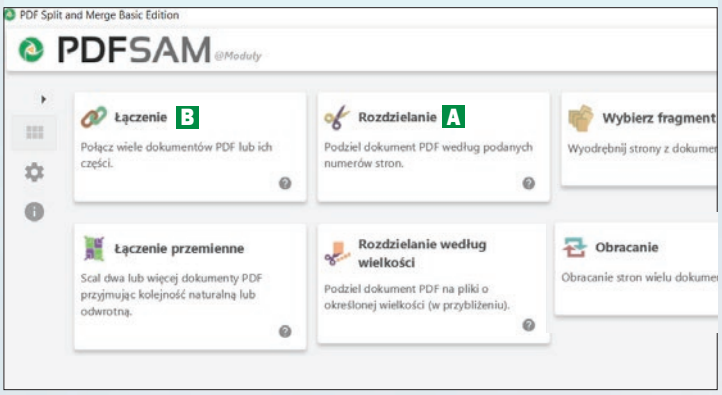

Klasyczna wersja prostego programu z zestawem podstawowych narzędzi do plików PDF. **PDFsam** umożliwia dzielenie dokumentów PDF, łączenie, obracanie, wyodrębnianie stron, zmienianie ich kolejności, a także szyfrowanie. Wszystkie operacje wykonujemy na odpowiednich zakładkach, które reprezentują wtyczki aktywne w programie. PDFsam został napisany w języku Java, więc może być uruchomiony na dowolnym komputerze, pod warunkiem że ma on zainstalowane środowisko uruchomieniowe Javy. Przy instalacji programu koniecznie wybierzmy język polski

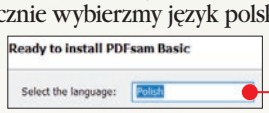

(późniejsza zmiana języka wiąże się ze zmianami w zaawansowanych ustawieniach programu).

DZIELIMY PDF

1 Aby podzielić dokument PDF na części, w głównym oknie programu klikamy na **Rozdzielanie A**.

2 Następnie klikamy na **Select PDF** i wskazujemy plik, który mamy zamiar podzielić. W sekcji **Ustawienia dzielenia** wybieramy, w jaki sposób dokument ma zostać podzielony na pliki. Wskazujemy folder docelowy, typ nazw utworzonych plików i klikamy na **Wykonaj** u dołu okna.

ŁĄCZENIE DOKUMENTÓW

Łączenie przebiega równie prosto. Wystarczy w głównym oknie programu wybrać opcję **Łączenie B**.

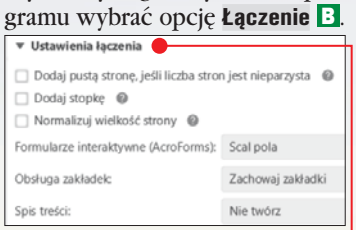

Wskazujemy pliki, które chcemy połączyć – dodając je do górnego pola ekranu, określamy ustawienia łączenia, wybieramy lokalizację zapisu i klikamy na **Wykonaj**.

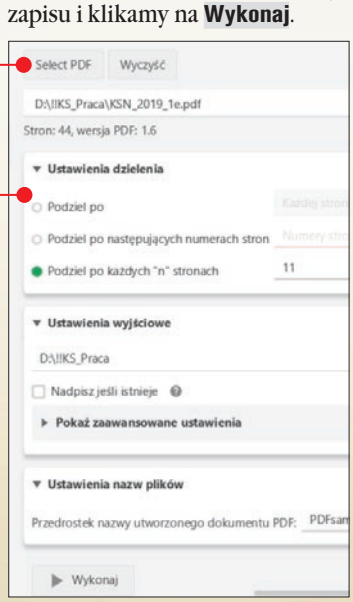

KOMBAJN DO PLIKÓW PDF

BARDZO ROZBUDOWANE NARZĘDZIE DO TWORZENIA I EDYCJI PDF-ÓW

PDF24 Creator 9.0.4

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **085** Rejestracja: **NIE**
Język: **polski** Internet: **pl.pdf24.org**

- tworzy PDF-y, korzystając z wirtualnej drukarki
- bardzo dużo różnego rodzaju funkcji
- dodatkowe narzędzia dostępne online

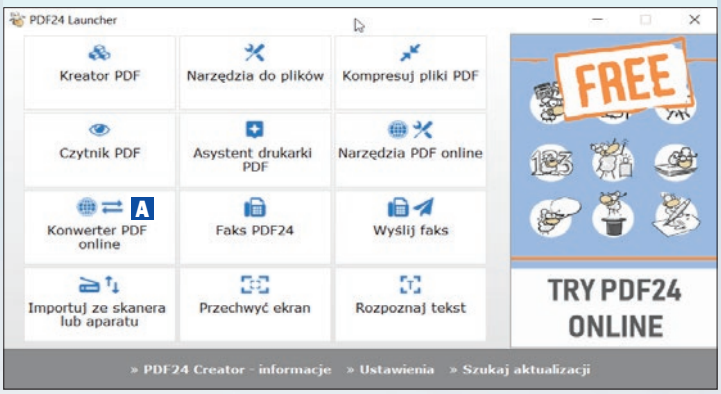

Program do tworzenia plików PDF. **PDF24 Creator** instaluje się w komputerze jako wirtualna drukarka – PDF-y tworzymy, wysyłając na nią dokumenty do drukowania (z dowolnego programu). Do dyspozycji jest tu też opcja obracania i łączenia stron, a także zmieniania ich kolejności. Oprócz podstawowych narzędzi do edycji jest możliwość odczytywania tekstu – OCR. Ponadto część narzędzi jest dostępna online. Jest to dobre rozwiązanie dla osób ze słabszymi komputerami, wolno przetwarzającymi dokumenty PDF – po przesłaniu na serwer operacje mogą przebiegać sprawniej.

KONWERTUJEMY PLIKI ONLINE

W desktopowym programie PDF24 Creator możemy konwertować pliki PDF do kilku formatów, w wersji przeglądarkowej w trybie online jest dostępnych więcej formatów.

1 Po uruchomieniu programu klikamy na kafelek **Konwerter PDF online A**, a potem na **Konwertuj PDF do**.

2 Klikamy na **Wybierz pliki** i wskazujemy pliki z dysku.

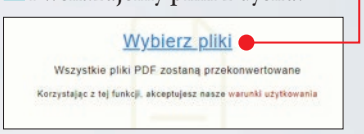

3 W dolnym lewym rogu wybieramy format konwersji i klikamy na **Konwertuj**.

4 Po zakończeniu konwertowania pobieramy plik na dysk, klikając na **Pobieranie** i wskazując miejsce zapisu na dysku, a potem otwieramy w odpowiednim programie.

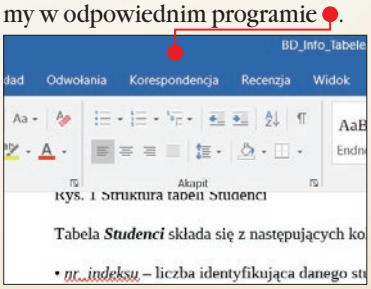

Najlepsze efekty daje konwertowanie dokumentów z wyraźnym drukiem. Konwersja pisma odręcznego jest praktycznie niemożliwa – najpierw należy wykonać rozpoznawanie tekstu, korzystając z funkcji OCR, a dopiero później przekonwertować plik.

NAJLEPSZE PROGRAMY DO RENOWACJI ZDJĘĆ

Wiele dawnych zdjęć znalezionych w albumach czy pudłach wymaga poprawek i renowacji. Zobaczmy, **JAK KOMPUTEROWO NAPRAWIĆ STARE FOTOGRAFIE** za pomocą najlepszych narzędzi graficznych

Zdaniem autora

STARE ZDJĘCIA JAK NOWE

Choć modne jest dziś postarzanie cyfrowych zdjęć, dodawanie rys czy efektu retro, to prawdziwym wspomnieniom utrwalonym na starych fotografiach warto przywrócić rzeczywiste barwy, naprawić uszkodzenia czy odzyskać szczegóły. Najpierw oczywiście trzeba je zeskanować.

Alicja Żebruń

JAK POKOLOROWAĆ CZARNO-BIAŁE ZDJĘCIE

Jeśli chcemy szybko pokolorować czarno-białe zdjęcie, skorzystajmy z **AKVIS Coloriage**. Program automatycznie barwi zdjęcie zgodnie z wybraną przez nas kolorystyką. Wystarczy nawet tylko ogólnie oznaczyć obszary do pokolorowania i kliknąć na jeden przycisk. Kolory możemy wybierać z listy barw o danym przeznaczeniu. Dla osób kolorujących portrety Coloriage udostępnia bogatą bibliotekę między innymi odcieni skóry.

1 Uruchamiamy program. Następnie klikamy na **TRY IT** i wybieramy wersję, którą chcemy wypróbować. Klikamy na **TRY IT**.

2 W oknie programu klikamy na i wybieramy zdjęcie do edycji.

3 Z lewej strony wybieramy narzędzie **Pencil**, a następnie w panelu **Color Library** po prawej odnajdujemy kolor odpowiedni dla kolorowanego obszaru. Znajdziemy tu na przykład różne odcienie skóry. Kolory możemy też wybrać z panelu **Color** lub **Swatches**.

4 Rysujemy wybranymi kolorami po zdjęciu, oznaczając przede wszystkim granice obszarów o danym zabarwieniu. Nie musimy malować dokładnie.

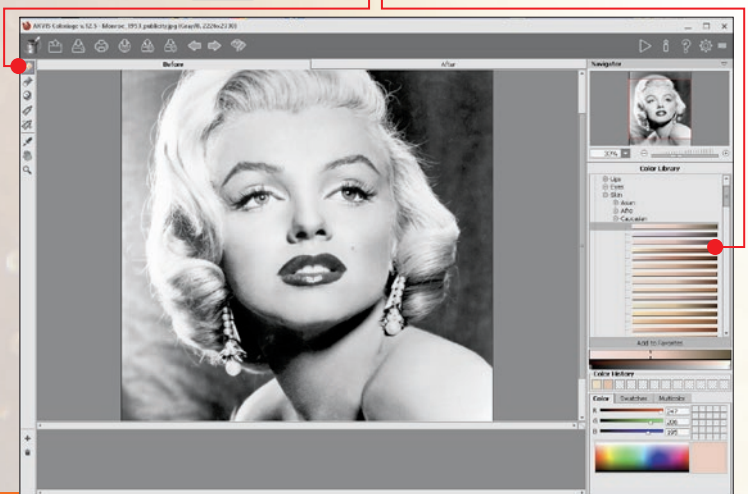

5 Aby sprawdzić rezultat, klikamy na przycisk . By poprawić efekt, klikamy na zakładkę **Before**. Źle zaznaczone kolory usuniemy narzędziem **Eraser**. Zapisujemy gotowe zdjęcie, klikając na przycisk .

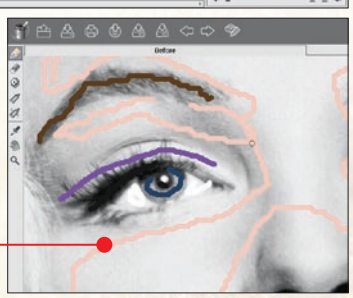

NARZĘDZIE DO KOLOROWANIA ZDJĘĆ

AKVIS Coloriage 12.5

Licencja: **TRIAL** | DVD-KOD: **007 / 008** (32- / 64-BIT) | Rejestracja: **NIE**
Język: **angielski** | Internet: **akvis.com**

- automatycznie koloruje zdjęcia
- oferuje bibliotekę odcieni skóry
- działa szybko i skutecznie
- wersja próbna działa 10 dni

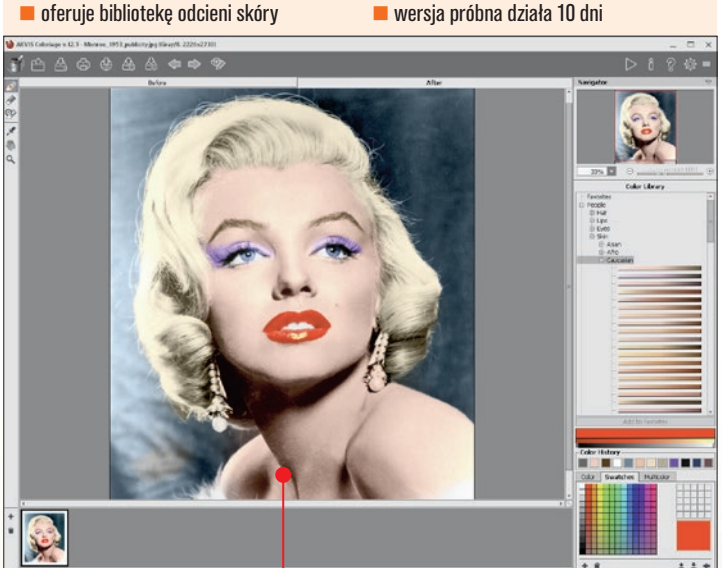

Fot. Tomertu/123rf.com

JAK NAPRAWIĆ ZNISZCZONE ZDJĘCIE

Stara podarta czy porysowana fotografia jest do uratowania. Wystarczy ją zeskanować. Następnie za pomocą narzędzi programu **GIMP** możemy naprawić rozdarcia, usunąć plamy czy stare pieczątki, a także odzyskać starte detale.

1 Wczytujemy zdjęcie do programu GIMP. Następnie odnajdujemy w przyborniku po lewej zestaw narzędzi do retuszu – przytrzymując przycisk myszy, rozwijamy przybory i wybieramy narzędzie **Łatka**. Pozwoli ono dobrze odtworzyć strukturę i tonację.

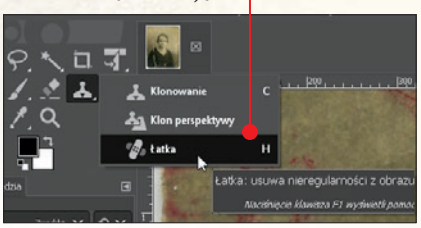

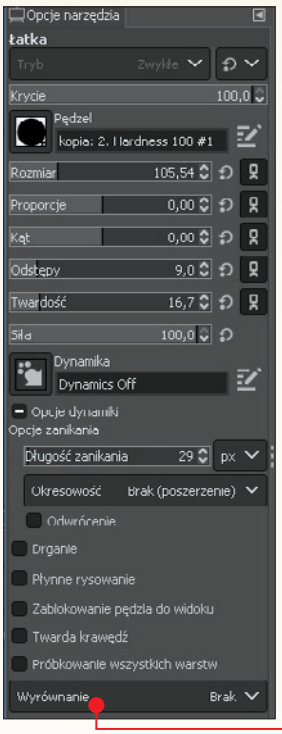

2 Na panelu z opcjami dobieramy miękką końcówkę, duże krycie i rozmiar adekwatny do usuwanego elementu. Rozmiar pędzla możemy regulować w trakcie pracy, wciskając klawisze [ ].

3 Jeżeli w opcji **Wyrównanie** wybierzemy **Brak**, to przy kolejnych kliknięciach źródło pikseli potrzebnych do wyretuszowania skazy będzie stale w tym samym miejscu. Jeśli będziemy przesuwać narzędziem po skazie, wówczas źródło będzie się równolegle przesuwać. Po wybraniu opcji **Wyrównanie** źródło będzie się zawsze przemieszczać. A przy opcji **Stałe** będzie nieruchome. Każdy z trybów stosujemy w zależności od retuszowanego miejsca.

4 Teraz z wciśniętym klawiszem [ctrl] klikamy obok miejsca, które chcemy wyretuszować. Następnie klikamy na to miejsce, umieszczając na nim skopiowane piksele. Zostają one odpowiednio wtopione. Możemy też z wciśniętym lewym przyciskiem myszy przesuwać narzędziem po rysie, usuwając ją.

5 W przypadku niektórych plam czy przebarwień lepiej posłużyć się narzędziem **Klonowanie**, które działa analogicznie.

ZAAWANSOWANY PROGRAM DO RETUSZU I EDYCJI ZDJĘĆ
GIMP 2.10.18

Licencja: **FREEWARE** | DVD-KOD: **048** | Rejestracja: **NIE**
Język: **polski** | Internet: **gimp.org**

- zaawansowany program o dużych możliwościach
- oferuje wiele narzędzi retuszu
- pozwala pracować na warstwach

Jak usunąć kolorowe plamy ze starego zdjęcia

Jeśli stara monochromatyczna odbitka ma brzydkie kolorowe plamy i inne przebarwienia, pozbędziemy się ich łatwo, po prostu usuwając cały kolor z obrazu i nadając nowe zabarwienie, na przykład sepii. Całe to działanie wykonamy narzędziami darmowego programu **GIMP**.

1 Po wczytaniu zdjęcia z menu **Kolory** wybieramy **Desaturacja** i klikamy na **Desaturacja...**. W nowym oknie nic nie musimy zmieniać, klikamy na **OK**. Zdjęcie jest teraz czarno-białe.

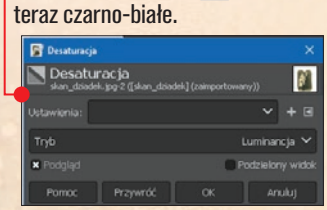

2 Aby nadać nowy odcień fotografii (na przykład sepię), z menu **Kolory** wybieramy **Barwienie...**. W oknie suwakiem **Barwa** wybieramy brunatny kolor, a za pomocą suwaka **Nasycenie** regulujemy intensywność koloru. Klikamy na **OK**. Zdjęcie wygląda dużo czyściej.

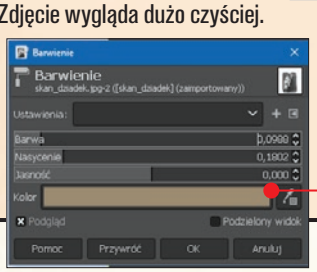

Prostujemy krzywo zeskanowane zdjęcie

Aby wyprostować krzywo zeskanowane zdjęcie, możemy skorzystać z programu **Photoscape X** (program do pobrania ze sklepu Microsof tu dla Windows 10).

1 Przechodzimy na zakładkę **Editor** i wybieramy zdjęcie. Następnie klikamy na przycisk **EDIT**.

2 Klikamy na przycisk **Straighten**, by uruchomić opcje prostowania.

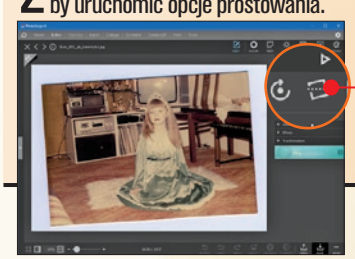

3 Suwakiem prostujemy zdjęcie, dostosowując je do wyświetlonej siatki. Następnie klikamy na **Apply**. Potem możemy wykadrować niepotrzebne brzegi zdjęcia za pomocą narzędzia **Crop**. Zapisujemy fotografię tak, jak opisano na stronie 28.

Fot. Tomertu/123rf.com

ODZYSKUJEMY KOLOR

WYGODNY EDYTOR ZDJĘĆ Z WIELOMA EFEKTAMI

Pixlr Editor

Licencja: **FREEWARE** Rejestracja: **NIE**
Język: **angielski** Internet: **pixlr.com**

- darmowy program online
- oferuje dużo różnych narzędzi
- pozwala skorygować kolory
- umożliwia pracę na warstwach

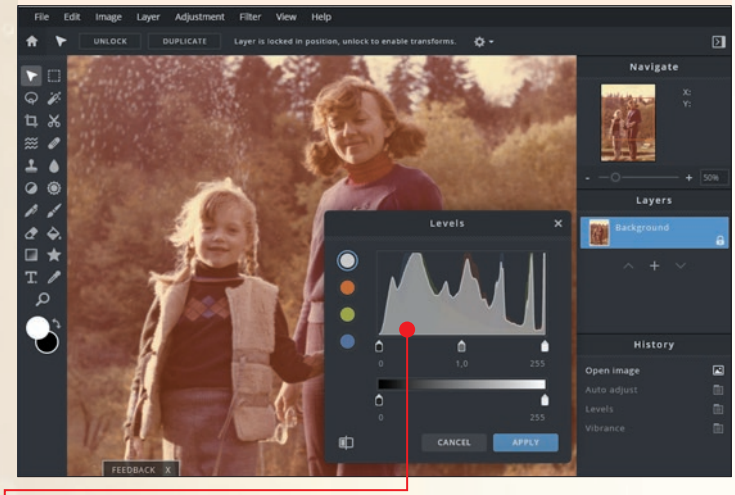

Stare kolorowe odbitki z biegiem czasu stają się czerwonawe, przebarwione. Na szczęście oryginalne kolory możemy bardzo łatwo przywrócić w programie graficznym takim jak **Pixlr Editor**. Jest to bezpłatne online'owe narzędzie, które oferuje funkcje odpowiednie do retuszu i renowacji starych zdjęć.

PRZED

PO

1 W przeglądarce internetowej otwieramy stronę **pixlr.com/e** i klikamy na **OPEN IMAGE**, by wczytać zdjęcie do edycji.

2 Z menu **Adjustment** wybieramy **Levels...**. Pojawia się okno z wykresem (histogramem) pokazującym poziomy naświetlenia kadru.

3 Zaznaczamy czerwoną kropkę, aby wyświetlić wykres dla kanału czerwonego. Następnie przesuwamy czarny suwak w prawo do miejsca, gdzie wykres zaczyna rosnąć. W ten sposób usuniemy większość przebarwienia ze zdjęcia.

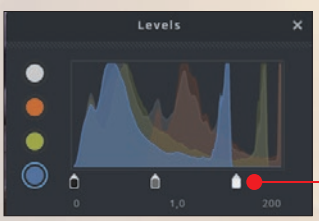

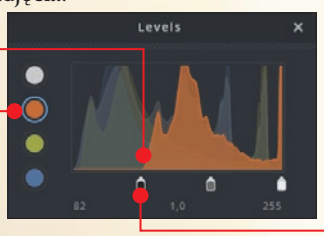

4 Teraz przechodzimy do kolejnego kanału, na przykład niebieskiego. Na naszym przykładzie musimy dosunąć biały suwak do wykresu. Potem możemy jeszcze delikatnie wyregulować środkowe suwaki na kanałach, by uzyskać satysfakcjonujące kolory. Klikamy na **APPLY**. Aby zapisać zdjęcie, klikamy na **File**, **Save...** i na **DOWNLOAD**.

WYOSTRZAMY ZDJĘCIE

NOWOCZESNY PROGRAM DO EDYCJI I WYOSTRZANIA ZDJĘĆ

PhotoScape X

Licencja: **FREEWARE** **W SKLEPIE MICROSOFTU** Rejestracja: **NIE**
Język: **angielski** Internet: **x.photoscape.org**

- darmowy program z wieloma opcjami
- pozwala dobrze wyostrzyć zdjęcia
- umożliwia przetwarzanie wsadowe
- oferuje ciekawe filtry, efekty i ramki

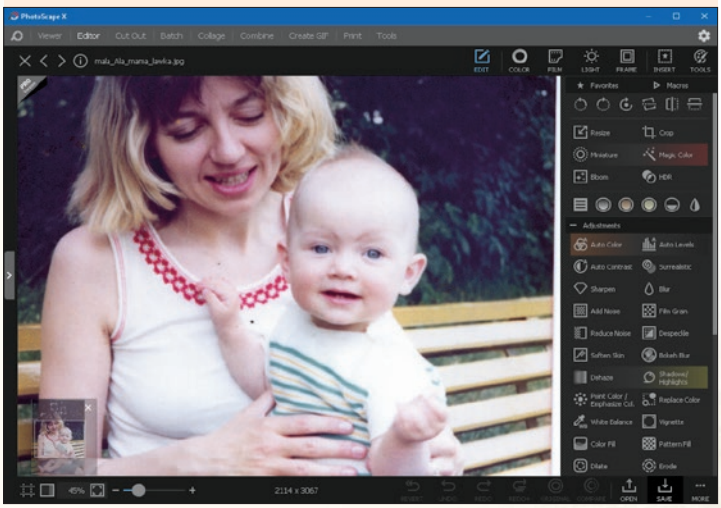

Często skany starych fotografii są nieostre. Ten i wiele innych problemów możemy poprawić za pomocą **PhotoScape X** (program do pobrania ze sklepu Microsoftu dla Windows 10).

PRZED

PO

1 Uruchamiamy program i klikamy na zakładkę **Editor**. Po lewej stronie z menedżera plików wybieramy zdjęcie.

2 Następnie klikamy na przycisk **EDIT**, a potem rozwijamy opcje **Adjustments** i klikamy na narzędzie **Sharpen**.

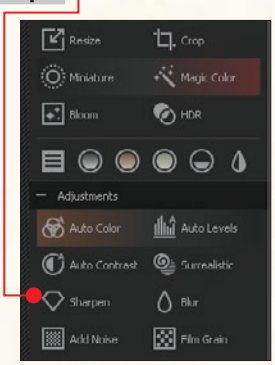

3 Teraz suwakiem **Amount** regulujemy intensywność wyostrzenia. Suwak **Radius** odpowiada za grubość wyostrzanych detali. Natomiast przesuwając nieznacznie suwak **Threshold** w prawo, możemy filtrować wyostrzane detale. Klikamy na **Apply**.

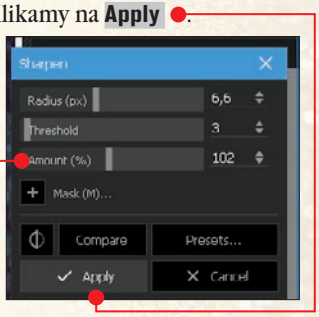

4 Aby zapisać wyostrzone zdjęcie na dysku, klikamy w prawym dolnym rogu okna na **SAVE**. W nowym oknie określamy format i jakość zapisu. Następnie klikamy na **Save As...**, by zapisać zdjęcie w wybranym przez nas folderze.

WYDOBYWAMY DETALE

EDYTOR ZDJĘĆ Z WYGODNYMI OPCJAMI KOREKTY JASNOŚCI

Polarr Photo Editor 4

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **091** Rejestracja: **NIE**
Język: **angielski** Internet: **polarr.com**

- oferuje duże możliwości korekty zdjęć
- pozwoli wydobyć detale z cienia
- ma dużo ciekawych filtrów
- jest prosty w obsłudze

Naszą mało wyrazistą i zbyt ciemną fotografię poprawimy za pomocą programu **Polarr Photo Editor**. Pozwoli on wydobyć detale z cienia, przyciemnić zbyt jasne miejsca, a także poprawić kontrast i szczegółowość. Pamiętajmy jednak, że jeżeli zeskanowane zdjęcie jest zbyt mocno prześwietlone lub ma zbyt czarne cienie, możemy nie uzyskać pożądanego efektu.

1 Po uruchomieniu Polarr Photo Editor klikamy na **Open photos** i wczytujemy do programu zdjęcie.

2 Z prawej strony klikamy na przycisk **Adjustments** A, a następnie na **Light**. Przesuwamy suwak **Shadows** mocno w prawo, by wydobyć szczegóły z cienia.

3 Aby przyciemnić zbyt jasne miejsca, przesuwamy suwak **Highlights** w lewo.

4 Aby poprawić kontrast przez przyciemnienie najciemniejszych miejsc, przesuwamy suwak **Blacks** w lewo.

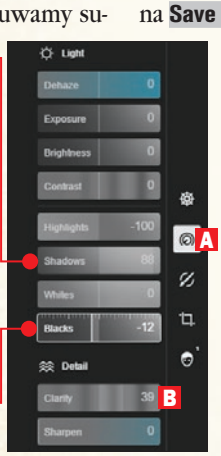

Możemy również przesunąć suwak **Dehaze** nieznacznie w prawo.

5 Wyrazistość detali poprawimy, klikając na **Detail** i przesuwając suwak **Clarity** B w prawo.

6 Aby zapisać zdjęcie na dysku, klikamy w prawym górnym rogu na **Save Photo**. W oknie określamy format i jakość zapisu i klikamy na **Save copy**. Nazywamy plik i klikamy na **Zapisz**.

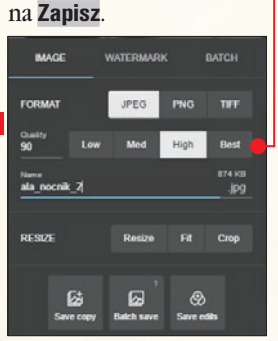

USUWAMY ZIARNO

PROGRAM DO REDUKCJI SZUMU ZE ZDJĘĆ

Neat Image 8.5

Licencja: **DEMO** DVD-KOD: **074 / 075** (32- / 64-BIT) Rejestracja: **NIE**
Język: **angielski** Internet: **ni.neatvideo.com**

- skutecznie usuwa cyfrowe ziarno
- nie rozmywa szczegółów
- wersja demo pozwala zapisywać pliki dobrej jakości bez ograniczeń czasowych

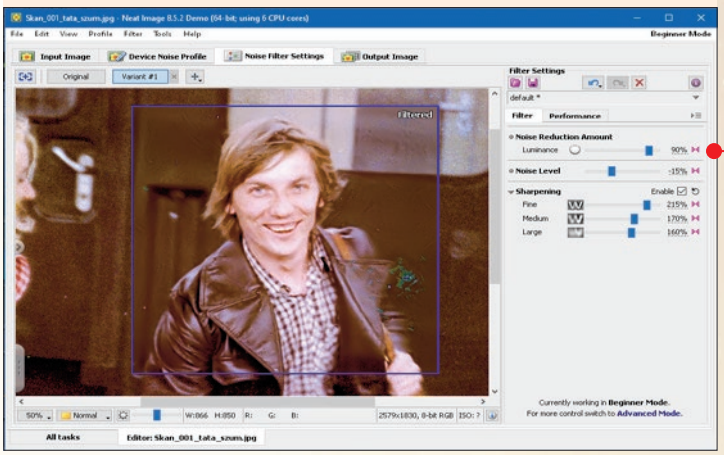

Skanowane fotografie mają czasem sporo ziarna, które niekoniecznie musi nam się podobać. Zobaczmy, jak je usunąć za pomocą programu **Neat Image** (jest on dostępny także jako wtyczka do Photoshopa). Aplikacja w darmowym trybie demo zapisuje zdjęcia tylko jako dobrej jakości JPEG-i z usuniętymi metadanymi.

1 Uruchamiamy program i klikamy na **OK**. W oknie programu klikamy na **Open input image**, by wczytać zdjęcie.

2 Przechodzimy na zakładkę **Device Noise Profile**. Klikamy na **Auto Profile**, by automatycznie utworzyć profil szumu. Program do tego celu wybiera, a następnie analizuje jednolity kolorystycznie nieduży obszar obrazu.

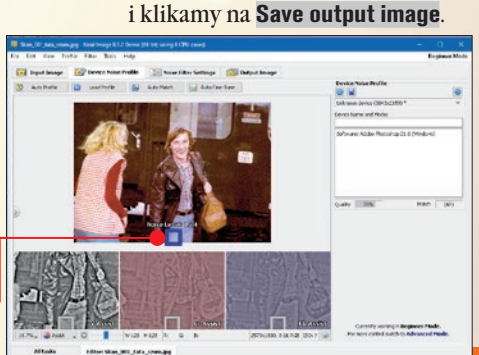

3 Przechodzimy na zakładkę **Noise Filter Settings**. Po prawej stronie suwakami dobieramy ustawienia filtrowania szumu. Przesuwając suwak **Luminance** w prawo, usuniemy szum z kanału jasności. Suwakiem **Noise Level** regulujemy poziom usuwanego szumu. Jeśli zdjęcie wymaga wyostrzenia, w sekcji **Sharpening** zaznaczamy pole przy **Enable** i suwakami wyostrzamy krawędzie o poszczególnej grubości.

4 Aby zapisać zdjęcie, przechodzimy na zakładkę **Output Image** i klikamy na **Save output image**.

NAJLEPSZE PROGRAMY DO PRACY ZDALNEJ

Narzędzia do pracy zdalnej ułatwiają współpracę z osobami, które fizycznie znajdują się daleko od nas. To stwarza wiele możliwości. Znika bariera odległości, można ŁATWIEJ GODZIĆ WIELE ZADAŃ, a czas poświęcany zwykle na dojazdy wykorzystać na coś bardziej produktywnego

Zdaniem autora

NASZA PRZYSZŁOŚĆ

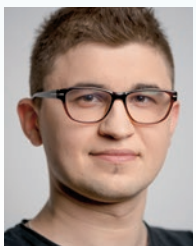

Rafał Rudnicki

Dzisiaj mamy do dyspozycji wiele darmowych narzędzi, które umożliwiają pracę zdalną. To nie tylko czaty i dyski internetowe, ale też arkusze kalkulacyjne czy dokumenty, które w jednym momencie może edytować online wiele osób, nie przeszkadzając sobie nawzajem. Prawdopodobnie biurowce przyszłości to nasze własne mieszkania!

KOMUNIKATOR DO ZADAŃ SPECJALNYCH

Android* iPhone*

KOMUNIKATOR BIZNESOWY
Slack 4.3.4

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **100 / 101** (32- / 64-BIT)
Język: **angielski** Internet: **slack.com** Rejestracja: **TAK**

- rozmowy w grupach i prywatne
- przesyłanie plików
- zaawansowana wyszukiwarka
- dostosowywanie powiadomień

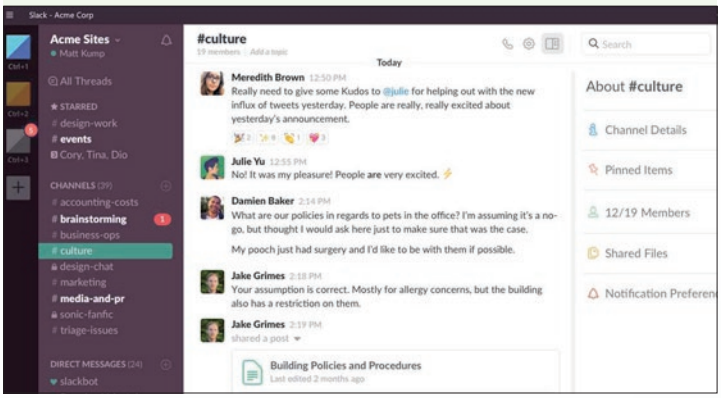

Slack to zdobywający coraz większą popularność komunikator do pracy w zespołach. Głównym miejscem rozmów są kanały tematyczne, grupy, można też rozmawiać prywatnie. Slack wyróżnia się integracją z wieloma usługami zewnętrznymi, jak Dropbox, Hangouts, Twitter czy Dysk Google. Ma zaawansowany system ustawień powiadomień, który pozwala na monitorowanie kanałów i słów kluczowych. Co ważne, ma też zaawansowaną wyszukiwarkę, która pozwala przeszukiwać rozmowy na poszczególnych kanałach, stosując różne filtry. Slack działa jako program na komputery, w oknie przeglądarki i w wersji mobilnej (Android i iOS). Pracę z tylomą wariantami aplikacji ułatwia synchronizacja w czasie rzeczywistym.

SLACK: JAK TO DZIAŁA

Slack umożliwia dołączenie do zespołu lub założenie własnego. W pierwszym wypadku otrzymujemy zaproszenie i tworzymy swoje konto, a w drugim zakładamy zespół i zapraszamy współpracowników.

Zaproszenie wysyłamy, klikając na **People** A i **Invite People**.

Channels B po lewej to kanały, w których rozmawiamy w grupach na konkretne tematy.

W sekcji **Direct messages** C możemy prowadzić prywatne rozmowy. Aby założyć nowy kanał, klikamy na znak plusa D, a następnie nazywamy go i opisujemy. Po wejściu na kanał pojawia się widok czatu. Aby „wywołać" potrzebną nam osobę, poprzedzamy jej nazwę symbolem @ – dzięki temu dostanie powiadomienie.

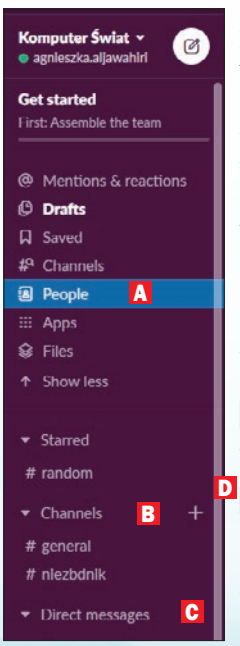

PROFIL

Klikając na naszą nazwę użytkownika u góry okna, a potem na **Set a status**, możemy szybko określić nasz obecny status (na przykład **Commuting**, czyli w drodze, czy **In a meeting** – w trakcie spotkania). Gdy klikniemy na **View profile**, będziemy mogli określić, czym się zajmujemy w zespole (**Add a title**). By dodać zdjęcie profilowe, klikamy na **Edit Profile** i **Upload an Image**.

POWIADOMIENIA

W ustawieniach naszego profilu możemy wybrać opcję **Do not disturb** i dość precyzyjnie określić, kiedy Slack ma nam nie przeszkadzać – nie będziemy wtedy otrzymywać powiadomień poza bezpośrednimi wiadomościami. Szczegółowe ustawienia powiadomień znajdziemy, klikając na naszą nazwę i na **Preferences** – w sekcji **Notifications** (między innymi możemy podać słowa kluczowe, o których użyciu w ogólnej rozmowie będziemy powiadamiani).

Możemy szybko „wyciszać" wybrane kanały – wystarczy kliknąć na kanał prawym przyciskiem myszy, a potem na **Mute channel**.

* Kod QR szybko przenosi na stronę, skąd można pobrać aplikację. W iPhonie skanujemy go aplikacją aparatu, użytkownicy Androida mogą użyć dowolnej aplikacji QR pobranej z Google Play

USŁUGA MICROSOFTU

ZESTAW NARZĘDZI DO WSPÓŁPRACY ZESPOŁOWEJ

Microsoft Teams 1.2

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **072 / 073** (32- / 64-BIT) Rejestracja: **TAK**
Język: **polski** Internet: **www.Teams.com**

- rozmowy tekstowe, głosowe i wideo
- wiadomości prywatne i grupy robocze
- możliwość przesyłania plików
- możliwość udostępniania pulpitu i okien

Android* **iPhone***

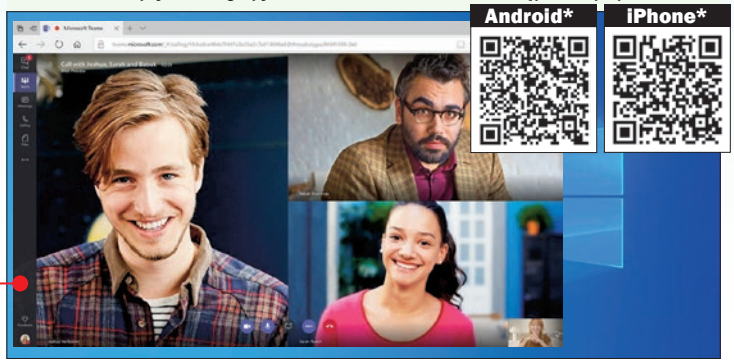

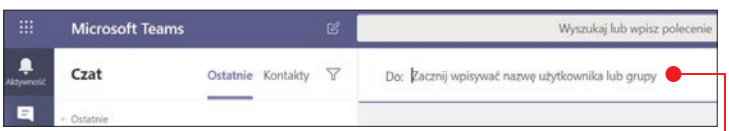

Teams to komunikator Microsoftu współpracujący z Office 365. Integruje wszystkie potrzebne zespołowi kontakty, treści i narzędzia, ułatwia komunikację. Udostępnia czat, połączenia telefoniczne i wideo. Umożliwia konwersacje prywatne lub w małych grupach.

Założenie zespołu w Teams wymaga posiadania konta Microsoft. Rozmawiamy przede wszystkim w sekcji **Czat** – tutaj znajdują się czaty grupowe, do których możemy zapraszać nowe osoby, ale też możemy kontaktować się bezpośrednio z wybranymi członkami zespołu. Teams działa w przeglądarce jako program komputerowy i aplikacja mobilna na smartfonach z Androidem i iOS.

WIDEOROZMOWA

1 Aby rozpocząć wideo- lub telekonferencję, wystarczy utworzyć nowy czat z kilkoma osobami. W tym celu klikamy prawym przyciskiem myszy na ikonę czatu po lewej stronie.

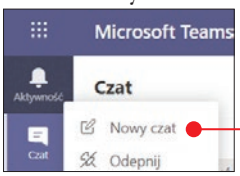

2 W nowym oknie czatu zapraszamy osoby, z którymi chcemy rozmawiać (nasi rozmówcy także muszą korzystać z komunikatora Teams).

3 Po zaproszeniu osób po prawej stronie czatu pojawią się ikony kamery i telefonu, za pomocą których organizujemy rozmowę.

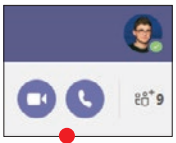

Office 365

Teams jest również częścią płatnego (abonament) pakietu biurowego Office 365 obsługiwanego z poziomu przeglądarki internetowej. Dostęp do Office 365 daje w Teams nowe opcje, takie jak podgląd wydarzeń w kalendarzu. Office 365 to między innymi Word, Excel, Outlook, PowerPoint i dysk internetowy OneDrive. Podgląd dostępnych narzędzi znajdziemy po zalogowaniu w serwisie Office.com.

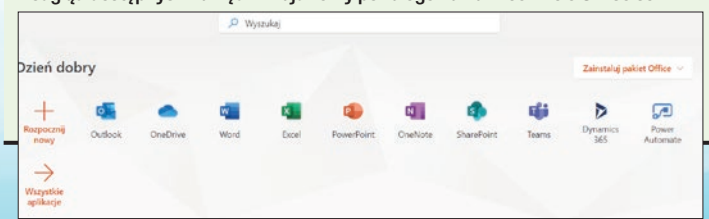

G SUITE

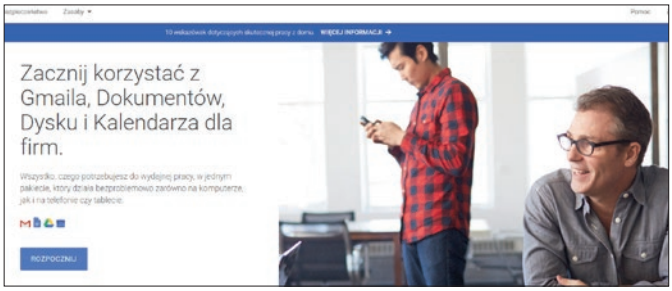

Jeśli Slack lub Teams wydają nam się obce, to pakiet usług Google może przypaść nam do gustu. Wszystko kręci się tu bowiem wokół dobrze znanego i lubianego Gmaila oraz Dysku Google. Ten pierwszy ułatwi kontakt, ten drugi – zapisywanie plików współtworzonych wraz z innymi użytkownikami. **G Suite** to specjalnie dostosowane dla firm usługi Google.

W cenie od około 20 złotych miesięcznie za użytkownika oprócz popularnych i lubianych Dokumentów, Gmaila czy Dysku Google otrzymujemy: adresy e-mail we własnej domenie (ty@example.com), możliwość tworzenia grupowych list adresowych (takich jak na przykład sprzedaz@example.com), od 30 GB miejsca na dane, zaawansowane opcje zarządzania kontami i uprawnieniami użytkowników oraz tak zwanymi punktami końcowymi, czyli urządzeniami pracowników.

Darmowy 14-dniowy okres próbny możemy zacząć, wypełniając formularz pod adresem: **gsuite.google.com/signup/basic/welcome** (jest wymagane podanie danych karty kredytowej).

Licencja: **TRIAL**, Rejestracja: **TAK**, Język: **polski**, Internet: **gsuite.google.com**

DOKUMENTY GOOGLE

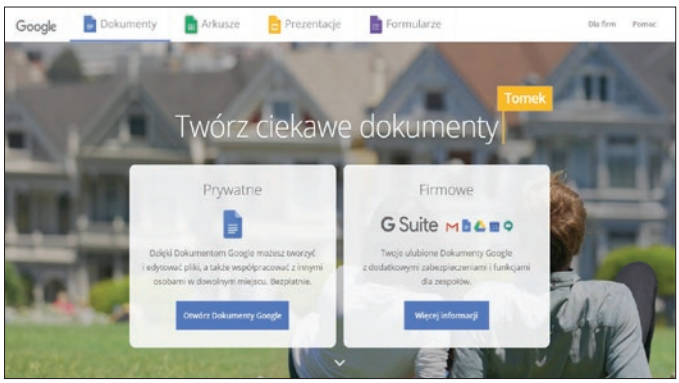

Jeśli nie jest nam niezbędny firmowy adres e-mail i inne udoskonalenia G Suite, możemy wygodnie korzystać z usług Google do zdalnej pracy za darmo. **Dokumenty** i **Arkusze** pozwalają na wspólną edycję tekstów i tabel, możemy je komentować i wymieniać się uwagami ze współpracownikami. Podczas wspólnej edycji tabel może przydać się opcja zablokowania wybranych komórek – wystarczy je zaznaczyć, kliknąć prawym przyciskiem myszy na tabelę, wybrać **Chroń zakres** i określić uprawnienia do edycji danego zakresu komórek.

W **Prezentacjach** oprócz prezentacji stworzymy i udostępnimy innym na przykład album fotograficzny czy portfolio.

Formularze umożliwiają przygotowywanie ankiet online do zbierania informacji.

A korzystając z komunikatora **Hangouts**, oprócz rozmów tekstowych możemy przeprowadzać rozmowy telefoniczne i wideo, także grupowe.

Licencja: **FREEWARE**, Rejestracja: **TAK**, Język: **polski**, Internet: **www.google.com/docs**

Fot. Cluckva/123rf.com

ZDALNY DOSTĘP

ZDALNY DOSTĘP DO KOMPUTERA
Pulpit zdalny Chrome

Android* iPhone*

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **092**
Język: **polski** Internet: **remotedesktop.google.com** Rejestracja: **TAK**

- daje zdalny dostęp do komputera z innego komputera lub telefonu
- udostępnia pulpit, pliki i programy
- działa za pośrednictwem Google Chrome

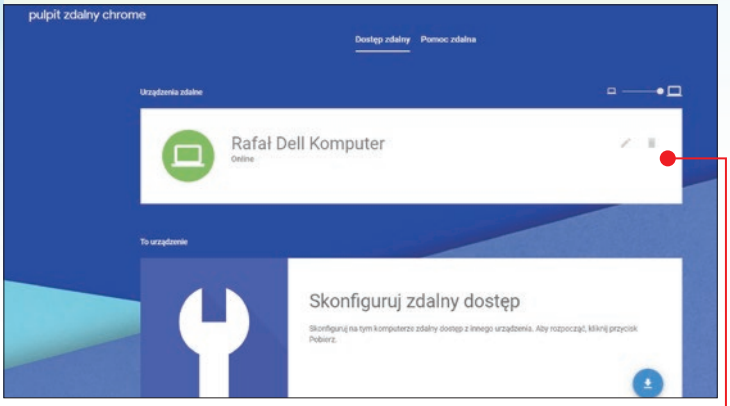

Pracować zdalnie możemy ze swojego komputera, ale czasem może być potrzebny dostęp do plików z komputera służbowego. To łatwe – wystarczy, że wcześniej skonfigurujemy **Pulpit zdalny Chrome** (Chrome Remote Desktop). Umożliwia on uzyskanie przez internet zdalnego, bezpiecznego dostępu do komputera z innego komputera, telefonu lub tabletu.

1 Instalujemy rozszerzenie Pulpit zdalny Chrome w przeglądarce Google Chrome na komputerze, który ma być zdalny (z płyty Niezbędnika lub ze sklepu z dodatkami Chrome Web Store ●).

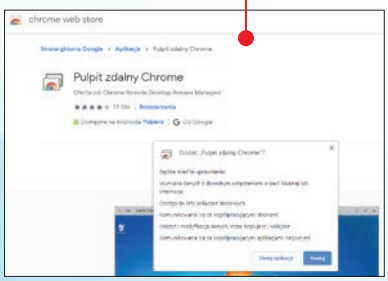

2 Otwieramy stronę **remotedesktop.google.com** i w polu **Skonfiguruj zdalny dostęp** klikamy na okrągły przycisk ●. Postępujemy zgodnie z poleceniami na ekranie (między innymi ustanawiamy 6-cyfrowy PIN).

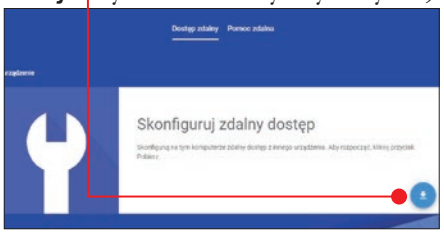

3 Po zakończonej konfiguracji logujemy się na drugim komputerze tym samym kontem Google i w przeglądarce Chrome wpisujemy ten sam adres: **remotedesktop.google.com**.

4 Zobaczymy okno z nazwą skonfigurowanego wcześniej zdalnego komputera ●. **Ważne:** komputer, do którego chcemy mieć zdalny dostęp, musi być włączony!

5 Klikamy na pole z nazwą zdalnego komputera i podajemy PIN. Po chwili zobaczymy zdalny pulpit ●.

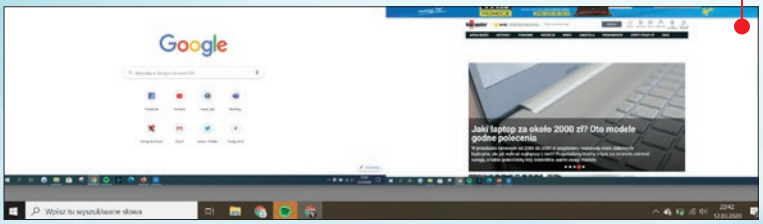

TEAMVIEWER 15.3

Android* iPhone*

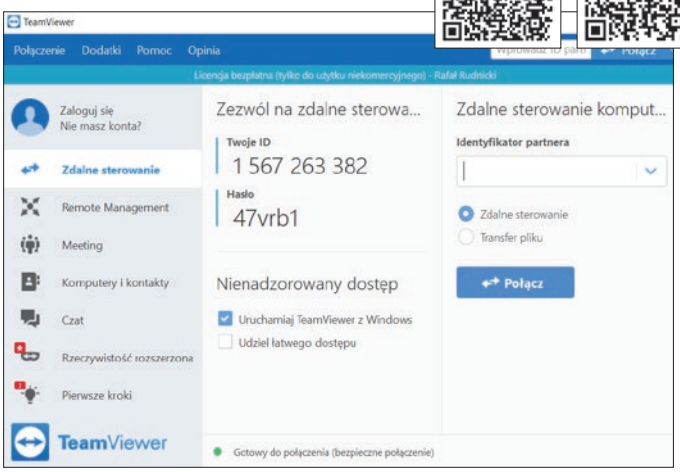

TeamViewer (DVD-KOD: **103**) to znany program do zdalnego sterowania komputerem przez internet. Pozwala nawiązać połączenie online z dowolnym komputerem osobistym pracującym pod kontrolą systemu Windows, macOS lub Linux i zdalnie nim sterować (tak jakbyśmy przy nim siedzieli), umożliwiając nam łatwe udzielenie pomocy technicznej związanej z obsługą komputera. Daje również dostęp do plików i innych zasobów zgromadzonych w danej maszynie. Bezpłatna wersja programu przeznaczona jest do celów niekomercyjnych.

Aby nawiązać połączenie, należy zainstalować program na obu komputerach.

Licencja **FREEWARE**, Rejestracja: **NIE**, Język **polski**, Internet **www.teamviewer.com**

ANYDESK 5.2.2

Android* iPhone*

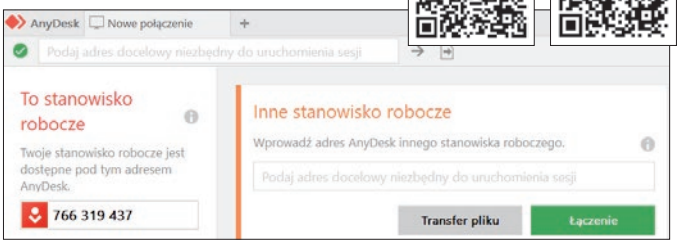

AnyDesk (DVD-KOD: **010**) to program do zdalnej obsługi pulpitu przez internet. Może być wykorzystywany do udzielania zdalnej pomocy technicznej, pracy i dostępu do plików na odległym komputerze. Program obsługuje przesyłanie plików pomiędzy komputerami, zdalny restart podczas sesji, książkę adresową połączeń oraz różne platformy (Windows, macOS, Linux, iOS, Android). AnyDesk ma wbudowane narzędzia do obsługi dźwięku, klawiatury, schowka systemowego. Połączenie pomiędzy komputerami jest szyfrowane. Program został zoptymalizowany do sprawnego działania nawet w przypadku powolnych łączy internetowych.

1 Instalujemy AnyDesk na obu komputerach, które chcemy móc zdalnie połączyć.

2 W oknie programu po lewej stronie pojawi się specjalny kod, który należy wpisać w oknie AnyDesk na drugim komputerze. Po wpisaniu kodu klikamy na **Łączenie**.

3 Na zdalnym komputerze trzeba zaakceptować przychodzące połączenie i korzystając ze specjalnych kafelków, określić prawa, jak dostęp do myszy i klawiatury. Po kliknięciu na **Akceptuj** po chwili będzie można zdalnie zarządzać komputerem.

Licencja: **FREEWARE**, Rejestracja: **NIE**, Język: **polski**, Internet: **anydesk.com/pl**

BEZPIECZNE ŁĄCZE Z INTERNETEM

Jeśli zamierzamy korzystać z VPN na stałe, warto zainteresować się możliwościami programu **OpenVPN**, który umożliwia tworzenie zaszyfrowanych połączeń pomiędzy komputerami przez internet. Jest rozwijany jako projekt Open Source. Domyślnie wykorzystuje protokół OpenVPN i pozwala na konfigurację bezpiecznego połączenia z dowolnym serwerem na świecie udostępniającym takie usługi. Oczywiście część serwerów jest płatnych, ale znajdziemy również setki takich, które są darmowe.
Po wykonaniu poprawnej konfiguracji będziemy mogli bez ograniczeń transferu korzystać w bezpieczny sposób z internetu. Możemy nawet sami uruchomić serwer OpenVPN i jako wolontariusze udostępniać łącze dla innych użytkowników.

ŁĄCZYMY SIĘ Z SERWEREM VPN

Po uruchomieniu programu nie będziemy mogli od razu skorzystać z możliwości bezpiecznego połączenia, musimy „dograć" pliki konfiguracyjne, które na to pozwolą.

1 Uruchamiamy **OpenVPN GUI**.

2 Następnie klikamy prawym przyciskiem myszy na ikonę OpenVPN GUI w zasobniku systemowym, a później na **Ustawienia**.

3 Przechodzimy do zakładki **Advanced** i sprawdzamy lokalizację folderu, w którym powinny być pliki konfiguracyjne. Otwieramy Eksploratora i nawigujemy do tej lokalizacji.

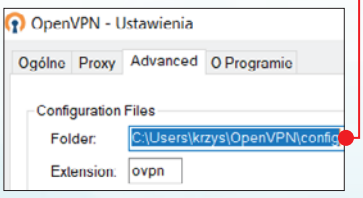

4 Teraz w przeglądarce internetowej otwieramy stronę o adresie **www.vpnbook.com/freevpn** (możemy również skorzystać z innych stron oferujących darmowy lub płatny dostęp do serwerów VPN). Na podanej stronie klikamy na jedną z dostępnych paczek konfiguracyjnych w środkowej strefie i pobieramy plik z rozszerzeniem **ZIP**.

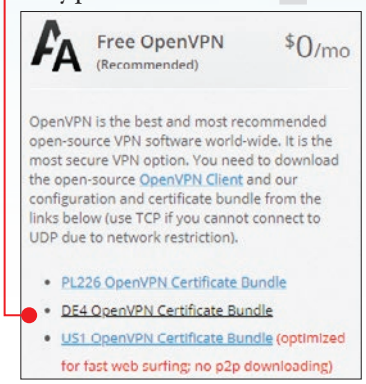

5 Wypakowujemy zawartość archiwum do folderu przeznaczonego na pliki konfiguracyjne (patrz punkt 3).

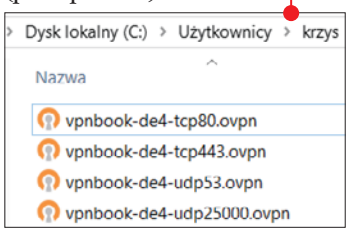

6 Teraz zamykamy i ponownie uruchamiamy klienta OpenVPN. Po kliknięciu na ikonę klienta zobaczymy cztery serwery, z którymi możemy nawiązać połączenie. Wystarczy najechać kursorem na dany serwer, a następnie kliknąć na **Połącz**.

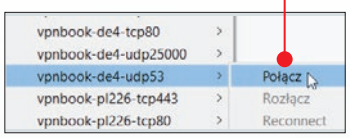

7 Pojawi się okno z prośbą o podanie loginu i hasła – **dla tego konkretnego serwera aktualny login i hasło znajdziemy na tej samej stronie, z której pobraliśmy paczkę z konfiguracją.**

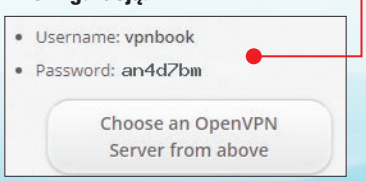

UNIWERSALNY PROGRAM DO OBSŁUGI VPN

OpenVPN 2.4.7

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **078 / 079** (32- / 64-BIT) Rejestracja: **NIE**
Język: **polski** Internet: **openvpn.net**

- ogromna ilość serwerów
- najbezpieczniejszy w swojej kategorii
- możliwość korzystania z płatnych serwerów

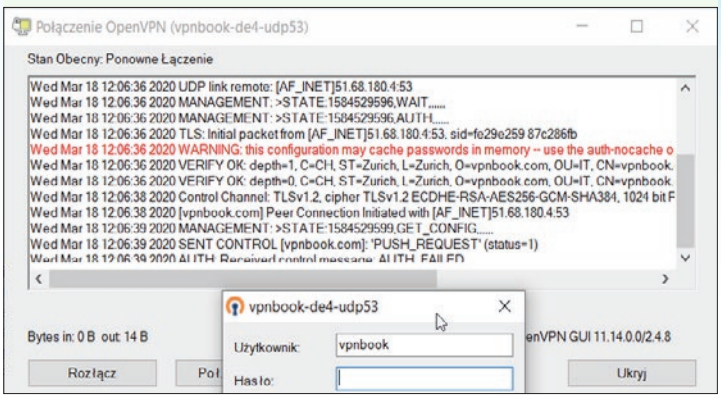

8 Podajemy dane logowania, zaznaczamy opcję **Save password** i klikamy na **OK**.

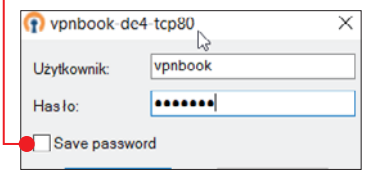

9 Po poprawnym zestawieniu połączenia ikona klienta OpenVPN w zasobniku systemowym zmieni kolor na zielony, a my będziemy korzystali z bezpiecznego szyfrowanego połączenia.

URUCHAMIANIE RAZEM Z WINDOWS

1 Klikamy prawym przyciskiem myszy na ikonę programu w zasobniku systemowym i wybieramy opcję **Ustawienia**.

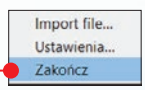

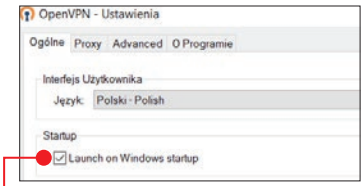

2 Następnie w zakładce **Ogólne** zaznaczamy opcję **Launch on Windows startup** i klikamy na **OK**.

WYBÓR DODATKOWYCH SERWERÓW

Na stronie **www.vpngate.net/en** uzyskamy dostęp do ogromnej bazy darmowych serwerów zapewniających wysoką szybkość połączenia. Wystarczy wybrać odpowiadający nam serwer, kliknąć na **OpenVPN Config File**, pobrać plik konfiguracyjny i wykonać czynności opisane we wcześniejszej poradzie, aby połączyć się z serwerem w wybranej lokalizacji na świecie. Domyślny login i hasło to po prostu **vpn**. **kd**

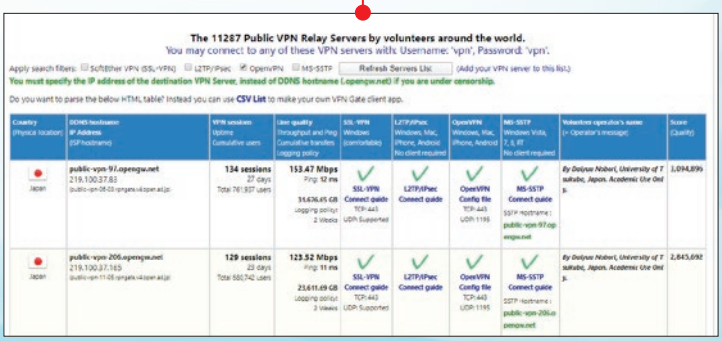

NAJLEPSZE CYFROWE NOTATNIKI

Cyfrowe notatniki to bardzo przydatne i wygodne narzędzia. Dostępne na komputery i urządzenia mobilne – są zawsze pod ręką. Poznajmy pięć najlepszych notatników, które **UŁATWIĄ NAM ŻYCIE PRYWATNE I ZAWODOWE**

Zdaniem autora

NOTATNIK ZAWSZE POD RĘKĄ

W sklepie czy na spotkaniu warto mieć przy sobie coś do notowania. Cyfrowe notatniki w smartfonach i komputerach pozwalają na dużo więcej niż papierowy notes i długopis. Notatkę możemy dziś podyktować, nagrać, możemy też zrobić zdjęcie tekstu i zaimportować do programu.

Alicja Żebruń

Android* iPhone*

GOOGLE KEEP

Google Keep to usługa online oraz aplikacja firmy Google, służąca do tworzenia różnego rodzaju notatek. Mogą to być notatki dźwiękowe, tekstowe (w tym listy z polami wyboru), rysunkowe oraz zdjęciowe. Możemy też otrzymywać powiadomienia, na przykład związane z lokalizacją (choćby przypomnienia, co kupić, gdy zbliżamy się do sklepu).

Mocną stroną aplikacji jest dostępność aktualnych notatek zarówno na smartfonie, jak i na komputerze – wszędzie tam, gdzie zalogujemy się na nasze konto Google.

Interfejs jest przejrzysty i kolorowy. Jeśli chcemy korzystać z Google Keep w osobnym oknie aplikacji, a nie w oknie przeglądarki, utwórzmy skrót na pulpicie. W tym celu uruchamiamy przeglądarkę internetową Chrome i przechodzimy na stronę Google Keep (**keep.google.com**). Teraz klikamy na menu **Chrome** (trzy kropki w prawym górnym rogu okna) i wybieramy **Więcej narzędzi**, a potem **Utwórz skrót...**

W nowym oknie zaznaczamy opcję **Otwórz jako okno**, aby Keep po kliknięciu na skrót otwierał się jako osobne okno aplikacji. Klikamy na **Utwórz**.

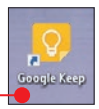

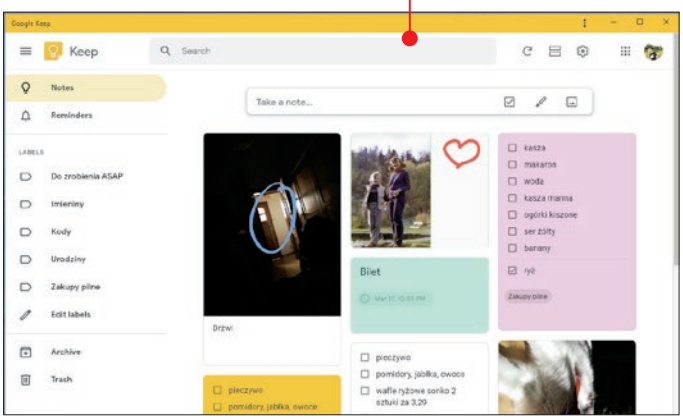

Licencja: **FREEWARE**, Rejestracja: **TAK**, Język: **polski**, Internet: **keep.google.com**

Android* iPhone*

MICROSOFT ONENOTE

OneNote to program do notatek firmy Microsoft, powiązany z chmurą OneDrive, dzięki czemu dostęp do naszych zapisków możemy mieć z różnych urządzeń (komputera, smartfona czy tabletu). Wystarczy konto Microsoft i synchronizacja danych. Nasze notatki możemy też udostępniać innym użytkownikom.

W OneNote tworzymy notesy, a w nich zakładki z kategoriami. Na każdej zakładce możemy tworzyć dowolną liczbę stron, na których umieszczamy na przykład notki z pomysłami, listy zadań do zrobienia, wycinki stron czy rysunki bądź odręczne notatki. Możemy tu umieszczać także pliki multimedialne. Każdy z notesów może służyć do innych celów, na przykład do pracy lub prywatnych zapisków. Możemy również zaimportować notatki z programu Evernote.

Aby umieścić w notatce wycinek ekranu, na przykład fragment strony internetowej, wystarczy wcisnąć skrót klawiaturowy ⊞ + shift + S. Po obrysowaniu wybranego obszaru wycinek jest automatycznie kopiowany do schowka. Aby go umieścić w notatce, wystarczy wcisnąć ctrl + V.

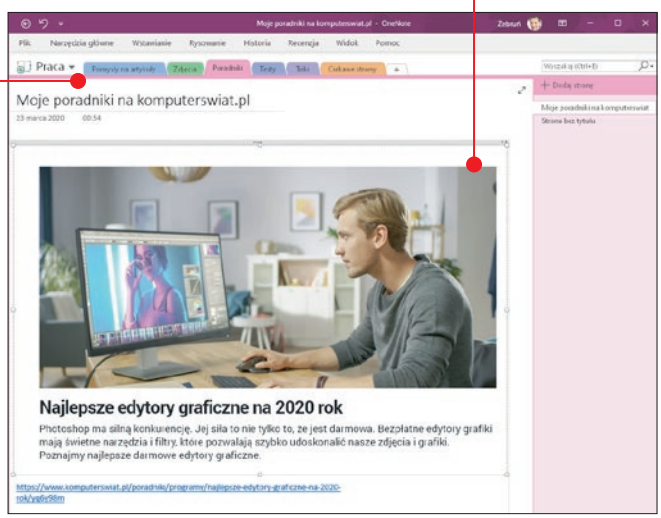

Licencja: **FREEWARE**, DVD-KOD: **070**, Rejestracja: **TAK**, Język: **polski**, Internet: **onenote.com**

* Kod QR szybko przenosi na stronę, skąd można pobrać aplikację. W iPhonie skanujemy go aplikacją aparatu, użytkownicy Androida mogą użyć dowolnej aplikacji QR pobranej z Google Play

Fot. Meral Yildirim/istockphoto.com

Android* iPhone*

EVERNOTE

Evernote to znakomity organizer do notatek, który pozwala tworzyć i przechowywać różnego rodzaju notki, na przykład listy zadań czy zapiski ze spotkań opatrzone zdjęciami. Dostępny jest zarówno jako program komputerowy, jak i aplikacja na smartfony – oczywiście treści są synchronizowane pomiędzy urządzeniami.

Evernote wymaga rejestracji, ale możemy wykorzystać dane konta Google.

Notatki można grupować w notatniki, a ich zawartość udostępniać innym użytkownikom.

Mamy również możliwość wysyłania linków do notatek lub udostępnianie ich w mediach społecznościowych.

Możemy także zapisywać strony internetowe – do tego celu przeznaczony jest dodatek do przeglądarek internetowych o nazwie Evernote Web Clipper.

Ciekawą funkcją wersji mobilnej jest aparat fotograficzny, z którego zdjęcia są zapisywane w formie dokumentów pozwalających na przeszukiwanie treści. Wybieramy **Nowa notatka**, a potem **Zrób zdjęcie**. Evernote automatycznie skanuje obraz w poszukiwaniu tekstów. Klikamy na .

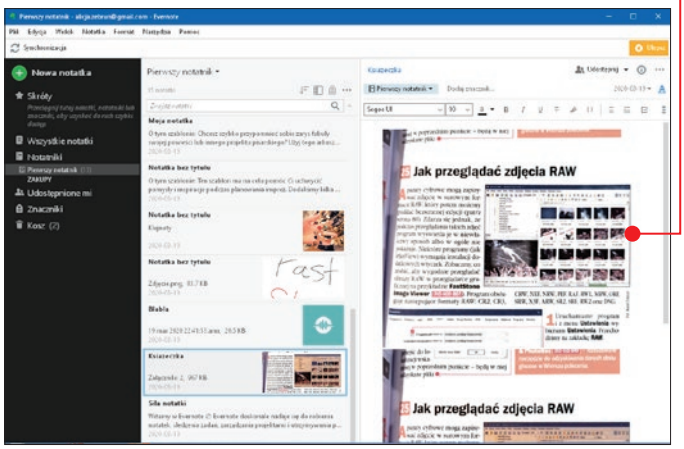

Licencja: **FREEWARE**, DVD-KOD: **040**, Rejestracja: **TAK**, Język: **polski**, Internet: **evernote.com**

CINTANOTES 3.13

CintaNotes to niezwykle proste narzędzie do tworzenia notatek. Oprócz wersji instalacyjnej (na Windows) dostępna jest również edycja przenośna (portable), która nie wymaga instalacji i może być uruchamiana na przykład z pendrive'a. Aby mieć dostęp do zapisków z innych urządzeń, możemy zsynchronizować notesy z usługą Simplenote (oczywiście musimy się w niej zarejestrować). Na nasze treści mamy 100 MB. CintaNotes pozwala również na automatyczne wykonywanie kopii zapasowych notatek w określonych odstępach czasu (co godzinę, raz dziennie lub raz na tydzień). Po wyłączeniu program nadal działa w tle i jest dostępny w zasobniku systemowym. CintaNotes domyślnie działa w języku angielskim. Żeby zmienić język interfejsu na polski, w menu **Options** klikamy na **Language** i wybieramy **Polski (Polish)**.

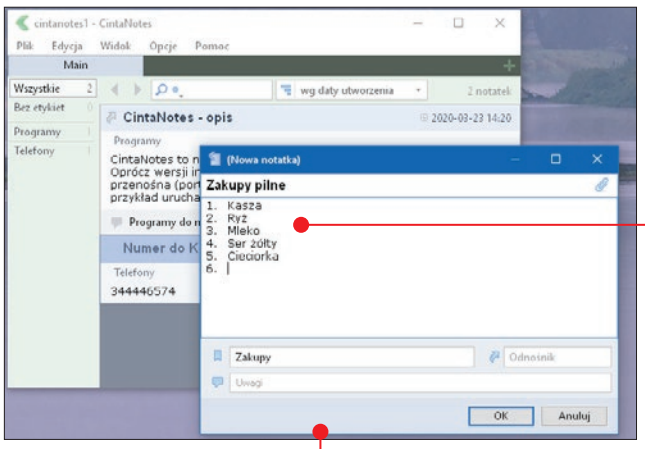

Aby sporządzić notatkę, wciskamy klawisz insert. Jeśli program jest wyłączony, lecz działa w tle, wciskamy ctrl + shift + F12. Pojawia się okno, w którym robimy zapiski. Aby utworzyć listę numerowaną, klikamy na okno prawym przyciskiem myszy i wybieramy **Formatowanie** i **Lista numerowana**. Do notatek możemy dodać odnośniki do stron WWW oraz tagi. Notatki możemy wyeksportować do pliku tekstowego TXT lub XML.

Licencja: **FREEWARE**, DVD-KOD: **023 / 024 (PORTABLE)**, Rejestracja: **TAK**, Język: **polski**, Internet: **cintanotes.com**

JOPLIN

Android*

Joplin to darmowy wieloplatformowy program do robienia notatek oferowany na licencji Open Source. Możemy z niego korzystać nie tylko w Windows czy macOS, ale także w Linuxie, a w przypadku wersji mobilnej na smartfonach i tabletach zarówno z systemem Android, jak i iOS. Wszelkie zapiski możemy synchronizować między urządzeniami, korzystając z usług w chmurze (na przykład Dropbox czy OneDrive).

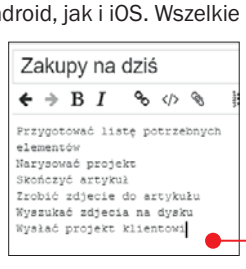

Joplin ma prosty, estetyczny interfejs i jest bardzo łatwy w obsłudze. Domyślnie jest angielskojęzyczny, ale przechodząc do **Tools** i **Options**, możemy zmienić interfejs (częściowo) na język polski.

W Joplin możemy tworzyć notatniki, a w nich notatki oraz zadania. Zadania są oznaczone polem wyboru, które po wykonaniu zadania oznaczamy do skreślenia. Jeśli w notatce chcemy utworzyć listę rzeczy do zrobienia z podobnymi polami wyboru **A** (do odhaczania), po wpisaniu listy zaznaczamy całą treść i na pasku opcji klikamy na **B**. Możemy również dodać do notatek tagi, aby ułatwić sobie przeszukiwanie. Po kliknięciu na **C** dodamy automatycznie datę i godzinę. Po wyłączeniu program nadal działa w tle i jest dostępny w zasobniku systemowym. Do tworzenia zrzutów ekranu i zapisywania stron WWW niezbędna jest aktywacja usługi Web Clipper, a także zainstalowanie dodatków do przeglądarek Chrome i Firefox.

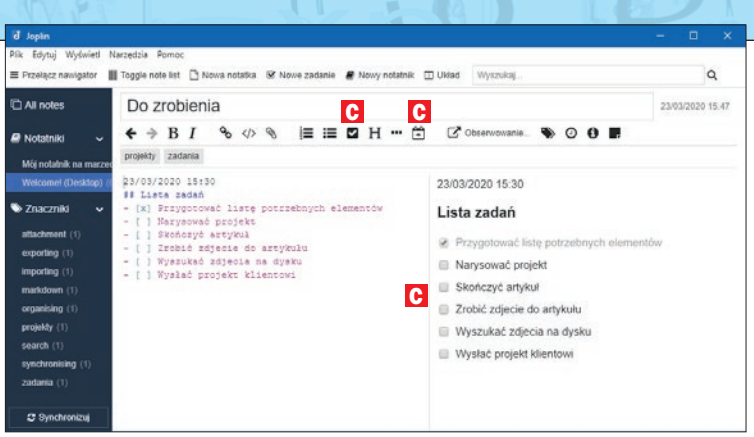

Licencja: **FREEWARE**, DVD-KOD: **059 / 060 (PORTABLE)**, Rejestracja: **NIE**, Język: **polski**, Internet: **joplinapp.org**

NAJLEPSZE MOBILNE EDUKACYJNE GRY

Logiczne łamigłówki i aplikacje do nauki zapewniają **NIE TYLKO ROZRYWKĘ, ALE TEŻ SATYSFAKCJĘ**, że pożytecznie spędzamy czas. Mogą nas wciągnąć na długo, a przy okazji pomogą powtórzyć słówka i poćwiczyć szare komórki

Zdaniem autora

FITNESS DLA UMYSŁU

Konrad Jagaciak

Przedstawiony tu zestaw gier edukacyjnych to aplikacje nie tylko dla najmłodszych. Pozwalają na zdobywanie praktycznej wiedzy – jak znajomość angielskiego i innych języków, a także rozwijają umiejętność logicznego myślenia. W dodatku te gry to nie tylko nauka, ale też dobra rozrywka.

INTERAKTYWNA NAUKA WIELU JĘZYKÓW

Duolingo to darmowa aplikacja na iPhone'a i Androida popularnego portalu do nauki języków obcych – angielskiego, hiszpańskiego, francuskiego i innych. (można z niego korzystać za darmo). Nauka jest atrakcyjna, spersonalizowana i opiera się na systemie testów i gier, które pozwalają na zdobywanie punktów. Możliwa jest rywalizacja między użytkownikami.

WYBÓR JĘZYKA DO NAUKI

Na początku korzystania z aplikacji należy określić, jakiego języka chcesz się uczyć. Gdy ustawimy język polski jako bazowy, będziemy mogli uczyć się tylko angielskiego. Wybierając

opcję **Więcej**, można wyświetlić listę innych kursów różnych języków w języku angielskim i w innych językach bazowych, jak francuski czy hiszpański.

DOŁĄCZ DO RYWALIZACJI

1 Jako nowi użytkownicy uzupełniamy krótką ankietę, określając między innymi cel i czas, jaki chcemy poświęcać na naukę.

2 Jeśli nie chcemy uczyć się od samych podstaw, wypełniamy pięciominutowy test pozwalający na sprawdzenie naszego poziomu zaawansowania. Test przypomina zadania, jakie otrzymamy już podczas gry. Zadania są różnego typu – mogą polegać na przykład na przetłumaczeniu zdania.

GRA I NAUKA

Po rozpoczęciu nauki zobaczymy poziomy, które mamy przejść. Część z nich na początku jest zablokowana. Trzeba je najpierw przejść, wykonując proponowane zadania. Podczas ich rozwiązywania są zapisywane nasze postępy. Zdobywając kolejne punkty i rozwiązując testy, odblokowujemy kolejne poziomy.

DARMOWA NAUKA JĘZYKÓW
Duolingo

Android* iPhone*

Licencja: **FREEWARE** Rejestracja: **TAK**
Język: **polski** Internet: **pl.duolingo.com**

- ćwiczy umiejętności mówienia, czytania, słuchania i pisania
- wiele języków do wyboru (po ustawieniu angielskiego jako języka bazowego)

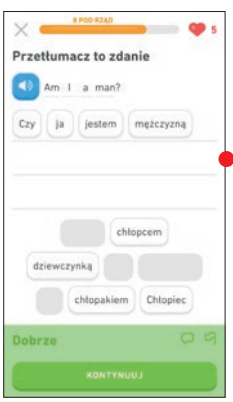

* Kod QR szybko przenosi na stronę, skąd można pobrać aplikację. W iPhonie skanujemy go aplikacją aparatu, użytkownicy Androida mogą użyć dowolnej aplikacji QR pobranej z Google Play

ZESTAW UKŁADANEK

ZESTAW ŁAMIGŁÓWEK
Puzzlerama

Android* iPhone*

Licencja: **FREEWARE** Rejestracja: **TAK**
Język: **angielski** Internet: **maplemedia.io**

- bardzo dużo dostępnych układanek
- rozrywka logiczna na wiele godzin
- można grać bez dostępu do internetu
- prosty interfejs ułatwia koncentrację

Puzzlerama to zbiór klasycznych gier logicznych – różnego rodzaju układanek. Pomiędzy typami łamigłówek przełączamy się, przesuwając ekran na boki. Część łamigłówek jest dostępna już na starcie, a inne trzeba odblokować.

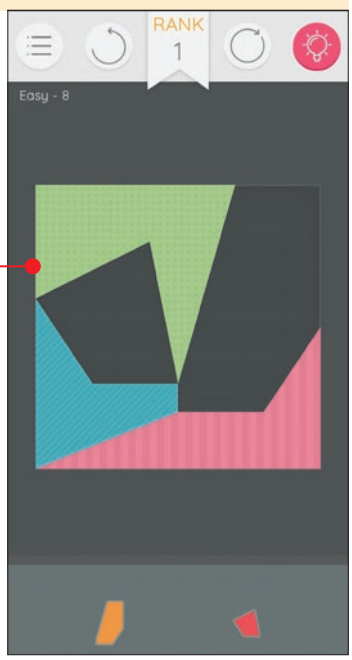

TANGRAM

Tangram to chińska łamigłówka znana już od około 3000 lat. W oryginale składa się z siedmiu figur geometrycznych (tan). Figury należy wykorzystać do ułożenia określonego kształtu, w mobilnej wersji Tangramu w Puzzleramie układamy kwadraty z zestawów elementów różniących się w zależności od poziomu trudności.

I CO JESZCZE?

Puzzlerama zawiera mnóstwo rozmaitych łamigłówek, z których każda ma wiele poziomów trudności, dzięki czemu ten zbiór zapewnia intelektualną rozrywkę na wiele godzin. Oto jeszcze kilka rodzajów układanek.

- **Lines** A – klasyczna japońska gra znana również pod nazwą **Arukone**. Polega na łączeniu par płytek tego samego koloru, aby pokryć całą planszę. Jest ważne ograniczenie – linie łączące płytki nie mogą się krzyżować ani nakładać.
- **Pipes** B – gra znana też jako **Plumber**, oparta na puzzlach rotacyjnych. Polega na łączeniu rur tego samego koloru, aby woda mogła przepłynąć przez rurociąg. Aby obrócić część rurociągu, należy jej dotknąć.
- **Unblock** C to łamigłówki z przesuwanymi klockami. Polega na „wyprowadzeniu" niebieskiego klocka z planszy. Klocki można przesuwać, przeciągając je w górę i dół, jeżeli jest wolne miejsce i jeśli klocek jest ustawiony pionowo, a także w prawą i lewą stronę, gdy klocki są ułożone poziomo.

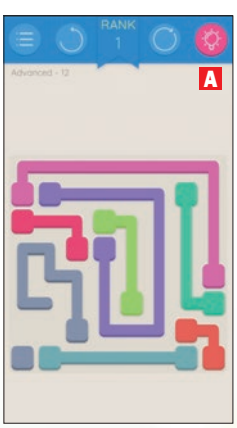

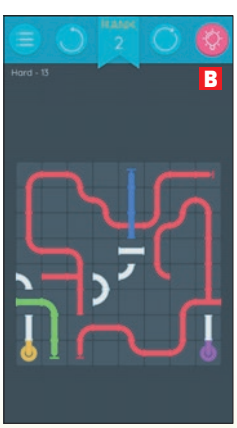

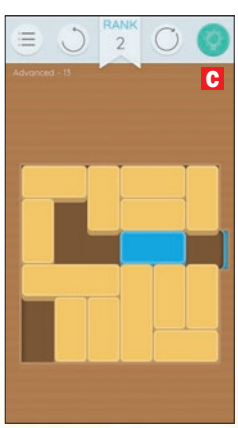

ŁAMIGŁÓWKI 3D

GRA LOGICZNA Z GRAFIKĄ 3D
Mekorama

Android* iPhone*

Licencja: **FREEWARE** Rejestracja: **TAK**
Język: **polski** Internet: **www.mekorama.com**

- sympatyczny bohater – robot
- 50 poziomów (dioram) do odkrycia
- bloki konstrukcyjne do tworzenia własnych poziomów

Mekorama to nieduża gra logiczna z grafiką 3D. Głównym bohaterem jest robot, a nasze zadanie polega na przeprowadzaniu go przez trójwymiarowe budowle – labirynty do celu oznaczonego czerwoną kropką. Przesuwając palcem, możemy obracać widok planszy, by lepiej widzieć, którędy robot ma iść. Aby przemieścić robota w wybrane miejsce, należy nacisnąć punkt, do którego chcemy go przesunąć.

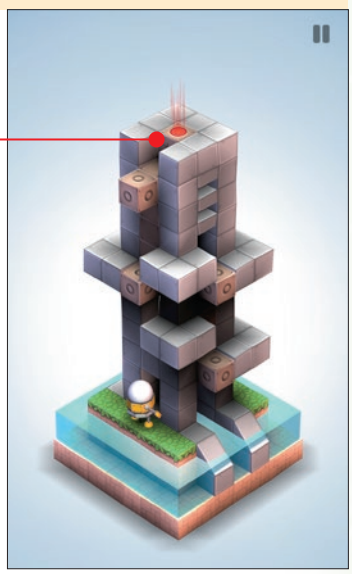

POZIOMY

W grze jest 50 poziomów. Przechodząc przez kolejne poziomy, odkrywamy następne. Możliwe jest też skanowanie kodów QR w celu zdobycia kolejnych poziomów.

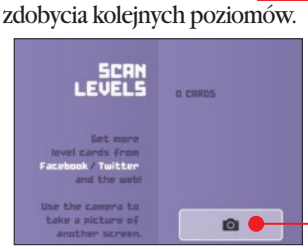

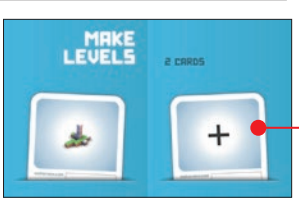

Gra pozwala również na tworzenie własnych łamigłówek. W tym celu należy przejść w menu do opcji **MAKE LEVELS** i nacisnąć przycisk z plusem. Poziomy budujemy, wybierając elementy z palety u dołu ekranu i naciskając miejsce, gdzie chcemy je ułożyć.

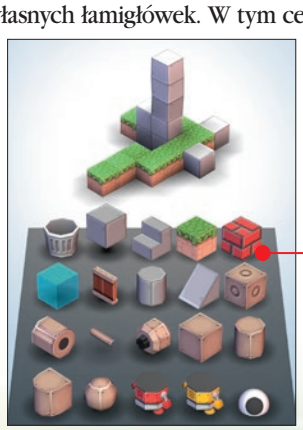

Android* iPhone*

Think!Think!

Think!Think! to zestaw ponad 100 łamigłówek do szybkiego układania stworzonych dla młodszych dzieci. Układanki są trójwymiarowe, dzięki czemu dobrze rozwijają wyobraźnię przestrzenną.

Fot. GraphicMama.com, Nikita Gonin/123rf.com

5 NAJLEPSZYCH NARZĘDZI DO PRACY ZESPOŁOWEJ

KOMUNIKATORY NA MACA

Na początek mała refleksja. Spójrzcie tylko, jak zaledwie kilka ostatnich tygodni zmieniło nasze życie. I jak dobitnie pokazało, że starożytna chińska klątwa „obyś żył w ciekawych czasach" jest znacznie groźniejsza, niż mogłoby się wydawać. Jeszcze niedawno chyba nikt by nie uwierzył, że praca i nauka przez internet na taką skalę są w ogóle możliwe. Piszecie w listach, że jest wiele problemów technicznych, dlatego w tym wydaniu Niezbędnika reagujemy w obliczu tych zmian i przedstawiamy przegląd pięciu najlepszych komunikatorów z funkcjami do pracy zespołowej przez internet, które pomogą wam się do nich dostosować. Tego rodzaju narzędzia są w obecnej sytuacji potężnym akceleratorem transformacji cyfrowej wielu branż i będą nim także w tym nowym świecie, który nadejdzie po kryzysie. Polecane przez nas rozwiązania są wieloplatformowe – działają na komputerach Mac, pecetach z Windows, iPhone'ach i smartfonach z Androidem.

mm

Mariusz Michalski

MICROSOFT TEAMS

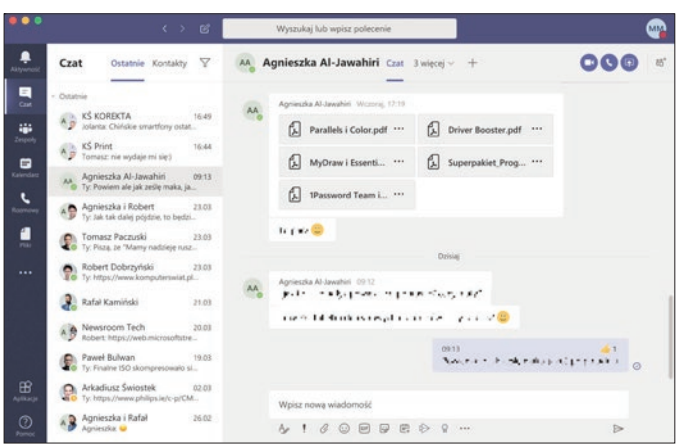

Microsoft Teams to nowoczesny komunikator Microsoftu pełniący rolę wirtualnego biura – centrum pracy zespołowej. Pozwala przechowywać wszystkie rozmowy i pliki zespołu w jednym miejscu. Założenia tej usługi przypominają konkurencyjne rozwiązanie – Slacka. Do dyspozycji mamy czat grupowy, wiadomości prywatne i tematyczne kanały do konwersacji z użytkownikami związanymi z danym projektem. Teams oferuje połączenia głosowe i wideo z inną osobą, grupowe wideokonferencje z zespołem, funkcję rozmycia tła przydatną przy rozmowach wideo z domu, udostępnianie ekranu i przesyłanie plików. Jest też funkcja potwierdzenia przeczytania wiadomości, kalendarz i możliwość wspólnego tworzenia dokumentów w czasie rzeczywistym dzięki wbudowanym, internetowym edycjom aplikacji Word, Excel i PowerPoint. Do dyspozycji mamy także archiwum rozmów z wyszukiwarką i możliwość integracji Teams z ponad 200 aplikacjami biznesowymi. Podstawowa, darmowa wersja Teams nie wymaga korzystania z pozostałych usług abonamentowej wersji Office 365 (program jest elementem pakietu), ma jednak pewne ograniczenia, które znosi wersja płatna, takie jak 10 GB miejsca na pliki dla wszystkich zespołów czy 2 GB na użytkownika na załączniki plików przesyłane w czacie. Z początkiem marca, w ramach walki z COVID-19 i wspierania pracy zdalnej, Microsoft bezpłatnie udostępnił pełną wersję Teams z darmową licencją na pół roku. Promocja jest dostępna dla wszystkich do 2021 roku. Teams działa na komputerach z systemami macOS, Windows, Linux i smartfonach z iOS i Androidem.

Licencja: FREEWARE, Rejestracja: TAK, Język: **polski**, Internet: **teams.microsoft.com**

SLACK

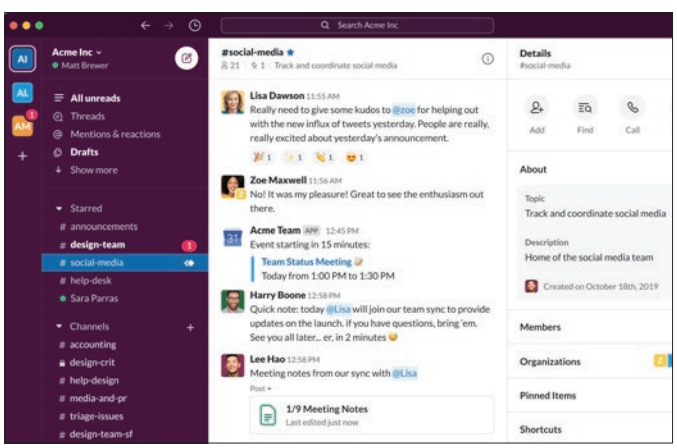

Slack to od kilku lat jeden z najgorętszych startupów na świecie. Program pełni rolę nowoczesnej platformy łączącej całą komunikację firmy w jednym miejscu i jest często wdrażany przez małe i średnie przedsiębiorstwa, których zespoły współpracują ze sobą zdalnie przez internet. Komunikacja zespołowa odbywa się w Slacku na kanałach, które przypominają pokoje na czacie i są centralnym miejscem na rozmowy, narzędzia i pliki, które możemy udostępniać dla każdego projektu, tematu lub grupy. Kanały mogą być prywatne lub publiczne, a członkowie zespołu mogą w razie potrzeby do nich dołączać lub je opuszczać. Komunikację współpracowników ułatwia funkcja wątków, która uniemożliwia pobocznym rozmowom wykolejenie głównego tematu konwersacji. Wszystkie pliki udostępniane przez zespół (PDF, grafika, wideo i inne) są przechowywane w jednym miejscu, dzięki czemu nowe osoby wchodzące do zespołu mogą łatwo poznać niezbędny kontekst i nie muszą ich szukać w jakimś zapomnianym folderze. Slack daje też możliwość precyzyjnego dostosowywania powiadomień.

Darmowa, podstawowa wersja umożliwia połączenia głosowe i wideo 1:1 (wersja płatna pozwala na połączenia grupowe), oferuje 5 GB przestrzeni na pliki zespołu i umożliwia integrację do 10 zewnętrznych usług (jak Dysk Google czy Office 365) z katalogu ponad 2 tysięcy aplikacji. Daje dostęp do archiwum 10 tysięcy ostatnich wiadomości zespołu (Teams nie ma tego limitu), które można łatwo przeszukiwać. Slack jest dostępny na macOS, Windows, Androida i iOS.

Licencja: FREEWARE, Rejestracja: TAK, Język: **angielski**, Internet: **slack.com**

PROGRAMY DO POBRANIA Z KŚ+

HANGOUTS MEET

Hangouts Meet to rozbudowana wersja znanego komunikatora Google, przeznaczona dla zespołów do rozmów audio i wi deo w wysokiej rozdzielczości z maksymalnie 30 uczestnikami jednocześnie. Aplikacja oferuje łatwy dostęp do spotkań – wystarczy udostępnić link, by każdy mógł jednym kliknięciem dołączyć do rozmowy na komputerze lub urządzeniu przenośnym. Dzięki technologii Google do zmiany mowy na tekst Meet potrafi wyświetlać napisy w czasie rzeczywistym. Daje też możliwość integracji z kalendarzem Google, ułatwiając planowanie spotkań, zobaczenie ich szczegółów i szybkie dołączanie do nich. Z początkiem marca 2020 roku, w odpowiedzi na pandemię COVID-19, Google postanowiło bezpłatnie udostępnić zaawansowaną wersję Hangouts Meet dla wszystkich klientów aż do 1 lipca 2020 roku. Akcja ma na celu pomóc uczniom i ich nauczycielom, a także ułatwić komunikację rozproszonym zespołom firm i organizacji, które z powodu konieczności pracy w domu nie mogą spotykać się osobiście. Udostępnione w ramach tej akcji dodatkowe funkcje Meet są zwykle dostępne w ramach pakietu G Suite Enterprise i G Suite Enterprise dla Edukacji: większe spotkania, do 250 uczestników na połączenie, transmisja na żywo dla maksymalnie 100 000 widzów w domenie i możliwość rejestrowania spotkań i zapisywania ich na Dysku Google. Hangouts Meet są dostępne jako aplikacja na iPhone'a, Androida oraz jako wersja webowa działająca w przeglądarce internetu na Macu i PC.

Licencja: **FREEWARE**, Rejestracja: **TAK**, Język: **polski**, Internet: **meet.google.com**

ZOOM

Zoom to jedno najpopularniejszych, cenionych narzędzi do połączeń głosowych, wideo, wiadomości, spotkań online i konferencji. Program umożliwia wykonywanie połączeń wideo ze stoma uczestnikami (płatna wersja znosi ten limit) na urządzeniach mobilnych (Android, iOS), komputerach Mac i Windows PC. Dzięki funkcji udostępniania ekranu, wyświetlania na nim aplikacji, tekstu, grafiki czy prezentacji, a także prowadzenia czatu prywatnego i grupowego, podnoszenia ręki oraz możliwości wspólnego pisania w jednym dokumencie i rysowania na jednej tablicy, Zoom jest często wykorzystywany przez nauczycieli i wykładowców akademickich do zdalnego prowadzenia zajęć i szkoleń przez internet (z włączonymi kamerami i bez nich). W wersji bezpłatnej połączenia grupowe są ograniczone do 40 minut. Zoom jest dostępny jako program na komputer, aplikacja mobilna (Zoom Cloud Meetings w App Store i Google Play) oraz jako rozszerzenie do przeglądarki (Chrome, Firefox).

Licencja: **FREEWARE**, Rejestracja: **TAK**, Język: **angielski**, Internet: **zoom.us**

SIGNAL

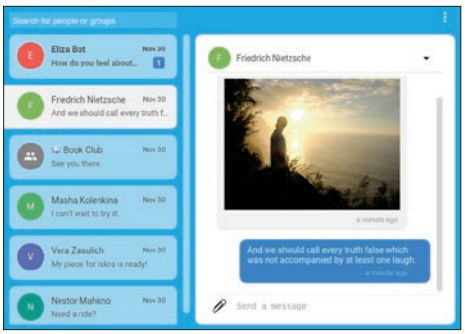

Signal to jeden z najbezpieczniejszych, wieloplatformowych komunikatorów internetowych, przeznaczony dla użytkowników ceniących swoją prywatność. Program jest darmową aplikacją Open Source dostępną na iPhone'a, Androida, macOS oraz Windows, która wykorzystuje szyfrowanie klient-klient (ang. end-to-end) i umożliwia użytkownikom wysyłanie wiadomości tekstowych, grupowych, obrazkowych, audio i wideo, a także prowadzenie szyfrowanych rozmów głosowych i wideo pomiędzy użytkownikami programu. Signal używa numerów telefonów jako kontaktów, ale wszystkie połączenia i wiadomości w rzeczywistości wykorzystują transmisję danych, dlatego obie strony rozmowy muszą mieć na swoich urządzeniach dostęp do internetu. Program jest polecany przez Edwarda Snowdena i organizację EFF (ang. Electronic Frontier Foundation) walczącą o wolności obywatelskie w cyfrowym świecie, takie jak prawo do prywatności, anonimowości i wolności słowa.

Licencja: **FREEWARE**, Rejestracja: **TAK**, Język: **polski**, Internet: **signal.org**

LINUX MINT 19.3 TRICIA CINNAMON

Kolejna wersja systemu Linux Mint z zapewnionym długoterminowym wsparciem do 2023 roku to doskonała **PROPOZYCJA DLA OSÓB, KTÓRE CHCĄ ZREZYGNOWAĆ Z SYSTEMU WINDOWS** i szukają alternatywy

SYSTEM OPERACYJNY
Linux Mint 19.3 Tricia Cinnamon

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **066** Rejestracja: **NIE**
Język: **polski** Internet: **linuxmint.com**

WYMAGANIA MINIMALNE:
- 512 MB RAM (rekomendowane: 1 GB)
- 8 GB wolnego miejsca na dysku (rekomendowane: 20 GB)
- karta graficzna działająca z rozdzielczością 800 × 600 (rekomendowane: 1024 × 768)
- Napęd DVD albo port USB

PROGRAMY WBUDOWANE W SYSTEM:
- przeglądarka WWW: **Mozilla Firefox**
- odtwarzacz wideo: **Celluloid**
- odtwarzacz muzyki: **Rhythmbox**
- pakiet biurowy: **LibreOffice**
- klient poczty e-mail: **Thunderbird**
- edytor graficzny: **Pix**

Linux Mint to od wielu lat jedna z najpopularniejszych dystrybucji systemu Linux. Jest oparta na Ubuntu, dzięki czemu ma dostęp do ogromnego repozytorium różnego rodzaju aplikacji, paczek i sterowników. Twórcy systemu stawiają na prostotę – Mint ma być gotowy do użycia od razu po instalacji. Użytkownicy mogą korzystać z multimediów, tworzyć dokumenty, przeglądać internet czy wypalać płyty bez instalowania dodatkowych programów. Wprowadzono też bardzo dużo poprawek błędów, a także optymalizacje, które mają na celu poprawę stabilności systemu oraz zwiększenie wydajności i wygody pracy nawet na starszych urządzeniach. Charakterystyczną cechą systemu Linux Mint jest środowisko graficzne **Cinnamon**, które pozwala na korzystanie z ciekawych animacji i napisanych od nowa podstawowych aplikacji systemowych oraz znane z systemu Windows funkcje i układ pulpitu. Najnowsza wersja **Mint 19.3 Tricia** to wersja o przedłużonym okresie wsparcia – aż do 2023 roku. Tego typu dystrybucje często są oznaczane jako LTS. Możemy zainstalować taki system i aktualizować go na bieżąco przez najbliższe lata, po czym bez większych problemów przejść do kolejnej wersji systemu LTS, która do tego czasu ukaże się na rynku. Proces aktualizowania i ulepszania systemu jest w dużej mierze zautomatyzowany i sprowadza się do kilku kliknięć co pewien czas.

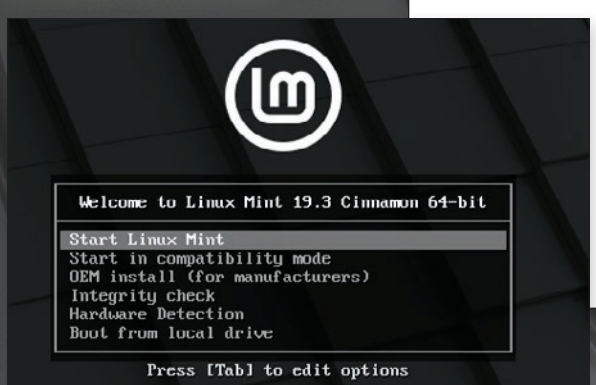

ŚWIETNA ROZDZIELCZOŚĆ I SKALOWANIE

W najnowszej wersji dodano pełne wsparcie dla **HiDPI**, czyli obsługi ekranów z wysoką rozdzielczością. Od teraz więc nawet na najnowszych monitorach wszystkie okna będą ostro, wyraźnie widoczne.

POPRAWIONE WSPARCIE W WERSJI LIVE

W najnowszej wersji systemu Mint dodano obsługę większej liczby różnego rodzaju sprzętu, co pozwala na bezproblemowe uruchamianie systemu w wersji Live. Dzięki temu można przetestować system bez konieczności instalacji. Wystarczy stworzyć bootowalny nośnik USB z Mintem za pomocą znajdującego się także na płycie programu **Rufus** (DVD-KOD: **097**) i uruchomić z niego komputer.

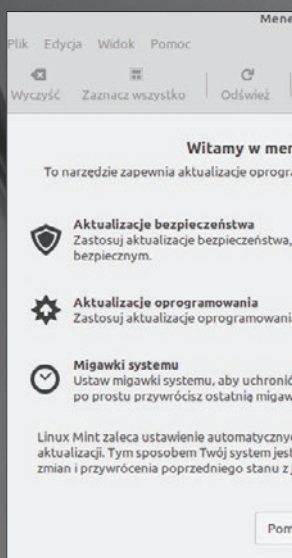

Zdaniem autora

ALTERNATYWA DLA WINDOWS

Krzysztof Dziedzic

Środowisko Cinnamon pozwala początkującym użytkownikom Linuxa bardzo szybko odnaleźć się w nowym systemie. Wiele rozwiązań jest podobnych do tych, które znajdziemy w Windows. Korzystając z Cinnamona, nie musimy właściwie używać terminalu – wszystkie zadania możemy wykonywać w aplikacjach z interfejsem graficznym. Możemy łatwo aktualizować system oraz instalować nowe programy.

ZNACZNIE LEPSZE ODTWARZANIE MULTIMEDIÓW

Domyślny do tej pory odtwarzacz multimediów Xplayer został zastąpiony przez **Celluloid**. Jest to duża zmiana, gdyż Xplayer do odtwarzania filmów mógł korzystać tylko z mocy obliczeniowej CPU i nie dawał sobie rady z nagraniami w wysokiej rozdzielczości. Celluloid natomiast wykorzystuje więcej kodeków i do renderowania obrazu może korzystać ze sprzętowo wspomaganego odtwarzania. Dodatkowym plusem tej zmiany jest znacznie dłuższy czas pracy na baterii przy odtwarzaniu materiałów multimedialnych.

LEPSZE NOTATKI

Poprzednią aplikację do prowadzenia notatek Tomboy zastąpiono przez **Gnote**. Ten nowy notatnik wspiera technologię **HiDPI** i nie jest zależny od powolnej biblioteki Mono. Jest to zdecydowany krok w przyszłość dla systemu Mint.

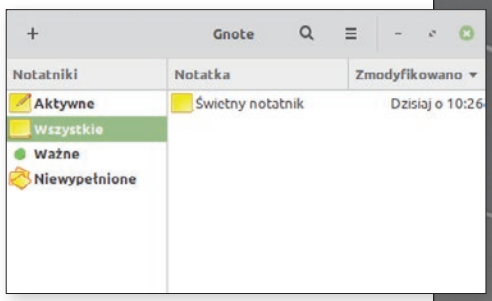

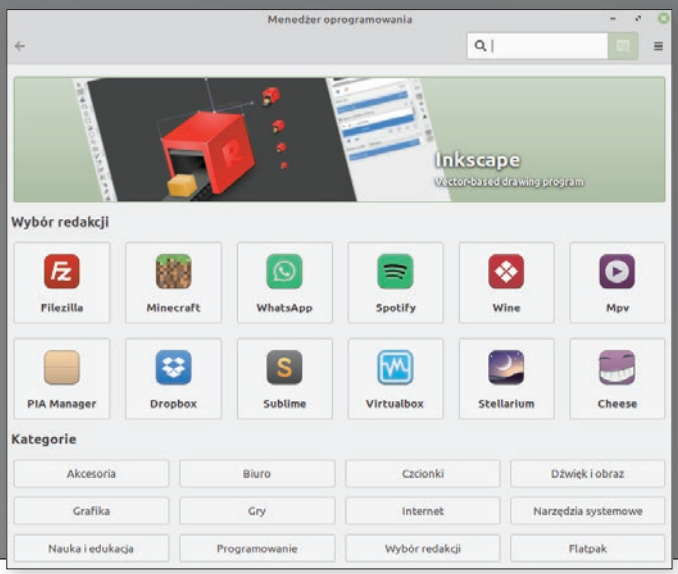

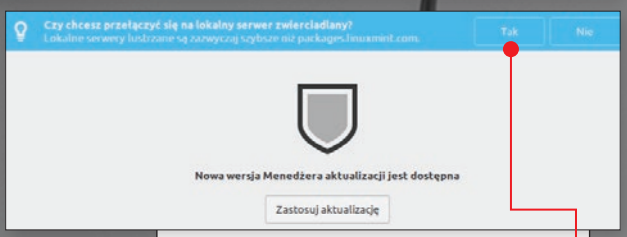

WYGODNE AKTUALIZACJE

W prawym dolnym rogu paska zadań znajdziemy ikonę tarczy. Po kliknięciu

na nią uzyskamy dostęp do **Menedżera aktualizacji**. W jego głównym oknie klikamy na **OK** w celu skonfigurowania opcji aktualizacji.

W kolejnych oknach wystarczy jedynie klikać i pobierać kolejne aktualizacje, wyrażając zgodę na pobieranie i instalację. Warto przełączyć się na lokalny serwer zwierciadlany, dzięki czemu będziemy mogli pobierać aktualizacje znacznie szybciej niż z oficjalnego, zazwyczaj mocno obciążonego, serwera.

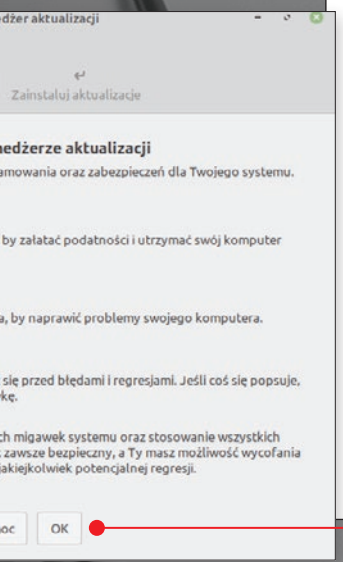

MENEDŻER OPROGRAMOWANIA

W menu startowym znajdziemy również sklep z aplikacjami. Jest to świetne rozwiązanie dla osób początkujących, które znajdą w nim wiele przydatnych aplikacji. Proces szukania oraz instalowania jest równie prosty jak na smartfonie z systemem Android – wystarczy podać nazwę programu w wyszukiwarce, wybrać go i kliknąć na **Instaluj**.

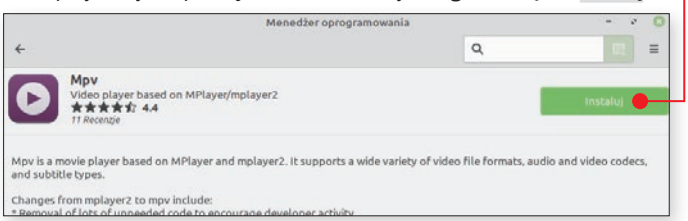

NAJNOWSZE WYDANIA

KŚ+ NA ksplus.pl E-WYDANIA ZAWSZE NAJTANIEJ!

KSIĄŻKA
KOMPUTER ŚWIAT BIBLIOTECZKA 2/2020
JUŻ W SPRZEDAŻY

JAVA OD PODSTAW

- Kurs programowania na prostych przykładach: jak tworzyć programy, gry, aplikacje na Androida i boty
- Na DVD: najlepsze narzędzia programistyczne i skrypty do projektów opisanych we wskazówkach

KSIĄŻKA
KOMPUTER ŚWIAT BIBLIOTECZKA 1/2020
JUŻ W SPRZEDAŻY

SPOSOBY NA HAKERÓW

- Poradnik, jak sprawdzać bezpieczeństwo naszej sieci i urządzeń oraz blokować możliwości ataku
- Na DVD: Kali Linux do testów bezpieczeństwa
- W KŚ+: superpakiet do zabezpieczania Windows

JAK KUPIĆ **POPRZEDNIE WYDANIA**

W sprzedaży są także poprzednie numery Twojego Niezbędnika.
Można je zamówić, wysyłając e-mail na adres **prenumerata.axel@qg.com**
infolinia **801 000 869**
Czasopisma są także dostępne w sklepie online na stronie **www.literia.pl**
oraz jako e-wydania w KŚ+ (**www.ksplus.pl**).

Niezbędnik 1/2020

Niezbędnik 6/2019

Niezbędnik 5/2019

Komputer Świat
Twój Niezbędnik
od 2000 roku

Adres redakcji: 02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 49
internet: www.komputerswiat.pl, forum.komputerswiat.pl
e-mail: redakcja@komputerswiat.pl

Rafał Kamiński
redaktor naczelny

Agnieszka Al-Jawahiri
redaktor prowadzący

Mariusz Michalski
szef programowy

Krzysztof Dziedzic (kd)
autor

Konrad Jagaciak (kj)
autor

Rafał Rudnicki
autor

Bartłomiej Sieja
autor

Alicja Żebruń (aż)
autor

Jolanta Rososińska
korekta

Robert Dobrzyński
dyrektor artystyczny

Mariusz Rybak
redaktor graficzny

ringier axel springer

Wydawca: RINGIER AXEL SPRINGER POLSKA Sp. z o.o.
Członek Izby Wydawców Prasy i Związku Kontroli Dystrybucji Prasy
www.ringieraxelspringer.pl, asp@axelspringer.pl
Adres: 02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 49
tel. 22 2320000, 22 2320001

Prezes Zarządu: Mark Dekan
Prezes Honorowy: Wiesław Podkański
Dyrektor Generalny: Marcin Biegluk
Dyrektor Wydawniczy: Paweł Paczuski
Dyrektor Finansowy: Krzysztof Stopa
Dyrektor Sprzedaży: Mariusz Wąsiński
Dyrektor Marketingu: Olga Korolec

media impact

Biuro reklamy: Media Impact
reklama.warszawa@mediaimpact.pl
tel. (12) 2600200 (BOK)

Business Project Manager: Paweł Bulwan
Dział personalny: Monika Remiszewska
Księgowość: Katarzyna Fita (dyrektor)
Kolportaż: Rafał Kamiński (dyrektor)
Produkcja: Mariusz Gajda
Druk: Walstead Kraków Sp. z o.o.

Prenumerata i egzemplarze archiwalne:
www.literia.pl
e-mail: prenumerata.axel@qg.com (zamówienia)

Sprzedaż internetowa: www.literia.pl
Prenumerata zagraniczna: www.literia.pl
E-wydania: ksplus.pl

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych, zastrzega sobie prawo redagowania nadesłanych tekstów, nie odpowiada za treść zamieszczanych reklam i ogłoszeń

Zabroniona jest bezumowna sprzedaż czasopisma po cenie niższej od ceny detalicznej ustalonej przez wydawcę. Sprzedaż numerów aktualnych i archiwalnych po innej cenie jest nielegalna i grozi odpowiedzialnością karną.

PRENUMERATA

2 opcje do wyboru!

KOMPUTER ŚWIAT TWÓJ NIEZBĘDNIK

1 ROCZNA PRENUMERATA

25% TANIEJ NIŻ W KIOSKU

TYLKO 58 ZŁOTYCH

6 WYDAŃ Z DVD

KOMPUTER ŚWIAT TWÓJ NIEZBĘDNIK

- **Na DVD** pakiety najlepszych aplikacji do konkretnych zastosowań
- **Pełne wersje programów** w każdym numerze
- Praktyczne porady do programów na DVD
- **E-wydanie zawsze gratis**
- Atrakcyjne bonusy tylko dla Czytelników
- **Usługa KŚ+**: nowatorski i wygodny dostęp do artykułów i programów z dowolnego komputera

2 ROCZNA E-PRENUMERATA

JEDNO WYDANIE ZA DARMO!
AKTYWACJA E-WYDAŃ W DNIU PREMIERY
BEZ CZEKANIA NA PRZESYŁKĘ!

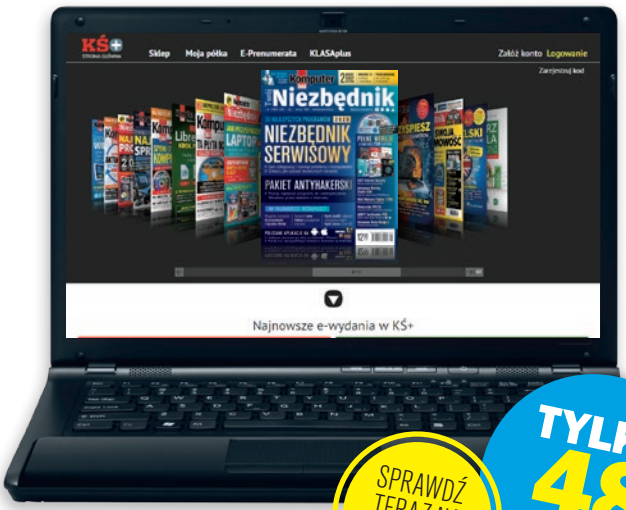

SPRAWDŹ TERAZ NA KSPLUS.PL

TYLKO 48 ZŁOTYCH

6 E-WYDAŃ

KOMPUTER ŚWIAT TWÓJ NIEZBĘDNIK

- **E-wydania dostępne już w dniu premiery** – co drugi miesiąc w KŚ+ (na stronie ksplus.pl) otrzymujesz najnowsze e-wydanie
- **Zawsze i wszędzie** – z e-wydań, programów i bonusów możesz korzystać na każdym komputerze i tablecie z dostępem do internetu
- **Programy, ISO płyty i bonusy** – wraz z dostępem do e-wydań otrzymujesz dostęp do wszystkich bonusów, programów i zawartości płyty, tak jak Czytelnicy papierowego wydania

ZAMÓW PRENUMERATĘ JUŻ DZIŚ

INTERNET: kup na:
literia.pl/czasopisma/dwumiesieczniki/twoj-niezbednik
E-MAIL: napisz na adres **prenumerata.axel@qg.com**
TELEFON: zadzwoń pod **22 349 90 71** lub **801 000 869**

OFERTY WAŻNE NA TERENIE POLSKI

NOWA KSIĄŻKA
JUŻ W SPRZEDAŻY

NAUCZ SIĘ

- krok po kroku, jak posługiwać się językiem Java
- jak zacząć tworzyć programy, gry, aplikacje na Androida i boty

NA DVD

najlepsze narzędzia programistyczne

W KŚ+

pliki szkoleniowe do wskazówek

KSIĄŻKĘ KUPISZ W PUNKTACH Z PRASĄ ORAZ NA WWW.LITERIA.PL
E-WYDANIE DO NABYCIA NA WWW.KSPLUS.PL